


ΙΛΙΞΟΣ



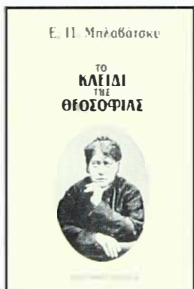
Αν θέλεις
να υπάρξει ευτυχία γύρω σου,
άσκησε την συμπόνια.
Αν θέλεις
εσύ να είσαι ευτυχισμένος,
άσκησε την συμπόνια.
Δαλάι Λάμα

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ

από τις Θεοσοφικές Εκδόσεις



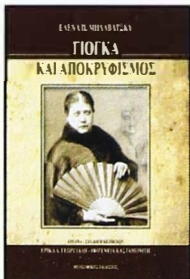
Έλενα Π. Μπλαβάτσκι
Η Φωνή της Σιγής



Έλενα Π. Μπλαβάτσκι
**Το Κλειδί
της Θεοσοφίας**



Έλενα Π. Μπλαβάτσκι
**Τα Πρώτα Βήματα
στον Αποκρυφισμό**



Έλενα Π. Μπλαβάτσκι
**ΓΙΟΓΚΑ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΡΥΦΙΣΜΟΣ**
(Ανθολογία Εσωτερικής Γνώσης)



ΕΠΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΘΕΟΣΟΦΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Βουζουρατίου 25 Κωδ. Ταξ. 106 71, Αθήνα Αττικής, Κωδικός: 4311

Τηλ: 210 36.20.702 - 210 36.10.961 Fax: 210 36.10.961

www.theosophicalsociety.gr

email (περιοδικό): hlisos@theosophicalsociety.gr

email (εταιρεία): info@theosophicalsociety.gr

Μανύμεται δωρεάν στα μέλη

Ιδρυτής - ΚΩΣΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ιδιοκτήτρια - Εκδόση: Θεοσοφική Εταιρεία εν Ελλάδι

Εκδοτής - Αντιπροβιτής: Θεόδωρος Κατούρης

Συντάξη - Επιμελήτρια: Ιατρίνα Καρτασιονίτη

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2012

Το περιοδικό ΛΙΣΟΣ
εργάζεται στους ανεγνώστες του

ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ

Ας στοχασθούμε την σzejη μας
τους εξεινους που υποχρουν
ζει ολοι μας

ας ενδοσουμε τις δυνάμεις της γρηής μας
για ένα καλύτερο αύριο.

Η ΘΕΟΣΟΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ιδρύθηκε στις 17 Νοεμβρίου 1875 στη Ν.Υόρκη από την Ε.Π.Μπλα-βάτσου και τον συντ/χη Χ.Σ. Όλκοττ. Η σημερινή έδρα της βρίσκεται στο Adyar, Madras – India. Σκοποί της είναι:

1. Ο σχηματισμός ενός πυρήνα της Παγκόσμιας Αδελφότητας της Ανθρωπότητας, χωρίς διάκριση φυλής, πίστης, γένους, τάξης ή χρώματος.

2. Η ενθάρρυνση της συγκριτικής μελέτης των θρησκειών, της φιλοσοφίας και της επιστήμης.

3. Η έρευνα των ανερομήνυτων νόμων της φύσης και των δυνάμεων που βρίσκονται σε λανθάνουσα κατάσταση μέσα στον άνθρωπο.

Θεοσοφία είναι το σώμα της αλήθειας που αποτελεί τη βάση όλων των θρησκειών, και του οποίου δεν μπορεί κανείς να διεκδικήσει την αποκλειστικότητα. Προσφέρει μια φιλοσοφία που κάνει τη ζωή κατανοητή και εκθέτει τη δικαιοσύνη και την αγάπη που καθοδηγούν την εξέλιξή της. Τοποθετεί τον θάνατο στη σωστή του θέση, σαν επαναληπτικό επεισόδιο σε μια ατελείυτη ζωή που ανοίγει την είσοδο σε μια πληρέστερη και λαμπρότερη ύπαρξη. Αποκαθιστά την επιστήμη του Πνεύματος στον κόσμο, διδάσκοντας ότι το Πνεύμα είναι ο αληθινός εαυτός του ανθρώπου, ενώ ο νους και το σώμα είναι οι υπηρετές του. Φωτίζει τις Γραφές και τα δόγματα των θρησκειών και αποκαλύπτει τις κρυμμένες έννοιές τους.

Το Ελληνικό τμήμα της Θ.Ε. ιδρύθηκε αρχικά στην Κέρκυρα, το 1877, από τους κκ Όθωνα Αλεξάνδρου, Αλέξανδρο Ρομπότη, Δημήτριο Σοφοκλή, Κόντη Γρονέμη και Πασκουάλε Μενελάου. Υπό τη σημερινή μορφή της ως «Θεοσοφική Εταιρεία εν Ελλάδι», είναι σωματείο μη κερδοσκοπικό, νομίμως αναγνωρισμένο με την υπ' αριθ. 8187/1946 απόφαση του Πρωτοδικείου Αθηνών. Εφόσον η Θ.Ε. έχει εξαπλωθεί ευρύτατα ανά τον πολιτισμένο κόσμο, και εφόσον άτομα όλων των θρησκειών έχουν γίνει μέλη της χωρίς να εγκαταλείψουν τα ιδιαίτερα δόγματά τους, τις διδασκαλίες και την πίστη τους, θεωρείται καλό να τονισθεί το γεγονός ότι δεν υπάρχει κανένα δόγμα, καμία γνώμη οποιουδήποτε που να δεσμεύει με οποιονδήποτε τρόπο, οποιονδήποτε μέλος της Θ.Ε. Η αποδοχή των τριών αντικειμενικών σκοπών της είναι ο μόνος όρος για να γίνει κανείς μέλος της.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΕΥΧΟΥΣ

Οι Επιστολές των Μεγάλων (Λοιδοςάων): Επιστολή νο 2	σελ. 4
Μαρίνος Παρούτσος: Η Θεοσοφία και τα Λογία της	10
Terrence Webster-Doyle: Η Προήγηση των Διαγώνων	17
Ευστάθιος Αιθαγιάντος: Εισαγωγή	20
Από την Άχρονη Σοφία: Η οί Τόλης και Ελευθερίας	29
Άζα Κατωσιτοξάκη: Η ΟΜΟ ΝΟΥΣ	31
Ευόργος Κοιμτζοπουλος: ΑΜΥΗΤΟΝ ΜΗ ΕΙΣΗΕΝΑΙ	39
Ό. Jinarayadasa: Η οριτική Θεοσοφία, μέγος του (ελευθερία)	45
Η οσοφία Theosophy Ezine: Η ού Βοηθήση	55
Άννα Μελισση: Η ού Άνοξη	57
Η ΟΙ ΡΑΜΜΑ ΟΜΗ ΜΙΩΝ	60
ΜΗ ΕΛΕΥ ΜΑΣ	63



ΜΕΛΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΕΣ ΤΗΣ ΘΕΟΣΟΦΙΑΣ
 www.theosophicalsociety.gr
 Η ΟΙ ΡΑΜΜΑ ΟΜΗ ΜΙΩΝ
 ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ
 ΟΙ ΡΑΜΜΑ ΟΜΗ ΜΙΩΝ
 webmaster@theosophicalsociety.gr

Οι Επιστολές των Μαχάτμα (Διδασκάλων) στον A.P.Sinnett

*(Μετάφραση: Παναγιώτης Παπασιλιώτης)
(Από τις Εκδόσεις Τετρακτίς εδόθη η άδεια
της προδημοσίευσης μέρους του υπό έκδοση έργου).*

ΟΜΑΔΑ Α' – ΣΕΙΡΑ: Ο ΑΠΟΚΡΥΦΟΣ ΚΟΣΜΟΣ (1880-1881) ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ν° 2

(Παράληφθηκε στη Σίιλά γύρω στις 19 Οκτωβρίου 1880)

Αξιότιμ ε κύριε και αδελφέ,

Οι σκοποί μας θα συγκροούνται μέσα στην αλληλογραφία μας, έως ότου γίνει εντελώς σαφές ότι η απόκρυφη επιστήμη έχει τις δικές της ερευνητικές μεθόδους, οι οποίες είναι τόσο καθορισμένες όσο είναι και οι μέθοδοι της αντίθετης της φυσικής επιστήμης με τη σειρά τους. Εάν η δεύτερη έχει τα αξιώματά της, το ίδιο ισχύει και για την πρώτη. Και εκείνος που θα ήθελε να διασχίσει τα σύνορα του αόρατου κόσμου δεν μπορεί να προκαθορίσει πώς θα προχωρήσει περισσότερο, από όσο ο ταξιδιώτης που προσπαθεί να εισδύσει στις εσωτερικές υπόγειες σπηλιές της ενυογημένης Λάσα, μπορεί να δείξει τον δρόμο στον οδηγό του. Τα μυστήρια ποτέ δεν ήταν, ούτε θα είναι, προσιτά στο ευρύ κοινό, τουλάχιστον όχι μέχρι την ποθητή ημέρα που η θεοσεβής φιλοσοφία μας θα έχει εξαπλωθεί σε όλο τον κόσμο. Πάντοτε ήταν ελάχιστοι εκείνοι που κατείχαν τα μυστικά της φύσεως, αν και πάρα πολλοί υπήρξαν μάρτυρες απτών αποδείξεων για τη δυνατότητα της κατοχής αυτών των μυστικών.

Ο μύστης είναι το σπάνιο άνθος που προέρχεται από μια γενιά ερευνητών. Και για να φτάσει εκεί πρέπει να υπακούει στην εσωτερική ώθηση της ψυχής του, ανεπηρέαστος από τις θεωρήσεις της εγκόσμιας επιστήμης ή ευφυΐας. Η επιθυμία σου είναι να επικοινωνήσεις με κάποιον από εμάς άμεσα, χωρίς τη μεσολάβηση της Μαντάμ Μπλαβάτσκι ή κάποιου άλλου διάμεσου. Η ιδέα σου είναι, όπως καταλαβαίνω, να έχεις μια τέτοια επικοινωνία είτε μέσω επι-



Alfred P. Sinnott

στοιχών – όπως αυτή – είτε με αζοφώδεις, ώστε να σε καθοδηγήσει ένας από τους στη διαχείριση και χρήση στη διδασχί της κοινωνίας. Τα ζητάς όλα αυτά και εντούτοις, όπως ο ίδιος λέει, με και τόσα, δεν έχεις βρει «αζονούς λόγους» αζοή και για να επιζητήσεις τις «συνήθειες» σου, που όπως έρχονται σε άμεση αντίθεση με τέτοιους τρόπους επιζοκονίας. Αυτό όλων είναι λόγος.

Αυτός που θέλει να σηλώσει τηρά, το λάβαρο του πιστιζοισού και να διαζηήσει ότι η βασιλεία του είναι ζωντά, πρέπει να δώσει το παράδειγμα

στον άλλον. Πρέπει να είναι ο ποσός που θα αλλάξει τις διζές του συνήθειες. Και θα φρονότας τις πεζίες των αποζορκύων πιστιζοίων ως το υψηλότερο σκαλοτάπι στην ζήααα της Γνώσεως, πρέπει αυτό να το βροντοφονήσει παρά την αντίθεση της αζοφώδεις επιστήμης και της κοινωνίας. «Το Βασιλείο του Θεού ζωντά ζαταζατά, πα με συνεχί προ-απόθια, ιαζή» λένε οι Χριστιανοί πιστιζοιές. Μόνο με οπλισμένο ζήο και ετοιμός να νικήσει ή να ηττηθεί υποζεί ο σύζχονος πιστιζοιής να επιζήσει ότι θα επιζήσει τον σκαλοτόπο.

Η πρώτη απάντηση μου πιστεύω ότι ζάλλε τις περισσότερες ερωτήσεις που περνεζονται στη δεύτερη, αζοή και στην τρίτη επιστολή σου. Έχοντας λοιπόν, επιζώσει εκεί την αποχή μου ότι ο ζόδιος γενικά είναι ανόμοιος για οποιαδήποτε συζλοναστική απόδειξη των αποζορκύων δυνάμεων, δεν απομένει παρά να ααζοήθουμε με μεμονωμένα στοιχεία όπως εσύ, που θέλουν να εισχωρήσουν πίσω από το πέλιό της νής στον ζόδιο των προταζοζών αιτίων. Δηλαδή, εξεταζουμε τώρα την περίπτωση τη δική σου και του κ. Χιουι. Αυτός ο ζήοιος, επισή, μου έκανε την πιμή να απερθινθεί σε μένα προδοστικά ζωνοντας μου ορισμένα ερωτήματα και περιζοάζοντας τις συνήθειες και από τις οποίες θα ήταν πρόθυμος να ερωτασεί σοβαρά για εμάς. Αλλά καθώς τα ζωνητοζαα σε φιλοδοξίες σας είναι ποζα διαζορετικά και επομένως οδηγούν σε διαζορετικά αποτελέσματα, πρέπει να απαντήσω στον ζάθενα σας ξεζοριστά.

Ο πρώτος ζαζοζιός παζέζοντας στην απόζαση μας να δεζθούμε ή να αποζορκύουμε την προαορά σου είναι το εσωτερικό ζήητρο που σε οθεί να ζητήσεις τις διδασκαλίες μας, και με μία έννοια, την καθοδηγήση μας. Η τελευταία σε ζάθε περίπτωση υπό επιζήα-

ξη, όπως εγώ το αντιλαμβάνομαι, και επομένως παραμένει ένα ζήτημα ανεξάρτητο από οτιδήποτε άλλο. Τώρα, ποια είναι τα κίνητρά σου; Θα προσπαθήσω να τα καθορίσω στη γενική τους άποψη, αφήνοντας τις λεπτομέρειες για περαιτέρω σκέψη. Είναι: 1) Η επιθυμία να έχεις θετικές και αδιάσειστες αποδείξεις ότι υπάρχουν πραγματικά δυνάμεις στη φύση για τις οποίες η επιστήμη δεν γνωρίζει τίποτα. 2) Η ελπίδα να τις κάνεις κάποτε κτήμα σου –όσο το δυνατόν συντομότερα γιατί δεν σου αρέσει να περιμένεις– ώστε να μπορέσεις: α) να αποδείξεις την ύπαρξή τους σε μερικούς επιλεγμένους δυτικούς διανοητές, β) να θεωρήσεις τη ζωή μετά τον θάνατο ως μία αντικειμενική πραγματικότητα κτισμένη επάνω στον (στέρεο) λίθο της Γνώσης –όχι της πίστης και γ) για να μάθεις εν τέλει –και αυτό ίσως είναι το σπουδαιότερο από τα κίνητρά σου, αν και το πιο κρυφό– όλη την αλήθεια για τις Στοές μας και για εμάς. Για να βεβαιωθείς, με λίγα λόγια, ότι οι «Αδελφοί», για τους οποίους όλοι ακούν τόσα πολλά αλλά βλέπουν τόσα λίγα, είναι πραγματικές οντότητες, όχι φαντασία και παραισθήσεις ενός διασαλευμένου εγκεφάλου.

Αυτά φαίνονται σε μας ότι είναι τα «κίνητρά» σου που απευθύνονται σ' εμένα. Και με το ίδιο πνεύμα σου απαντώ ελπίζοντας ότι η μυστικότητα μου δεν θα ερμηνευτεί με λάθος τρόπο ούτε θα της αποδοθεί καμιά εχθρική πρόθεση. Σ' εμάς, λοιπόν, αυτά τα κίνητρα, εύλογη και αξια για κάθε σοβαρή αντιμετώπιση από την εγκόσμια σκοπιά, φαίνονται εγωιστικά (πρέπει να με συγχωρήσεις που η γλώσσα μου θα φανεί σκληρή, εάν η επιθυμία σου είναι αυτή που υποστηρίζεις –να μάθεις την αλήθεια και να διδαχθείς από εμάς που ανήκουμε σε έναν εντελώς διαφορετικό κόσμο από αυτόν στον οποίο ζεις εσύ). Είναι εγωιστικά τα κίνητρα, γιατί πρέπει να γνωρίζεις καλά ότι ο κύριος σκοπός της Θεοσοφικής Εταιρείας δεν είναι τόσο η ικανοποίηση ατομικών φιλοδοξιών όσο το να βοηθήσει τους συνανθρώπους μας. Και η πραγματική αξία αυτού του όρου –«εγωιστικός»– που μπορεί να ηχεί άσχημα σ' αφτιά σου, έχει μια ιδιαίτερη σημασία για εμάς που δεν μπορεί να έχει για σένα.

Επομένως, και για να αρχίσουμε με αυτό, δεν πρέπει να τον εκλάβεις διαφορετικά παρό με την προηγούμενη έννοια. Ίσως καταλάβεις καλύτερα τι εννοούμε, όταν πω ότι κατά την άποψή μας οι υψηλότερες φιλοδοξίες για την ευημερία της ανθρωπότητας μολύνονται από εγωισμό, εάν στο μυαλό του αλτρουιστή κρούβεται η σκιά της επιθυμίας για προσωπικό συμφέρον ή μια τάση για αδικία, αζόμη και αν αυτά υπάρχουν ασυνείδητα μέσα του. Όμως εσύ διαρκώς συζητάς την ιδέα μιας παγκόσμιας Αδελφότητας, αμφισβάλεις για τη χρησιμότητά της και προτείνεις τη μετατροπή της Θ.Ε. σε

να επιδιώξω ζωή για τη μέλατη του αποκορμωμού. Αυτό, σε βάσει και αξιοπείας για και Λόγια που δεν πρόκειται να γίνει ποτέ!

Έχοντας παραθέσει τα «προδοσιμικά κίνητρα» σε αναλόγου τους «όρους» σου για να μας βοηθήσεις να ζήσουμε καλά στον κόσμο. Σε ζητάει να σου πεις αυτοί οι όροι είναι πρόθυμα, η ιδιοκτησία ανεξάρτητης Αρχαιο-Ινδοικής Θεοσοφικής Εταιρείας μέσω των διδόντων σου ενταχών προδοσιμικών, στη διοίκηση της οποίας ζανείς από τους τεχνικούς εξοπλισμούς μας δεν θα έχει φωνή. Και δείτε-σόν, ένας από τους να αναλάβει την «καθοδήγηση» του καινούργιου σώματος με «επιθυμία και απειθείας επιζουνοχία με τους ηγέτες του» και να τους παρασχεί «αίμασις αποδείξεις ότι αυτός πραγματικά κάνει και ζει την αγνή και γνώση των δυνάμεων της φύσης και τον ιδιοκτήτη της ανθρώπινης φύσης, ώστε να τους εμπνεύσει την απαιτούμενη επιστοιούνη στην ηγεία του». Έχω αντιγράψει τις ιδίες σου τις λέξεις, ώστε να αποκτήσω οποιαδήποτε αναζούβεια στην περιοχή, ή της κατάσταση.

Από τη δική σου πλευρά αυτοί οι όροι υποθέτ να φαίνονται πολύ λογικοί για να προκαλέσουν κάποια αντίρρηση. Και είναι αληθεία ότι οι περισσότεροι από τους σημερινότες σου, αν όχι οι περισσότεροι Επιστοιού θα συμφωνούσαν αυτή την άποψη. Τί θα ήταν πιο λογικό, θα μας πεις, από το να ζητήσεις ο διάσολος –αυτοποιονος να με ταδώσει τη γνώση του – και ο καθήτης, προσήχροντάς του τη δυνατότητα να το κάνει, να έρθουν πρόσωπο με πρόσωπο και ο ένας να δώσει στον άλλο τις πειραματικές αποδείξεις ότι οι διδασκαλίες του είναι ορθές. Ως άνθρωπος του κόσμου που ζεις μέσα στον ανασηφία έχεις δικιο. Νικά οι άνθρωποι αυτοί τον άλλον διόν μας κόσμο, αναμφατο με τον δικό σας τρόπο σκέψης, και που τους είναι πολύ δύσκολο να σου δώσουν τις αποδείξεις να τον εξηγήσουν και να τον εκτιμήσουν, δεν υποσούν να ζητήσουν επειδή δεν ανταποκονο-νται τόσο εύκολα στις προσπάθειες σου όσο κα-τά τη γνώμη σου αξίζουν.



Ο πρώτος και πιο σημαντικός από τους στόχους μας βρίσκεται στους **Κανόνες** μας. Πράγματι, έχουμε τα σχολεία και τους δασκάλους μας, τους νεόφυτους και τους προχωρημένους μίστες, και η θύρα είναι πάντοτε ανοικτή στον σωστό άνθρωπο που την χτυπά. Και κατά κανόνα καλωσορίζουμε τον νεοεισερχόμενο. Μόνο που αντί να πάμε εμείς σε αυτόν πρέπει να έρθει εκείνος σ' εμάς. Και επίσης, εκτός από περιπτώσεις μεγάλης σπουδαιότητας, δεν εμφανιζόμαστε ποτέ μπροστά του με ορατή μορφή, αν πρώτα δεν έχει φτάσει σ' εκείνο το σημείο στο μονοπάτι του αποκριφισμού από το οποίο είναι αδύνατη η επιστροφή, έχοντας δεσμευτεί αμετάκλητα απέναντί μας. Έχει κανείς από εσάς τόσο πάθος για τη γνώση και τις ενεργητικές δυνάμεις που προσφέρει, ώστε να είναι έτοιμος να αφήσει τον κόσμο σας και να έρθει στον δικό μας; Τότε ας έρθει. Αλλά δεν πρέπει να σκεφθεί ότι θα επιστρέφει έως ότου η σφραγίδα των μυστηρίων κλειδώσει τα χέρια του απέναντι ακόμη και στη δική του αδυναμία και αδιακρισία. Ας έρθει ευχαρίστως, όπως ο μαθητής στον δάσκαλο, και χωρίς όρους. Αλλιώς ας περιμένει, όπως τόσοι άλλοι, και να είναι ικανοποιημένος με τα ψιχουλά της γνώσης που μπορεί να βρεθούν στον δρόμο του.

Ας υποθέσουμε, λοιπόν, ότι ερχόσουν με αυτό τον τρόπο –όπως δύο δικοί σου συμπατριώτες έχουν ήδη κάνει– όπως έκανε η Μαντάμ Μπλάβιτσου και θα έκανε ο Κύριος Όλκοτ. Ας υποθέσουμε ότι θα τα εγκατέλειπες όλα για την αλήθεια, ότι θα μοχλούσες εξαντλητικά για χρόνια να ανεβείς τον σκληρό και απότομο δρόμο, χωρίς να σταματάς μπροστά σε εμπόδια, σταθερός μπροστά σε οποιονδήποτε πειρασμό. Ότι θα κρατούσες πιστά μέσα στην καρδιά σου τα μυστικά που θα σου εμπιστεύονταν σαν δοκιμασία, και ότι θα είχες εργαστεί με όλη σου την δύναμη και χωρίς ιδιοτέλεια για τη διάδοση της αλήθειας και για να ανάρεις την επιθυμία στους ανθρώπους για σωστή σκέψη και για σωστή ζωή. Αν τα είχες κάνει όλα αυτά, θα τα θεωρούσες δίκαιο ύστερα από όλες αυτές τις προσπάθειες, να σε θεωρούσαμε ως «εκτός κύκλου», παραχωρώντας στην Μαντάμ Μπλάβιτσου και τον κ. Όλκοτ αυτά που τώρα ζητάς για τον εαυτό σας;

Από αυτούς τους δύο ανθρώπους, ο ένας έχει ήδη δώσει τα τρία τέταρτα μιας ζωής, ο άλλος έξι χρόνια από την ηλικία του, και θα εξακολουθούν και οι δύο να εργάζονται έτσι μέχρι να πεθάνουν. Χωρίς ποτέ να έχουν απαιτήσει την ανταμοιβή που δικαίω είναι ή να έχουν παραπονεθεί όταν απογοητεύτηκαν. Ακόμη και αν είχαν επιτύχει πολύ λιγότερα από όσα έχουν επιτύχει μέχρι τώρα, δεν θα ήταν καταφανής αδικία να αγνοούσαμε τη συμβολή τους σε ένα σημαντικό πεδίο της θεοσοφικής προσπάθειας: Η αγνωμοσύνη δεν εί-

να ανάμεσα στα ελαττώματά μας ούτε φανταζόμαστε ότι θα ευχόσονται γάτι τέτοιο. Κανένας από τους δύο δεν έχει την παραμικρή επιθυμία να αναμειχθεί στη διοίκηση του σχεδιαζόμενου αγγλο-ινδιζού γλάδου ή να υπαγορεύει στους αξιωματούχους του τί να κάνουν. Αλλά η νέα Εταιρεία, αν ποτέ σχηματιστεί, πρέπει –μολονότι θα έχει ένα δικό της τίτλο– να είναι πράγματι ένας γλάδος του Μητροικού σώματος, όπως είναι η Βρετανική Θεοδοσική Εταιρεία στο Λονδίνο, και να συνεισφέρει στη ζωτικότητα και τη χρησιμότητά της προσθώντας τη βιωτική της ιδέα για μια Παγκόσμια Αδελφότητα καθώς και με άλλους πρακτικούς τρόπους.

Όσο κι αν έχουν παρουσιαστεί τα φαινόμενα με κακό τρόπο, υπάσχουν ορισμένα που, όπως εσύ ο ίδιος παραδέχεσαι, είναι αναμφισβήτητα. Τα «χτυπήματα στο τραπέζι όταν κανείς δεν το ακούμπησε» έχουν, όπως λες, «θεωρηθεί ικανοποιητικά», όπως και «οι ήχοι από καμπάνα στον αέρα» γλπ. Από αυτό συμπεραίνεις ότι ικανοποιητικά φαινόμενα μπορούν εύκολα να πολλαπλασιαζόνται και να παράγονται συνεχώς. Πράγματι μπορούν, όπου υπάσχει ο μερμητισμός μας και άλλες κατάλληλες συνθήκες, και όπου δεν είμαστε υποχρεωμένοι να δοούμε μέσω ενός αδύνατου γυναικείου σώματος μέσα στο οποίο, όπως θα μπορούσαμε να πούμε, μάνεται πολύ συχνά ένας κυκλώνας από ζωτική δύναμη. Αλλά όσο ατελής και αν είναι ο ορατός μεσαζόντάς μας, είναι ο καλύτερος που διαθέτουμε αυτή τη στιγμή, και τα φαινόμενα που παράγει έχουν καταπλήξει για μισό αιώνα τώρα μερικά από τα ευφρέστερα μινιά της εποχής μας.

Αν και αγνοούμε τους «δημοσιογραφικούς κανόνες» και τις απαιτήσεις της φυσικής επιστήμης, δεν παύουμε να έχουμε μία διαίσθηση και ενόραση για τα αποτελέσματα των αιτίων. Από τη στιγμή που δεν έχεις γράψει τίποτε για τα φαινόμενα που σωστά θεωρείς πεισιτικά, έχουμε το δικαίωμα να συμπεράνουμε ότι μπορεί να οπταληθεί πολύτιμη ενέργεια χωρίς καλύτερα αποτελέσματα. Από μόνη της η ιστορία με την «καρφίτσα» είναι άχρηστη στα μάτια του κόσμου, και ο χρόνος θα δείξει ότι έχω δίκιο. Ο ευγενής στόχος σου έχει αποτύχει εντελώς. Εν καταλλείδι, είμαστε πρόθυμοι να συνεχίσουμε αυτή την αλληλογραφία, εάν η οπτική που δόθηκε πιο πάνω για τη μελέτη του απόκορφου, σου ταριάζει. Καθένας από εμάς έχει περάσει τη δοκιμασία που σου περιέγραφα, ανεξάρτητα από χώρα ή φυλή που ανήκε. Εν τω μεταξύ, ελπίζοντας για το καλύτερο, παραμένω δικός σου όπως πάντα.

Κ.Χ



Η ΘΕΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΑΙ ΑΡΧΑΙ ΤΗΣ

Μαρίνος Πετρόπουλος

(Διατηρείται η γλώσσα του αρθρογράφου)

Σεβαστοί φίλοι, από τα σπουδαιότερα μυστηριώδη και φιλοσοφικά συστήματα, τα οποία επιδιώκουν την ηθικήν εξύψωσην και την πνευματική βελτίωσην της ανθρωπότητος, είναι η Θεοσοφία. Αυτή είναι η σύνθεσις των πραγματικών αληθειών της θρησκείας, της επιστήμης και της φιλοσοφίας, και δεν αποτελεί διαφορετικόν κλάδον της επιστήμης αλλά τμήμα του αποκριφολογικού κλάδου, όπως η Έλενα Π. Μπλαβάτσκι εδίδαξε εις την κυρίως αποκριφολογίαν και την Θεοσοφίαν. Η πρώτη περιλαμβάνει την πράξιν και η δευτέρα την θεωρίαν, και οι δύο δε μαζί σχηματίζουν μίαν γέφυραν που συνδέει την έρειναν των συγγεζομένων γεγονότων προς την αιτίαν αυτών. Και οι δύο μελετούν τα φαινόμενα μέσα εις την Φύσιν. Η αποκριφολογία δια να δείξει προς εμάς την παρελθούσαν, την παρούσαν και την μέλλουσα κατάσταση των όντων, και η Θεοσοφία δια να μας ωθήσει προς την διερεύνησιν του πνευματικού θεμελίου του σύμπαντος, της πηγής που τροφοδοτεί κάθε ύπαρξιν και της δυνάμεως από την οποία απορρέει και εις την οποίαν επιστρέφει κάθε οντότης.

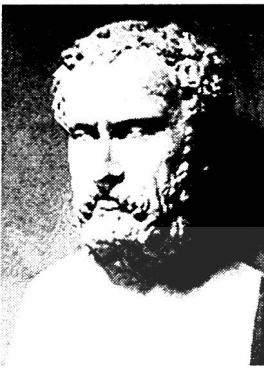
Αυτό το έργο το οποίον επιτελούσε η Θεοσοφία, παρεξηγήθη και ελλήφθησαν θρησκευτική αίρεσις, με την ετελθούσαν σύγχυσιν των ορίων της προς τα όρια της μυστιολογίας, η οποία διδάσκει την άμεσον γνώσιν της θείας ουσίας και την μυστικήν ένωσην με τον Θεόν. Η Θεοσοφία δεν είναι θρησκευτική αίρεσις, ούτε μπορεί να ταυτισθεί προς την θρησκευτικήν τάσιν που προτίθεται μυστικώς να συνενώσει τον άνθρωπον με τον Θεόν με την βοήθειαν του σωμασθήματος, της φαντασίας, της εσωπάσεως και της προσευχής. Αλλά με τα διδάγματά της προτίθεται να αφυπνίσει τις λανθάνουσες δυνάμεις του ανθρώπου, οι οποίες αποτελούν το θείον πνεύμα που κατοικεί μέσα μας. Έτσι, η Θεοσοφία διαφέρει ουσιαστικώς της θρησκείας, καίτοι και οι δύο ασχολούνται με την κοινήν αλήθειαν από την οποίαν τα πάντα απορρέουν. Διακρίνονται όμως στο ότι η μεν θρησκεία κατέχει την αλήθειαν αυτήν εξ αποκαλύψεως, η δε Θεοσοφία με την μεθοδικήν ενέργεια του νου.

Κάθε άνθρωπος που γίνεται θεόσοφος διατηρεί την θρησκείαν, την οποία είχε πριν εισέλθει εις την παγκόσμια αδελφότητα, σπουδάζει τις θρησκευτικές, μυσταγωγικές και φιλοσοφικές παραδόσεις των διαφόρων λαών και ουδέποτε θίγει τα δόγματα, τα οποία είναι η κυριότερα αφορμή των θρησκευτικών αρέσεων και της δυναμιονίας που διαχωρίζει τους ανθρώπους. Έτσι, η Θεοσοφία διακρίνεται από τα περιωσότερα φιλοσοφικά συστήματα στο ότι αυτά οριώνται από τα φαινόμενα και εξάγουν συμπεράσματα σχετικά προς τον Θεόν, ενώ η Θεοσοφία ξεκινάει από το σύνολον των γνώσεων περί Θεού και επιτηγάνει τον σκοπόν της προχωρώντας με την πνευματικήν επικοινωνία στην σπουδή και ερμηνείαν των φαινομένων. Φιλοσοφεί γύρω από την πρώτην αγωγή των όντων και προσπαθεί με κάθε μέσον να καταστήσει αυτήν ορατήν και εις τους πλέον αδαείς. Επίσης, διακηρύττει ότι Μία είναι η αλήθης, η αδιαίρετος, η αληθής και καθολική αγωγή, της οποίας εκφάνσεις είναι τα όντα. Όπως η λευκή ακτίνα είναι η σύνθεσις των επτά αποχρώσεων του ήλιου του φάσματος, έτσι και η αιωνία αυτή αγωγή αποτελείται από την σύνθεσιν των δοξασιών περί αυτής όλων των συστημάτων, τα οποία έρχονται και παρέρχονται αφήνοντας αναλλοίωτον την καθολικήν και αληθινήν αυτήν αγωγήν.

Η Θεοσοφία ήταν γνωστή από τους αρχαιότατους χρόνους, εκάλείτο όμως Θεία Σοφία ή Θεία Φιλοσοφία. Τις πρώτες αγωγές της αρχαίας θεοσοφίας πρέπει να αναζητήσουμε στους αρχαίους Έλληνας φιλοσόφους και δει στον Ξενοφάνη, την θεϊάν φιλοσοφίαν του οποίου ερμήνευσε ο Σμπλίζιος. Ο Αλεξανδρινός φιλόσοφος Αριστόβουλος, ο οποίος ήταν διδάσκαλος του Πτολεμαίου Φύσικου και του Φίλωνος, θεωρείται από ορισμένους ο ιδρυτής της Θεοσοφίας των χρόνων του.



Τέλος, η Έλενα Π. Μπλαβάτσου είναι η ιδρύτρια της νέας Θεοσοφίας. Το 1875 διεκήρυξε ότι δεν υπήρχε υψηλότερα θρησκεία της αληθείας. Ο Ξενοφάνης έδιδάξε την ενότητα του κόσμου και του Θεού, λέγοντας ότι ο Θεός είναι ΕΝΑΣ και αγέννητος, διότι αυτό που γεννάται είναι φθαρτόν ενώ ο Θεός είναι άφθαρτος, αιώνιος και αναλλοίωτος. Είναι κυβερνήτης των πάντων δια των σκέψεων του πνεύματός του, είναι εν και το παν, τουτέστιν είναι η αγωγή των πάντων. Εις την αγωγήν αυτήν ο φιλόσοφος Ξενοφάνης απέδιδε μόνον αισθήσεις, δι' αυτό και εκήρυξε τον πόλεμον ενάντια σε αυτούς που θεωρούσαν το θεϊόν ως ανθρωπόμορφον και ανθρωποειδές.



Ο Αριστοβούλος έγραψε προς τον Ποτ.Λεμ.αίων τον Φιλομήτορα «*Εξηγήσεις ή Ερμηνείες των Ιερών Νόμων, ήτοι της Πεντατεύχου*». Εις το έργο αυτό υποστήριξε ότι η πηγή της αρχαίας σοφίας είναι η *Πεντάτευχος*. Από αυτήν ενεπνεύσθησαν ο Όμηρος, ο Ησίοδος, ο Μουσαίος και ο Ορφείας. Για να καταστήσει ο φιλόσοφος αυτός ευπρόσδεκτον εις την Ελληνικήν νοστοροπία την γεμάτη ανθρωπομορφισμών *Πεντάτευχον*, εφήρμοσε την *άλληγορικήν* ερμηνείαν, διδάξας μεταξύ άλλων και τα εξής: «Εκ της

σοφίας το Φως εστίν. Δι ου και τινές ειρήνασι (...) λαμπτήρος αυτήν. Ακολουθούντες γαρ αυτήν συνεχώς ατάραχοι καταστήσονται ιδ' όλου του βίου». Τέλος, η Έλενα Π. Μπλαβάτσου εκήρυξε ότι η γνώσις της θείας σοφίας είναι η Θεοσοφία. Δια να την αποκτήσουμε πρέπει να σπουδάσουμε τους μεγάλους νόμους της Φύσεως, τους ιδρυμένους υπό του Θεού προς κανονισμόν του προορισμούτου Σύμπαντος και του ανθρώπου. Το αυτό όμως μελετούν και τα Μυστήρια, που όπως φαίνεται προήλθεν και η νεότερη Θεοσοφία, η οποία εμφανίστηκε για να διαδοθούν στον ευρύτερον κύκλον οι μυσταγωγικές διδασκαλίαι. Δι' αυτό και υπάρχουν δύο θεοσοφικά ρεύματα: το Ανατολικόν, το οποίον έχει την αρχήν του εις τα αρχαία Ελληνικά και Ινδικά Μυστήρια, και το Δυτικόν ή Ροδουσταυριζόν που γεννήθηκε από τα νεότερα Μυστήρια.

Ο όρος θεοσοφία αποδίδεται εις τον Ποτ. Αμ.οίν, ο οποίος εξέησε τους πρώτους χρόνους των Ποτ.Λεμ.αίων. Παράγεται δε από το ελληνικόν Θεία Σοφία και εχρησιμοποιήθηκε κατά πρώτον από τον Αμμώνιο Σακκά, τον θεοδίδακτον, προς έκφρασιν των γνώσεων της τότε γνωστής επιστήμης. Ο Σακκάς edίδασκε ότι όλα τα φιλοσοφικά και μυσταγωγικά συστήματα διατελούν σε πλήρη αρμονία μεταξύ τους και ότι για όλες τις δοξασίες είναι κοινή η πηγή. Προσπαθούσε δε με κάθε τρόπο να άρει τις υπάρχουσες μεταξύ των φιλοσόφων διαφορές και να συμβιβάσει τις διυστάμενες γνώμες. Τον Αμμώνιον, στις θεοσοφικές του δοξασίες τον ακολούθησαν και οι λοιποί φιλόσοφοι της Αλεξανδρινής Σχολής, οι Ελληκεπτικοί, οι Νεοπλατωνικοί και ο Γνωστικοί, οι οποίοι διεκήρυξαν την αρχήν της αιωνιότητος και ότι το μεγάλο μυστικό της δημιουργίας έγκειται στην θείαν σοφίαν.

Τα διδάγματα της Αλεξανδρινής σχολής ακολούθησαν πάρα πολλοί φιλόσοφοι, οι οποίοι περιέλαβαν στα συστήματά τους θεοσοφικές δοξασίες. Από αυτούς αναφέρουμε τους πρώτους: Έγγελω και Σπινούα, οι οποίοι edίδασαν ότι ο κόσμος είναι προίον εξέλιξεως της θείας Φύσεως. Κατ' αυτούς, ο Θεός είναι η αρχή της ενότητος που συνδέει όλα τα

όντα, η πηγή κάθε υπάροξως. Στα ίχνη των δύο αυτών φιλοσόφων εβραϊσάν άλλοι δύο: ο Έκχαοτ και ο Μπαίμε. Ο πρώτος εξέλαβεν τον Θεόν ως την ουσίαν της δυναμιζότητος όλων των πραγμάτων και εδίδαξε ότι όλα τα όντα τείνουν να εξομοιωθούν προς την ουσίαν αυτήν, διότι ο Θεός υπάσχει μέσα στις έμφυτες και άμφυτες υπάροξεις. Εάν ο Θεός δεν υπήσχε μέσα στα πράγματα, η Φύσις θα εστεροίτο την ύφασιν και την επιθυμίαν. Εάν εντός του ύδατος δεν υπήσχε ο Θεός, ο άνθρωπος δεν θα το ζήτησε, όσμη δύραν και αν υποτεθεί ότι αισθανότανε. Ο άνθρωπος γεννιάται εντός του Θεού και ο Θεός γεννιάται εντός του ανθρώπου.

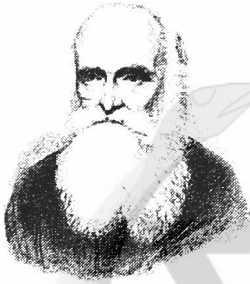
Η φύσις του Πατρός είναι το να γεννάει τον Υιόν, το δε Υιού το να γεννιάται και να γεννιέται εγώ μέσα σ' αυτόν. Το δε Πνεύματος το να φλέγομαι μέσα σ' αυτό και να μεταβάλλομαι σε καθαρή αγάπη. Με λίγα λόγια ο Έκχαοτ πίστευε ότι μέσα εις την Ουσίαν, την οποίαν αποκαλούσε Θεόν, υπάσχον τρία ποσώπα, νοούμενα ως στάδια μίας και της αυτής υπάροξως. Οι αισθήσεις και τα φαινόμενα δεν μπορούν να νοηθούν ανεξάρτητα του Θεού, διότι άνευ αυτού δεν υφίστανται τα πράγματα. Υπάσχον μόνον με την παρουσίαν του Θεού μέσα σε αυτά. Η φύσις του ανθρώπου η οποία, σαν μισθόσομος, περιλαμβάνει την φύσιν των πραγμάτων, προσπαθεί με την ατάρνησιν του εαυτού της ή της αυτομηδενίσεώς της να επιτέχει την ανέξαρστον ένωσιν προς την θεότητα, η οποία εμφανίζεται ως άβυσσος από τον Μπαίμε. Η άβυσσος αυτή είναι το αώνιον μηδέν, η άυλος ησυχία. Αυτή είναι η αώνια Φύσις, το μεγάλο μυστήριο που παρουσιάζεται όπωσ η οργή μέσα στην αγάπη, το σκότος προς το φως και γενικώς το αρνητικόν προς το θετικόν.

Κατά τον Μπαίμε όλα τα όντα είναι αγαθά αλλά σιγχοόνως καιιά. Όπωσ το αγαθόν έτσι και το κακόν προέσχειται από τον Θεόν, διότι στην αογή το παν εμφανίζεται μέσα από την αντίθεσίν του και καιά συνέπεια, ο Θεός θα έμενε άγνωστος εάν δεν υπήσχε μέσα σ' αυτόν η αντίθεσις, δηλαδή το κακόν. Ο Μπαίμε, στην άβυσσόν του είδε να εκδηλώνεται η αιώνια βούλησις σε επτά δυνάμεις που διασροούνται σε δύο τρίγωνα, των οποίων το κατώτερον περιλαμβάνει την έλξιν, ώθησιν και ενεργειαν, το δε ανώτερον το φως, τον ήχον και την οντότητα. Τα δύο αυτά τρίγωνα γεφυροποιούνται με την λάμπιν του πηρός. Συνοπτικά, ο φιλόσοφος αυτός αναπτύσσει ως εξής το θεοσοφικόν του σύστημα: όπωσ το πνεύμα



του ανθρώπου κυριαρχεί του σώματος και πληροί όλον τον άνθρωπον. έτσι πληροί και το Άγιον Πνεύμα ολόκληρον την Φύσιν.

Από τους Έλληνες θεόσοφους δύο αξίζουν να μνημονευθούν: Ο Θεόφιλος Καΐρης και ο Βραΐλας Αρμένης. Ο πρώτος μπορεί να θεωρηθεί ως ο ιδρυτής της νεωτέρας θεοσοφίας διότι, ευρισκόμενος εις την Αγγλία πολύ προ της Ε.Π.Μπλαβάτσου, συνέστησε το 1838 τον εν τω Λονδίνω Ελληνικόν σύλλογον Θεοσοφίας με την συνεργασίαν των εκεί εγκατεστημένων ομογενών. Γεωργίου και Λασκάρως Λασκαρίδου και του Κασσαβέτη. Ο Καΐρης, την Θεοσοφίαν απεκάλει και Θεοσέβειαν, υποδηλώνοντας με αυτήν την επιστήμη της Φύσεως, η οποία απορρέει εκ του Θεού. Ο Θεός κατά την φιλοσοφικήν του θεωρίαν



Καΐρης, Θεόφιλος, Πρωτοπρεσβύτερος, Βλ. Εγκυκλιόνα

ήταν το υπέρτατο Ον, το πανταχού παρόν, που κατευθύνει τις δυνάμεις του Σύμπαντος και αποκαλύπτεται σε κάθε λογικόν άνθρωπον που επιχειρεί να εξερευνήσει τον εαυτόν του. Όταν ο άνθρωπος γνωρίσει τί είναι ο εαυτός του, τότε θα μπορέσει να βρει τους νόμους, τα στοιχεία και τις δυνάμεις οι οποίες διέπουν τον κόσμον. Θεός, λοιπόν, Κόσμος και Άνθρωπος, είναι οι τρεις λέξεις στις οποίες συνοψίζεται η διδασκαλία του Καΐρη, η οποία ασχολείται με την έρευναν της αληθείας με βάση την κριτικήν και διανοητικήν ελευθερίαν, την οποίαν ο ιδρυτής

της Θεοσεβείας θεωρεί σύμφυτον προς την φύσιν του ανθρώπου. Τέλος, η Θεοσεβεία αρνείται κάθε υπερφυσικήν αποκάλυψιν και στηρίζεται εις την φυσικήν αποκάλυψιν και τον ορθόν λόγον.

Είκοσι περίπου χρόνια μετά τον Καΐρηn εμφανίστηκε ο Βραΐλας Αρμένης, ο οποίος εθεώρησε την Θεοσοφίαν σαν απαραίτητον γλάδον της Φιλοσοφίας. Κατά τον Βραΐλαν, η Θεοσοφία είναι η μελέτη της Θείας Φύσεως με τις νοητικές δυνάμεις. Κανένα δε μέρος της Φιλοσοφίας δεν θα είναι πλήρες χωρίς την Θεοσοφίαν. Η έννοια του απείρου είναι η υψίστη στην οποίαν φθάνει ο άνθρωπος με την λογικήν, την αισθητική, την ψυχολογίαν κλπ. Ο άνθρωπος αδυνατεί με την φύσιν του να φθάσει τελείως στην απόλυτη αλήθεια, μπορεί όμως με συνεχήν και βαθμιαίαν επίδρασιν να επιτύχει μέρος αυτής, εις την οποίαν οδηγεί η ορθή χρήση της παρατηρήσεως. Αυτή απαλλάσσει τον άνθρωπον από την απάτην των αισθήσεων, και με την βοήθειαν του νου προσπαθεί την πραγμάτωσιν της υλικής και πνευματικής δυνατής τελειώσεως. Η έννοια του όντος κατ' αυτόν είναι πρώτη, απλούστατη, γενικότατη, αναγκαία και έμφυτος, περιλαμβάνει δε στοιχεία τα οποία ο φιλόσοφος αποκαλεί

συμβεβηζότα. Η συνένωσις των στοιχείων αυτών αποτελεί την αριω-
νίαν, της οποίας συνέπεια είναι η έννοια της τάξεως του παντός. Ο
Βραύλιος διακρίνει εις το Σύμπαν τρεις διακεκομμένες υποστάσεις: το
ΕΓΩ, τοντέστιν τον άνθρωπον, τον Κόσμον και τον Θεόν.

Μια ειζουσατία προΐπου μετά τον Βραύλιαν ανεγράφη η Έλενα Π.
Μπλαβάτσκι. Αυτή προοιωνύλαξε τα διδάγματα της Θεοδοσίας και τα
έφερε στην ανθρωπότητα που υπέφερε, ελπίζουσα ότι έτσι συντελεί στο
να ελαττώσει την δυστυχίαν του κόσμου. Ουδέποτε καινήθηκε ότι αυτή
επινόησε τα διδάγματα της Θεοδοσίας, τα οποία είναι τόσο παλαιά
όσο και ο κόσμος, αλλά ότι ανέφερε τον πέπλον δια εμπάς και μας πα-
ρουσίασε το ευρύ, υψηλό και αιώνιο μέλλον. Μας υπέδειξε την οδόν
την οποίαν πρέπει να ακολουθήσουμε, διδάσκοντας ότι ο άνθρωπος εί-
ναι μισρογραφία της Θεότητος και μόνον με την γνώσιν της θείας υπο-
στάσεως μπορεί πνευματικώς να αναγεννηθεί. Γνωρίστηκε με τον συ-
νταγματάζοχην Ολκοττ στην Ν.Υόρκη και μαζί του ίδρυσε, στην 17η Νο-
εμβρίου 1875, την πρώτην Θεοδοσιζήν Εταιρείαν, της οποίας αρχόγε-
ρα μετέφερε την έδραν στις Ινδίες. Της Εταιρείας αυτής ήταν τριπλός ο
σκοπός:

1. Να σχηματισθεί ένας προήγας της παγκοσμίου αδελφότητος χω-
ρίς διάκρισιν φυλής, πίστεως, τάξεως, γένους και χρώματος.

2. Ενθάρρυνσις της συγκοιτιζής μελέτης των θρησκευτικόν, φιλοσο-
φικόν και μυσταγορικόν συστημάτων.

3. Μελέτη των ανεξοιμήντων νόμων της Φύσεως και αφύπνισις των
λαθθανουσών δυνάμεων του ανθρώπου.

Ο πρώτος σκοπός προϋποθέτει αναγκαία αλληλοεξάρτησιν των
όντων από της αρχικής μονάδος. Ο δεύτερος προτίθεται να μας ωθήσει
στην εξείρεσιν των κοινών στοιχείων όλων των συστημάτων και μας δι-
δάσκει ότι τα μεγάλα συστήματα του κόσμου προήλθον από την ίδιαν
ανεωτάτην πηγήν, της οποίας εκδηλώσις είναι οι θρησκείες, τα μυστήρια
και οι φιλοσοφικές παραδόσεις κάθε έθνους. Ο τρίτος σκοπός μας δεί-
χνει ότι μελετώντας το πνεύμα που κατοικεί μέσα μας με την μεθόδον
των γνωστών σιγά-σιγά προς τα άνωστα, έτσι δυνάμεθα να γνωρίσουμε
τα άωρατα μέσα εις τον κόσμον των ορατών. Δια να γίνει αυτό δυνατόν,
ο άνθρωπος οφείλει να υπηθεί εις τους νόμους της Φύσεως, που διδά-
σκουν ότι το άωρατον αρχέτυπον ενδύσεται μέσα εις την ίδιαν την Φύ-
σιν, της οποίας τα μυστήρια αποκαλύπτονται μόνον εις εκείνον ο οποίος
μπορεί να βρει την λύσιν των ακόλουθων προβλημάτων: Ποιος είναι ο
άνθρωπος, ο κόσμος και ο Θεός; Ποιες σχέσεις και νόμοι διέπουν τους
τρεις; Πότε, πώς και διατί έγιναν και ποίον είναι το μέλλον τους;

Κατά την Θεοδοσίαν ο άνθρωπος είναι άφθαρτον ον θείας καταγω-

γής που μπορεί να δεχθεί άπειρον τελειοποίησιν. Είναι προϊόν όντος που πέρασε από τον ορυζτόν, φυτικόν και ζωικόν βίον και εξελίχθη σε άνθρωπον. Στην συνέχεια θα προαχθεί σε ανώτερον πεδίο και εκεί θα διανύσει εκ νέου τα στάδια που αναφέραμε προηγουμένως, λόγω της ανεξάντλητης δημιουργικότητος που ενφύσζεται σε λανθάνουσα κατάσταση και αναμένει την ανάπτυξιν και χρησιμοποίησίν της στο έργο της κοσμικής ανέλιξης. Ο άνθρωπος κατά την Θεοσοφίαν αποτελείται από τρία στοιχεία: το φθαρό σώμα, την άφθατον ψυχήν και το πνεύμα. Το σώμα περιβάλλεται από τρία φθαρά περιβλήματα: α) το ορατό ή υλικό ή φυσικό σώμα, β) το αιθέριο ή αστρικό σώμα το οποίον υφίσταται προ της γεννήσεως του ορατού και πεθαίνει μετά τον θάνατόν του, και γ) το τρίτο στοιχείο, το νοητικό, που είναι διάχυτο εις την Φύσιν και χρησιμεύει ως εστία διοχετεύσεως της ζωικότητος εις το αιθέριον σώμα.



Η ψυχή είναι άφθατος, περιβάλλεται δε και αυτή από τρία στοιχεία: την κυρίως ψυχή και ενός εσωτερικού και ενός εξωτερικού περιβλήματος. Και η μεν κυρίως ψυχή αποτελεί το ΕΓΩ του ανθρώπου, δηλαδή την ατομικότητά του, χάρις εις την οποίαν διαχωρίζεται ο άνθρωπος σε ζωώδη και πολιτισμένον. Το εσωτερικό περίβλημα είναι η εστία των θείων ιδιοτήτων του ανθρώπου και το εξωτερικό είναι η εστία των ενστίκτων, των ορξέων και των επιθυμιών. Το πνεύμα είναι αυτό που συνδέει τον άνθρωπον με κάθε άλλην ύπαρξιν. Είναι δε άφθατον, αδιαίρετον και ενιαίον. Όπως ο άνθρωπος έτσι και ο αόρατος κόσμος υποδιαιρείται σε επτά πεδία, τα οποία είναι αντίστοιχα με την επταπλήν φύσιν του ανθρώπου.

Έτσι έχουμε το φυσικόν πεδίο που αντιστοιχεί με το ορατόν σώμα, το αστρικό που αντιστοιχεί με το αιθέριον, την καμιάδα που αντιστοιχεί με την ποίην της ζωής, το νοητικό που αντιστοιχεί με την κυρίως ψυχή, το ντεβαχάν που αντιστοιχεί με το έξω περίβλημα, το ενορατικό ή βουδικό που αντιστοιχεί με το έσω περίβλημα, και το πνευματικό που αντιστοιχεί με το πνεύμα. Όλων όμως αυτών υπερέχει το πεδίο το Λόγου, ο οποίος περικλείει μέσα του το παν και μας διδάσκει ότι το Σύμπαν διέπεται από νόμους αιώνιους και αναλλοίωτους. Οι νόμοι αυτοί μας δείχνουν τις σχέσεις του απείρου και του πεπερασμένου και συνοψίζονται σε τρεις κυρίως: τον νόμον της ανέλιξεως, τον νόμον της μετενσαρτώσεως και τον νόμον του αιτιατού.

Έτσι έχουμε το φυσικόν πεδίο που αντιστοιχεί με το ορατόν σώμα, το αστρικό που αντιστοιχεί με το αιθέριον, την καμιάδα που αντιστοιχεί με την ποίην της ζωής, το νοητικό που αντιστοιχεί με την κυρίως ψυχή, το ντεβαχάν που αντιστοιχεί με το έξω περίβλημα, το ενορατικό ή βουδικό που αντιστοιχεί με το έσω περίβλημα, και το πνευματικό που αντιστοιχεί με το πνεύμα. Όλων όμως αυτών υπερέχει το πεδίο το Λόγου, ο οποίος περικλείει μέσα του το παν και μας διδάσκει ότι το Σύμπαν διέπεται από νόμους αιώνιους και αναλλοίωτους. Οι νόμοι αυτοί μας δείχνουν τις σχέσεις του απείρου και του πεπερασμένου και συνοψίζονται σε τρεις κυρίως: τον νόμον της ανέλιξεως, τον νόμον της μετενσαρτώσεως και τον νόμον του αιτιατού.

Σεβαστοί φίλοι, αυτές είναι οι βασικές αρχές της Θεοσοφίας και, συνοπτικώς, τα κυριότερα προβλήματα που την απασχολούν.



ΠΕΠΟΙΘΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΑΙΡΟΥΝ

Terrence Webster-Doyle

(Περιοδικό Theosophical Digest, 2ο τεύχος/μηνιο 2010/περίληψη άρθρου από το θεολογικό περιοδικό The Quest, Φθινόπωρο 2009)

(Μετάφραση: Ιγ γένεια Κασταμονίτη)

Επί εξατοντιάδες χρόνια, οι άνθρωποι ενστερνίζονταν αυτήν ή την άλλη πίστη αναζητώντας έναν οριζοντιότροπο τρόπο ζωής. Μελετούμε τις σύνθετες περιπλοκές ποικίλων συστημάτων. Διαφωνούμε, αντιμαχόμαστε και φωνεύουμε εξατομικύρια συνανθρώπων μας ωθούμενοι από ιδεολογικές αντιπαράθεσεις.

Και όλα αυτά εις το όνομα της προσπάθειας για μια ζωή όσο το δυνατόν καλύτερη! Έχουμε ποτέ αναλογιστεί το πολύ βασικό ερώτημα, κατά πόσον οιπίστεεις είναι απαραίτητες στην ζωή μας; Για ποιο λόγο πιστεύουμε; Ποια είναι η φάση και η δομή μιας αβλόνητης πίστης, μιας πεποιθήσεως;

Μια πίστη δεν στηρίζεται στο γεγονός αλλά, ουσιαστικά, σε μια κατά το ήμισυ αλήθεια: πχ την πιθανότητα ότι μπορεί κανείς να αναοριχηθεί στην κορυφή του όρους Έβερεστ, ή ότι η Αμερική είναι η μεγαλύτερη ήπειρος της Γης, ή ότι ίσως υπάσχει ένας θεός που θα σώσει την ανθρωπότητα από τις οδύνες

της. Για ποιο λόγο οι άνθρωποι εγκαθιδρύουνπίστεεις; Μας είναι απαραίτητες επειδή νιώθουμε ανασφάλεις και μόνοι, κινδυνεύοντας (απομονωμένοι ο ένας από τον άλλον; Χρειαζόμαστε πεποιθήσεις προκειμένου να νιώσουμε παρηγοριά, ή να συνενώσουμε τους ανθρώπους υπό την σκέπη μιας άνετης, διαβεβαιωτικής παραισθήσεως; Η ίδια η φάση μιας αβλόνητης πεποιθήσεως, μιας πίστης, είναι διαφορετική και απομονωτική. Η δομή της προκαλεί κατακερματισμό: ο δικός μου θεός εναντίον του δικού σου θεού, η χώρα μου εναντίον της δικής σου, ο δικός μου τρόπος ζωής εναντίον του δικού σου κλπ.

Με ποιο τρόπο θα μπορούσε μια πίστη να διασφάλισει την ανθρώπινη συνύπαρξη, εφόσον προκαλεί αταξία και υπονομεύει την ενότητα; Η ειρωνεία είναι πασιφανής! Σε όλη την καταγεγραμμένη ιστορία του ανθρώπου, ομάδες ανθρώπων παύονται από την εγκαθίδρυση μιας μεγάλης πίστης προς τον κατακερματισμό της σε μυριάδες τμη-

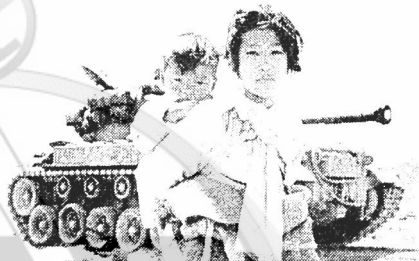
ματα, τα οποία ακολουθούσαν τελικώς την ίδια πορεία και δομούσαν ένα νέο σύστημα, έως ότου και αυτό μεταβάλλονταν σε καταπιεστική παράδοση που έπρεπε εκ νέου να ξεπεραστεί και ούτω καθεξής.

Με ποιο τρόπο «γινόμαστε καλοί»; Ποια είναι η συνήθης διαδικασία «ηθικής ανάπτυξης»; Παρατηρώντας το ζήτημα με προσοχή και αναλογιζόμενοι τις σκέψεις και τις ενέργειές μας κατά των παραδοσιακών ηθικών πεποιθήσεων, διαπιστώνουμε ότι ο εγγεφαλός μας εκπαιδεύεται σε ένα συγκεκριμένο τρόπο δράσης: στην παραδοσιακή θρησκευτική πρακτική, μέσω της χρησιμοποίησης περίτεχνων τιμωριών και ανταμοιβών, ο εγγεφαλός προσκολλάται σε τύπους σκέψης που έχουν ως αποτέλεσμα μια συμπεριφορά φαινομενικώς κόσμια και ηθική. Κυριαρχεί μια επίμονη αυτοκριτική, του είδους: «είμαι κακός και πρέπει να γίνω καλός».

Πρόκειται για μια πολύ οδυνηρή σκέψη ή συναίσθημα, και όποιος υποφέρει εξαιτίας της ζητά να απελευθερωθεί από αυτήν. Εκείνο που του προσφέρεται ως ανακούφιση είναι πίστη, είναι πεποίθηση. Συνεπώς, κάτω από όλες τις φαινομενικώς σύνθετες θρησκείες, τις πολιτικές ή άλλες σκοπίμες πολιολογίες κρύβεται ένα απλό μήνυμα: οι διάφορες ιδεολογίες παρέχουν στον άνθρωπο μεθόδους προσαρμογής της συμπεριφοράς μέσω καθι-

πόταξης σε ένα σύστημα τιμωρίας και ανταμοιβής.

Δεν απαιτώ από κανέναν να αποδεχθεί απόλυτα την άποψή μου, αλλά μάλλον να εξετάσει εξ ιδίων εάν το παραπάνω συνιστά πράγματι την ρίζα της σύγχυσης, τον σπόρο της σύγκρουσης. Οι πεποιθήσεις είναι εξαιρετικά επικίνδυνες, όπως διαπιστώνει κανείς σε περιπτώσεις πολέμων.



Διαφορούν τους ανθρώπους και επιφέρουν τρομερή βία και οδυνη! Το γεγονός παρατηρείται στην Μέση Ανατολή, όπου οι διαφορές στα συστήματα πίστης έχουν προκαλέσει παρατεταμένες συγκρούσεις.

Παρά το γεγονός ότι η ανεγκιότητα κυριαρχεί για ορισμένο διάστημα, οι αντικρουόμενες ιδεολογίες προκαλούν τελικώς νέα βία, άγρια ή ηπιότερη. Συχνά, εντούτοις, όσο περισσότερες συγκρούσεις εκδηλώνονται τόσο ενδυναμώνεται η πεποίθηση των πιστών. Αντί να διαχωρίζουν τί είναι εκείνο που διαχωρίζει και διαφεί τους ανθρώπους, οι διάφορες αιρέσεις προσκολλώνται στις κατηγορηματικές τους πεποιθήσεις προσθέτο-

ντας προσιότητα εξαθλίωση στην ανεπίσημη μάζα των ανθρώπων.

Εγγύτητα το ερώτημα: εάν δεν πιστεύουμε στα οροσημάτια, δεχθα προκληθεί χάος; Υπόσχει χάος αυτήν την στιγμή, γέννημα της αντιπαράθεσης, της σύγχυσης και των διαφόρων οροσημάτιων καταγορηματικής πεποιθήσεως! Δεν μπορεί να επιτευχθεί τάξη μέσω ενός νέου οροσημάτιος πίστης, δεδομένου ότι ο κατακευματισμός υφίσταται στην φύση των οροσημάτων. Ένας κόσμος άχρος τέτοιου οροσημάτιος πίστης είναι κόσμος χωρίς εθνικιστικά όρα ή συμβατικό θεοσχευτικό τρόπο σκέψης. Σε έναν τέτοιο κόσμο θα υπήρχε νομιμον έσθυνα σε όσα ορνιστούν το γεγονός, το αλήθες και το ηθικό. Λόγω τότε δεν θα μας επιτρέψει το παρλόν ούτε οι «θεοορες» περί ζωής.

Η ηθική γεννιεται απο την κατανόηση και την νομιμοσύνη. Όταν υπάσχει κατανόηση, επι πασηφεται ηθική δράση. Η ηθική συμπεριφορά δεν μπορεί να επιβληθεί με εκπαίδευση του νου σε οργανωμένες πεποιθήσεις. Η πίστη δημιουργείται όταν απορροφεί η διάνοια. Η σύγχυση επιέρχεται όταν υπάσχει ελλιπή διαύγεια νου. Σιγά ο εγκέφαλος βούρξεται σε σύγχυση, αποστασιμένος και διασκορπισμένος. Όταν όμως κάποιος θέτει βασικά ερωτήματα και

αναζητεί με επίμονητα, τότε ανασηκώνεται το πέλλο της σύγχυσης και αρχίζει να κατανοεί το ζήτημα στην ρίζα του. Καθώς η τάξη κερτασχει στο νοητικό του, ο άνθρωπος διακρίνει καθετί επιμέρους στην πορματιστή του διασταση και αντιλαμβάνεται το σύνολο. Ο ανθρώπινος εγκέφαλος εγκλωβίζεται συχνά σε καλή ή άσχημα προσαθορισμένα πρότυπα σκέψης, επιλέγοντας την μια ή την άλλη μορφή πίστης. Εάν το κατανοήσει κανείς αυτό σε βάθος, ως προς την δομή του, θα λάραμε, υπάσχει τότε η πιθανότητα να απελευθερωθεί από την σύγχυση των πεποιθήσεων. Εάν το κατορθώσει, πρωτανεύει η νομιμοσύνη.

Η νομιμοσύνη είναι αλήθεια, αλλά όχι Αλήθεια. Είναι διανοητικό συμβερασμα εθολογικού, συμβατικού τρόπου σκέψης. Πίστη και Αλήθεια είναι ταυτόσημες, διότι αμφότερες αποτιλούν διαμορφώσεις της επιθυμούσας σκέψης. Κατανόηση της αλήθειας ενός πράγματος σημαίνει κατανόηση του τί είναι απαιηλό, τί δεν είναι αληθινό. Μπορούμε να προσεγγίσουμε το αληθινό δια μέσω της διδασκασίας της αφάφησης, της εμπάθνησης στο μη αληθινό; Η μήπως και αυτό δεν είναι παρό μια άλλου είδους πεποιθήση; Πώς μπορούμε να το διαπιστώσουμε; Υπόσχει κανείς μας το πει;





ΕΣΩΤΕΡΙΣΜΟΣ

Γεράσιμος Διαμαντάτος



Είναι δύσκολο να αποδώσουμε έναν ορισμό στην λέξη «Εσωτερισμός». Όμως, μπορούμε να πούμε ότι κάθε σκέψη, συναίσθημα ή δράση, που μεταίνει στον κόσμο των αιτιών και των αρχών της ζωής και της ύπαρξης αναζητώντας την αλήθεια πίσω από τα φαινόμενα, εσωτεριζοποιείται. Αυτή η πορεία, η γνώση και η εμπειρία των βαθύτερων πεδίων μπορεί να ονομαστεί Εσωτερισμός. Βέβαια, ο καθένας, ανάλογα την οπτική γωνία ή το βάθος όπου έχει εντυπωήσει στο θέμα, μπορεί να δώσει και άλλους επιμέρους ορισμούς, όπως ότι είναι γνώση, εμπειρία, συναίσθημα, ενώ για άλλους είναι ζήτημα μόνο ενός λαού, μιας θρησκείας ή ενός ανθρώπου. Η μελέτη της Ιστορίας όμως για τον Εσωτερισμό έχει δείξει ότι είναι δρόμος αυτοπραγμάτωσης για κάθε άνθρωπο, ανεξάρτητα από το φύλο, την θρησκεία ή το χρώμα του.

Κάθε αρχαίος παραδοσιακός πολιτισμός ήταν συνυφασμένος με την μυστική γνώση των εσωτερικών κόσμων. Αυτή η γνώση βρισκόταν στα χέρια των μυστών που είχαν την απαραίτητη εκπαίδευση για να χειριστούν τις δόξατες, για άλλους, δυνάμεις της Φύσης. Η αστρολογία, η μαντική, η αρχιτεκτονική, η αλχημεία, η ιερή τελετουργία, αζόμη και η πολιτική, ασζούνταν με βάση τον Εσωτερισμό. Το απόκορφο προσφερόταν από το γεγονός ότι χρειαζόταν προσπάθεια και μεγάλη προετοιμασία να φθάσει κανείς να κατέχει γνώσεις που με άλλο τρόπο ήταν απλησίαστες. Η μελέτη, ή η πρακτική αυτής της μελέτης και ο αναστηρός έλεγχος της προσωπικότητας δεν επέτρεπαν στον καθένα να έχει αυτήν την γνώση. Τότε, όπως και σήμερα, ήταν λίγοι οι άνθρωποι που έφθαναν σε αυτό το νοητικό ηθικό και πνευματικό επίπεδο.

Από την άλλη πλευρά, αυτοί που έφθαναν να αποκτήσουν την γνώση και την χρήση των νόμων της Φύσης, πρόσεχαν να μην την εκλαϊεύσουν γιατί μπορούσε να γίνει βλαβερό όπλο σε ασατάλληλα χέρια παρά ενεργήματα για την ανθρωπότητα. Διότι ο αυθεντικός εγωισμός ήταν πάντα ένα στοιχείο προς προστασία και υπεράσπιση. Βρισζόταν

σε χέρια λίγων και ήταν στην διάθεση όλων εξείνων, που με την θέλησή τους αποφάσιζαν να προσπαθήσουν.

Μύθος σημαίνει λόγος, ομιλία, διήγηση και είναι φορέας παραδόσεων γάλλοι. Ταυτόχρονα, όμως, για τους αρχαίους πολιτισμούς αποτελούσε μια ιερή ιστορία που μετέφερε στους ανθρώπους αχρετιτες αλήθειες, χρησιμοποιώντας μια αλληγορική συμβολική γλώσσα που απαιτούσε αποζουπτογράμηση. Γι' αυτό το λόγο, οι μυστηριακές τελετές στην αρχαιότητα διαδραματιζόνταν πάντα σε σχέση με κάποιον μύθο, παρέχοντας τα κλειδιά ερμηνείας μόνον στους μύστες.

Τα κλειδιά θα αποκαλύπταν στον μνημένο μια ανώτερη γνώση. Η εσωτερική θεώρηση και ερμηνεία των μύθων βασίζεται στις διδασκαλίες του περιόσιμου εσωτερισμού, που είναι μια σαφής θεώρηση ολιστικού τύπου και δεν αποτελεί άλλες θεωρήσεις αλλά τις εντάσσει σε κλάδους έρευνας και συμπερασμάτων. Διότι ο Εσωτερισμός είναι σύνολο γνώσεων που αφορούν την ενδότερη ουσία των πνευμάτων του κόσμου και του ανθρώπου, πέρα από την επιφάνεια και την παρουσία τους. Έχει δηλαδή σχέση με το εσωτερικό των πάντων. Δεν είναι μια διανοητική, υπερόλογη και υπερβατική, είναι βιωματική που επιτρέπει την ολοκλήρωση του ανθρώπου. Δεν επιδιώκει να πείσει αλλά να τον κάνει να βιώσει.

Η Εσωτερική γνώση μεταφράζεται μέσα από μια γλιόχρονη παράδοση και σπριίζεται στους μεγαλύτερους σοφούς και φιλόσοφους της ανθρωπότητας. Την αρχαία εποχή συναντούμε πλήθος συμβόλων όπως πχ το κηρύκειο, το σημαντικότερο ίσως αχρετιτικό σύμβολο της αρχαίας Ελλάδας, την ιερή ράβδο που έφεραν οι «κλήρονες» κατά την διάρκεια των Μυστηρίων αλλά και οι ποσειδόνες, ο Ασκληπιός, ο Ερμής (χρησιμοποιείται και σήμερα ως έμβλημα της Ιατρικής, Κηρύκειο φέρουν ακόμη και σήμερα οι αχρετιείς στην Ορθοδοξία).

Σύμφωνα με τον μύθο, ο Τειρεσίας στην αρχαία Ελλάδα τυφλώνεται από την Ήρα, αλλά ο Δίας τον δίνει την δυνατότητα να βλέπει με το νου την αθέατη πλευρά των πνευμάτων. Διευρύνει την συνειδητότητά του έχοντας αντίληψη άλλων διαστάσεων. Στο παραπάνω διακρίνουμε ένα είδος Εσωτερισμού: τον τυφλό Τειρεσία να μπαίνει με τα μάτια της ψυ-



χής του και να βλέπει τον κόσμο των αιώνων και των μελλοντικών γεγονότων. Όσον αφορά στους Ομηρικούς χρόνους, διακρίνει κανείς πολλά στοιχεία εσωτερισμού. Στην Ιλιάδα, ο άνθρωπος μάχεται για τον έλεγχο και την κατάκτηση της προσωπικότητάς του: η Ελένη για τον έλεγχο του ψυχισμού της, που τελικά το καταφέρνει. Οι Αχαιοί κατακτούν την Τροία με το σχέδιο του πολυμήχανου Οδυσσέα: εδώ κυριαρχεί η προσωπικότητα και γίνεται ένα βήμα στην εξελικτική πορεία του. Κατακτά την ατομικότητά του με τελικό στόχο να ενωθεί με την αθάνατη ψυχή του, την Πηνελόπη. Όπλο του είναι η σοφία, και γι' αυτόν τον λόγο κυριαρχο ρόλο παίζει η Αθηνά. Τελικά φθάνει στην πατρίδα του μετά από πολλές δογμασιές ζωής, ξεπερνώντας το ανθρώπινο επίπεδο εξέλιξης.

ΟΡΦΙΚΟΙ. Κατά τον Αριστοφάνη, ο Ορφέας μάς δίδαξε τα Μυστήρια και πώς να γλυτώσουμε από τον φόνο, τις γητείες, τις αφορώσιες και τα μαντολογήματα. Ο Ορφέας, ενώ διατηρούσε την βαβυλωνιακή πίστη πως ο άνθρωπος μπορεί να φθάσει στην «μέθεξη», στην «θέωση», κάτι που πριν ήταν ύβρις, άλλαξε την αντίληψη του τι είναι κυριευμένο μέσα στην ύλη και καθήκον μας είναι να το απελευθερώσουμε. Η «θέωση» πλέον δεν ήταν σωματική μέθη αλλά πνευματική έκσταση, και τα μέσα που υιοθέτησε δεν ήταν οινοποσία αλλά αποχή και τελετές καθαρισμού. Πολλοί πιστεύουν ότι η επίδραση του Ορφισμού ήταν καταλυτική, καθώς εισήγαγε στον Ελληνικό κόσμο το στοιχείο του μυστικισμού και του διόσιμου: ψυχής-σώματος, πνεύματος-ύλης.

Οι Ορφικοί πίστευαν ότι η ψυχή είναι αυτό που υποκινεί τον άνθρωπο, η αρχή όλων, ενώ το σώμα είναι η φυλακή της ψυχής, κάτι που πέρασε στον Χριστιανισμό. Επίσης, οι Ορφικοί πρώτοι πίστευαν στην επιστροφή του νεκρού στον επίγειο κόσμο, δηλαδή στην μετενσάρκωση. Οι τελετές του Ορφισμού διακρίνονται σε δύο επίπεδα: στον εξαγνισμό και στην μύηση, και διαδραματίζονται την νύκτα συμβολίζοντας την μετάβαση από το σκοτάδι της άγνοιας στο φως της αλήθειας. Διαμέσου της Φύσης, στα Ορφικά Μυστήρια αποκαλύπτονταν στον άνθρωπο οι αρχέτυπες αλήθειες, οι οποίες επέδρασαν καταλυτικά στην Ελληνική φιλοσοφία.

ΜΕΣΑΙΩΝΑΣ. Ο Εσωτερισμός διαφυλάσσεται μέσω διαφόρων εσωτερικών ταγμάτων ανά τους αιώνες, που ανάλογα τις περιστάσεις μπορεί να εξωτερικευτούν ή να τραβηχτούν στην σκιά για να αποφύγουν τυχόν διωγμούς κάθε είδους κατεστημένου τύπου «δικών ασεβείας», όπως του Σωκράτη ή τις πυρές της Ιερής Εξέτασης του Μεσαίωνα. Έτσι, μπορούμε να διακρίνουμε την εσωτερική επιβίωση της γνώσης στα τάγματα του Ιπποτισμού, όπως των Ναϊτών, των Καθαρών, και κυρίως μέσα στον μύθο του Αρθούρου, που τροφοδοτήθηκε από τον πα-

νάχατο μύθο του βασιλιά με τους πολέμιστές του. Αφού όμως πέρασε ο Μεσαίωναs, η αντίδραση στο δογματικό αλάθητο της Καθολικής Εκκλησίας έσπρωξε την Δύση στην αγκαλιά του ορθολογισμού και του θετικισμού, ενώ στην συνέχεια παρατηρείται άκρατος υλισμός στα τέλη του 19ου αιώνα.

Μια ζήτηση προσθετεί μια διαφορετική θεώρηση του ανθρώπου και της γνώσης. Προέχεται για την περζόσομια Θεοδοσιακή Εταιρεία. Ιδρυτήριά της είναι η Έλενα Π. Μπλαβάτσου, με δύο έργα της πολύ σημαντικά στην σύνθεση του περζόσομιοι εσωτερισμοί. Μελέτησε το ζορμμένο νόημα κάθε θρησθευτικού και άλλου μύθου, κάθε έθνου μισρού ή μεγάλου, και κυρίως των παραδόσεων της Ανατολής. Μέσα από όλα αυτά που συμβαίνουν, κάτι θετικό θα μπορούσε να είναι ο Εσωτερισμός που έρχεται στο βασίλειο της ύλης και του ζορμιατος, και προβάλλει δειλά την ρίζα του πνεύματος, της δύναμης, της διαίσθησης. Μακάρι να δημιουργεί ένα μέλλον με τον παραδοσιακό Εσωτερισμό, που πολλές φορές βοήθησε την ανθρωπότητα να ανοίξει πόρτες και παράθυρα στον κόσμο, ενώ βρισκόταν στην αβεβαιότητα.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ. Για την ορθόδοξη θρησθεία, ο Εσωτερισμός είναι ένα θρησθευτικό φαινόμενο που έρχεται από πολύ παλιά, έστω και αν τον περζασμένο αιώνα ο όρος αυτός χρησιμοποιήθηκε από τον μάγο Ελιφάς Λεβί. Τον θεωρούν ως το πιο νεφελώδες παραθρησθευτικό φαινόμενο, και ανατρέχουν ασόμη και στην ζωμοδιά του Αριστοφάνη «Νεφέλες», όπου ο συγγραφέας μιλά ειρωνικά για τις θρησθευτικές αναζητήσεις της εποχής και λαιδορεί τον ήρωα του Στροφιάδη που πιστεύει ασόμη στους θεούς. Δια στόματος Σοζοράτη λέει: «Από εδώ και εμπρός δεν θα πιστεύεις πια σε άλλο θεό, παρά σε αυτούς που πιστεύουμε εμείς: το χάος, την γλώσσα και τις νεφέλες, πράγματα δηλαδή υπαρκτά αλλά ασαφή και ασατανόητα». Έτσι και για την ορθόδοξη θρησθεία, αυτά τα τρία πράγματα του Αριστοφάνη είναι η πιο πετυχημένη περιγραφή του πνευματικού ζιμήματος που ονομάζεται Εσωτερισμός, και τα οποία δεν παύουν ούτε έρνενα ούτε εξήρηση ούτε σατανόηση.



Θεωρείται ότι οι άνθρωποι οδηγήθηκαν στο ρεύμα του Εσωτερισμού, σύμφωνα πάντα με την ορθόδοξη θρησκεία: α) λόγω της υπερβολικής πίστης στην προόδο της επιστήμης και της τεχνολογίας, και β) λόγω του ξεπεσμού της ζωντανής πίστης σε μια νεκρή ομολογιακή γλώσσα με επαναλαμβανόμενες προτάσεις. Θεωρεί τον Εσωτερισμό παράδειση ψυχής και αποπροσανατολισμό από την πίστη του Χριστού. Ο Εσωτερισμός δεν δέχεται προσωπικό, άρα ελεύθερο Θεό. Δεν δέχεται δημιουργία εκ του μηδενός, διάκριση της θείας ουσίας από τις θείες ενέργειες. Έτσι, η θρησκεία θεωρεί ότι αυτό εξευτελίζει και εκμηδενίζει το ανθρώπινο σώμα, και ότι σκοπός του είναι να χαθεί ο άνθρωπος σε μια «απρόσωπη υπερσυνειδητότητα».

Κατά την ορθόδοξη θρησκεία ο Εσωτερισμός σκέπτεται και μιλά ανθρωποκεντρικά: κέντρο ο άνθρωπος όπως τον βλέπει η σύγχρονη φιλοσοφία. Ο άνθρωπος, με την εσωτερική αναζήτηση του Θεού ενεργεί όπως οι επιστήμονες που ερευνούν, ψάχνουν και ανακαλύπτουν. Η ανακάλυψή τους είναι ένα προσωπικό επίτευγμα, μια κατάκτηση της γνώσης. Τέλος, ως θωράκιση των πιστών της από την γητεία της πνευματικότητας του Εσωτερισμού, πιστεύει ότι πρέπει να γίνει οριοθέτηση της ορθόδοξης δογματικής αλήθειας απέναντι στις «δαιμονικές» πλάνες του.

ΜΕΣΑ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΣΜΟΥ. Γενικά υποστηρίζεται ότι ο Εσωτερισμός είναι ξεκάθαρα αντίθετος στο λογικό και επιστημονικό τρόπο σκέπτεσθαι. Λόγω της πολύ μικρής διάδοσής του παραμένει στις ομίχλες του τρόπου σκέψης που η λογική φαίνεται να μην μπορεί να διεισδύσει εντελώς. Τους τελευταίους αιώνες η ανθρωπολογικές και φιλοσοφικές μελέτες έχουν συνδέσει τον Εσωτερισμό με την προλογική σκέψη της ανθρωπότητας και αποδίδουν την δύναμη της επιστημονικής λογικής στον σύγχρονο άνθρωπο. Το εξελιγμένο και το σύγχρονο είναι καρπός της δεξιοτεχνίας όσον αφορά στον νοητικό χειρισμό. Τώρα απαιτείται συστηματική επαλήθευση κάθε πειράματος σε οποιοδήποτε πεδίο, και υπερτιμάται η ίδια η εμπειρία πάνω σε κάθε τρόπο μεταβίβασης. Αυτές οι υποθέσεις διαχώρισαν την Επιστήμη από τον Εσωτερισμό, αλλά ο διαχωρισμός δεν είναι τόσο μεγάλος όσο παρουσιάζεται. Ο Εσωτερισμός βασίζεται στην νοητική εργασία αλλά δεν την θεωρεί αποκλειστική για να πετύχει την αληθινή γνώση.

Ο ορθολογισμός είναι ένα ακόμη εργαλείο αλλά όχι το μοναδικό. Επιπλέον, χρησιμοποιεί την διαίσθηση που είναι ένας τρόπος πιο γρήγορος και διαπεραστικός, όταν μαθαίνει κανείς να αφήνεται σε αυτόν. Επίσης, χρησιμοποιεί αποδείξεις. Θεωρεί αδύνατο να επιβεβαιώνει κάποια γνώση, εάν δεν είναι εξακριβωμένο ότι αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί σωστά. Η προσπάθεια, η έρευνα, η επανάληψη και η άσκηση

δεν λείπουν στον αληθινό Εσωτερισμό. Το εργατήριό του είναι σιγήθως ο ίδιος ο άνθρωπος και ολόκληρο το σίματον. Η μετάδοση γνώσης στον Εσωτερισμό θεμελιώνεται στην αλυσίδα που φτιάχεται από δασκάλους και μαθητές, και η εμπειρία του ενός φτάνει να αποτελέσει μέρος της εμπειρίας του άλλου. Εφόσον και ο μαθητής εξελίσσεται ικανοποιητικά για να την αφομοιώσει, δεν χωριάζεται να ζήσουμε τα πάντα. Ο Πλάτων έλεγε ότι δεν χωριάζεται να γίνεις κλέφτης για να κραιάσεις ότι η κλεψιά είναι παρτάπημα. Αφομοιώνοντας τα βιώματα του δασκάλου σαν δικά σου, εφόσον είναι δοκιμασμένα και αποδεδειγμένα, επιτρέπεται να εξμεταλλευτεί κανείς πολύ περισσότερο χρόνο και να κάνει την ζωή του μεγαλύτερη και ωφέλιμη.



Η αποχορήγωση της λεγόμενης επιστημονικής σκέψης δεν σημαίνει την εξαγάνιση του Εσωτερισμού, ούτε την υποβάθμιση της διαίσθησης. Σε κάποιες περιπτώσεις, ο Εσωτερισμός είχε αποκτήσει ευρεία απήχηση, ενώ σε άλλες έπρεπε να παραμείνει χωρίς εξουσία της έλλειψης κατανόησης και των διώξεων από φανατικούς, που δεν έλειπαν.

ΜΕΥΤΟ-ΕΣΩΤΕΡΙΣΜΟΣ. Ο χρόνος και οι περιστάσεις έχουν ασήσει την επίδρασή τους στον Εσωτερισμό και τον έχουν κάνει να μην ανταποκρίνεται πάντα στην σοβαρότητα των πραγματικών παραδοσιακών ριζών του. Όταν φθείρονται τα πραγματικά ζητήρια απτήληψης της ζωής, όταν οι δυσκολίες για την επιβίωση κάνουν τους ανθρώπους να εκτιμούν υπερβολικά την άνετη ζωή και να αδιαφορούν για βαθιά ζητήματα, έχουμε έναν εύκολο και απλοϊκό Εσωτερισμό, μια σκληρή αποτίμηση αυτού που είναι η Ιερή Επιστήμη. Η προκατάληψη απτίθεται στην παράδοση και τα ξόρνια και τα φυλακτά υποσελίζονται την Σοφία.

Ο 20ος αιώνας ξεκίνησε με επαναστάσεις όλων των ειδών, ανεμίζοντας λάβαρο ελευθερίας, αλλά χωρίς να μπορεί να απάλλαγει από τον τροχό των πολέμων και του θανάτου, των γενοκτονιών, των παράλογων αναμετρήσεων και των ασιών και δύσχαμπτων θέσεων, εντελώς απτί-

θετων με τις θεωρίες που υποστήριζαν. Οι κοινωνικές ανισότητες και οι ακόμη πιο προφανείς αδικίες που τις προκάλούσαν, έδωσαν προσοχή στους υλιστικούς τρόπους ζωής, στην απόκτηση της ευημερίας με κάθε τίμημα, στον εξειτελισμό της εργασίας και στην εξύψωση της άνεσης που η Τεχνολογία και Επιστήμη θα μας έφεραν όσο αναπτύσσονταν. Αυτό έχει ως κατάληξη η μηχανή να γίνει πιο σπουδαία από τον άνθρωπο και ο άνθρωπος να μην είναι πια σκλάβος άλλων ανθρώπων, αλλά σκλάβος των μηχανών που υποτίθεται ότι όφειλαν να τον βοηθήσουν να ζει καλύτερα. Μαζί με την λατρεία στην ύλη αναπτύχθηκαν και άλλες λατρείες φαινομενικά λογικές.

Από τα μέσα του αιώνα επιστρέφουμε στην αγάπη για τις προφητείες, πολλοί διαβάζουν ωροσκόπια και προβλέψεις, καταφεύγουν σε μαγικά βότανα και μάγους, κομπογιαννίτες γνωστούς και άγνωστους που μας μιλούν για το σκοτεινό μέλλον. Ακόμη και κάποιοι ιερείς, από όλες τις θρησκείες, εμφανίζονται και δείχνουν στους ανθρώπους ότι δεν προχωρούν στον σωστό δρόμο. Ηθιολόγοι, νέα δόγματα και αιρέσεις καλύπτουν την απουσία του Εσωτερισμού, γεμίζουν την απουσία του Θεού, το κενό του πνεύματος. Στο τέλος του αιώνα, μάγοι, γκουρού και σύμβουλοι συμβουλεύουν ηγέτες με παγκόσμιο κύρος, με διαφορετικές προφητείες για να τα έχουν καλά με όλους. Η αστρολογία κερδίζει έδαφος και γιγαντώνεται μακριά από την επιστήμη που την γέννησε.

Σήμερα ενδιαφέρει τον καθένα να αποκτήσει κοινωνικό κύρος και επιτυχίες. Ένας ψευτο-εσωτερισμός κέρδισε σύντομα τις τελευταίες δεκαετίες, ενώ κρύοι υλιστές ζουν μόνο για να αυξάνουν την οικονομική και κοινωνική τους δύναμη. Η οικονομία γενικά βρίσκεται μέσα σε αυτήν την τρέλα, σε αυτήν την παράξενη προκαταβολή ενός νέου Εσωτερισμού που θα ανοίξει πέρασμα στα επόμενα χρόνια. Πλέον μας φαίνεται πολύ φυσικό όταν διαβάζουμε ότι ο πολύπλοκος κόσμος της οικονομίας έχει τους δικούς του μάγους, ότι το χρηματιστήριο, οι αυξήσεις και οι μειώσεις των διεθνών αγορών εξαρτώνται από τις προβλέψεις που κάποιοι ειδικοί κάνουν και ανακοινώνουν στους σπαδούς τους.

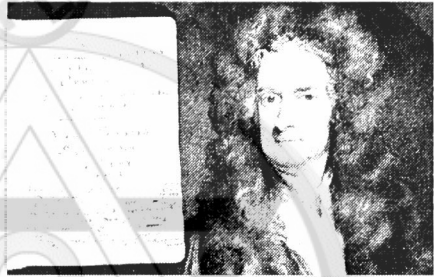
Γιατί υπάρχουν Γκουρού; (Λέξη σανσκριτική που σημαίνει δάσκαλος και χρησιμοποιείται ίσως επειδή τα ανθρώπινα όντα έχουν ανάγκη να ψάχνουν δασκάλους, και ως γινούνται σε πιο πραγματικά και υλιστικά πεδία). Πού οδηγούμαστε τελικά; Σε μια προληπτική υποχώρηση που αναφέρεται σε αμφιβόλες προφητείες, ή σε μια προχωρημένη λογική; Σίγουρα οι επιστήμονες, πρακτικοί άνθρωποι, οι άνθρωποι της τεχνολογικής ανάπτυξης, συμφωνούν με το δεύτερο. Δεν βρισκόμαστε πιο μπροστά από αναλίτες μάγους, γκουρού ή κατόχους ορθολογιστικής λογικής, που προειδοποιούν τί μπορεί να συμβεί στον κόσμο της οικονομίας, κόσμο από τον οποίο πολλά προσδοκούμε *αλλά* και *πολλά* θα

συμβούν αν κατανοήσει.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ. Η Επιστήμη είναι μια αναζήτηση των νόμων που συνδέουν τις αιτίες με τα αποτελέσματά. για μεγαλύτερη γνώση της φύσης του Σύμπαντος και του εαυτού μας. Διάφοροι παράγοντες συνέβαλαν στην μετάβαση από τον μυθολογικό τρόπο σκέψης στον ορθολογικό. Αν θα ορίζαμε την Επιστήμη ότι είναι ένα σύστημα συμπεριφοράς που επιτρέπει στον άνθρωπο να κυριαρχήσει στο περιβάλλον, τότε οι ανθρώπινες κοινωνίες κάθε μορφής θα είχαν αναπτύξει μια υποτεταγμένη έστω επιστημονική γνώση. Λέγεται συχνά ότι η Επιστήμη ξεκινά από μια αοχή στον χρόνο και τον χώρο. Η γέννηση του φιλοσοφικού και του επιστημονικού λόγου τον 6ο αιώνα στην Ιωνία, σηματοδοτεί μια τομή στο παρωτόν και πρώτη φορά στην Ιστορία εισάγοντα ορθολογικά στοιχεία στην διαδικασία γνώσης του φυσικού κόσμου.

Πολλοί άνθρωποι θεωρούν, λανθασμένα, ότι τα πεδία της Επιστήμης και του Εσωτερισμού δεν συναντώνται. Ποιθενά όμως δεν υπάρχουν πολλά παραδείγματα ανθρώπων της Επιστήμης που να μην ήταν υποτεταγμένοι του Εσωτερισμού, και μάλιστα κάποιοι από αυτούς τον θεωρούσαν σημαντικότερο από την Επιστήμη. Όπως για παράδειγμα ο Κέπλερ, ο οποίος θεωρείται πατέρας της σύγχρονης αστρονομίας. Όταν τον ρώτησαν πώς έφθασε δια της επαγωγικής ή της παραγωγικής οδού στους νόμους που διατύπωσε για την κίνηση των ουρανίων σωμάτων, εκείνος απάντησε: «Δεν ξέρω τίποτα για οδούς. Εγώ γνωρίζω μόνο την δομή του Σύμπαντος. Την συνέλαβα με το μυαλό μου χρησιμοποιώντας την διαίσθηση και μόνον». Οι γενικές γραμμές του ήταν βασισμένες στον Πυθαγορισμό και με αυτόν προσπάθησε να αποδώσει την αρμονία του Σύμπαντος.

Άλλο παράδειγμα είναι ο μεγάλος φυσικός Νεύτωνας. Μετά τον θάνατό του ανακαλύφθηκε από χειρόγραφα που βρέθηκαν και μελετήθηκαν, ότι έφθασε στον λογικό πυρήνα της επιστημονικής του μεθόδου μόνο και μόνο για να εξημενέσει την γλώσσα των Γραφών, και ιδιαίτερα της Αποκάλυψης. Αφού ασχολήθηκε με την Μαγεία, την Θεολογία και την Αλχημεία, αφού χρησιμοποίησε και την Φυσική, οδηγήθηκε στο μεγαλειώδες επιστημονικό έργο του. Επίσης, ο Άλμπερτ Αϊνστάιν είχε εντυπωσιαστεί από την συγκριτική ανάλυση Μυθολογίας και Επιστήμης του Βελικόφσκι, ενός Ρώσου ο οποίος έλεγε ότι οι αρχαίοι δεν διη-



γούνταν μυθεύματα αλλά περιέγραφαν πραγματικά γεγονότα με ένα είδος κωδικού μυστικισμού και μεταφορικού λόγου. Για τον Αϊνστάιν ήταν μια ενδιαφέρουσα λογική, και στην ερώτηση αν μπορούν οι σύγχρονοι ενός επιστήμονα να αποφασίζουν αν είναι τρελός ή ιδιοφυής, όταν τα μοναδικά στοιχεία που διαθέτουν είναι οι αποκλίσεις του από την ορθόδοξη Επιστήμη, απάντησε: «Όχι, δεν υπάρχει κανένα αντικειμενικό κριτήριο για να κρίνεις έναν πρωτοπόρο».

ΕΠΙΛΟΓΟΣ. Συμπερασματικά, η εσωτερική φιλοσοφία και επιστήμη συνοδεύουν όλη την εξελικτική πορεία του ανθρώπου, με αποτέλεσμα οι ρίζες της να χάνονται στα πρώτα χρόνια της ανάπτυξης του συνειδητού του. Επιστήμη απόκριση και αλληγορική δηλώνεται μυστικά, αποκαλύπτεται μυστικιστικά, μεταδίδεται κληρονομημένη από τα πέπλα του μύθου και της απόκρισης μυητικής παράδοσης. Συναντάται στις διδασκαλίες των Ιερών Λόγων του Ορφέα, στις αλληγορίες των Επών του Ομήρου και στις μυθολογίες. Εν συνεχεία, απαντάται στην φιλοσοφική σκέψη των προγόνων μας από τους Ίωνες Φυσικούς έως τον Επίκουρο και από τους Ιδεαλιστές μέχρι τον Πλάτωνα, με αποκορύφωση την διαλεκτική του Αριστοτέλη. Και αν το «σώμα» του Εσωτερισμού, ως θεσμός πλέον οργανωμένων εσωτερικών σχολών, ζωογονείται στον ορθολογισμό του Αριστοτέλη και η ψυχή του εμπνέεται από τον Πυθαγόρα και τον Πλάτωνα, τελειώνεται όμως και πνευματοποιείται στην Σοφία του Εφέσιου σοφού, του «σοτεινού» Ηράκλειτου.

Τελικά, ο Εσωτερισμός και η Επιστήμη συμπλέουν. Ο Εσωτερισμός στηρίζει την Επιστήμη στην όποια μορφή της, προσδίδει μάλιστα και ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα. Προαναφέρθηκαν χαρακτηριστικά παραδείγματα από τους μυθικούς χρόνους μέχρι σήμερα. Οι δύο έννοιες στηρίζονταν στο ρήμα «γνωρίζω», και φθάνουν σε αυτό ίσως από διαφορετικούς δρόμους αλλά με κοινό γνώμονα την ουσιαστική καλύτε-



Εις Μνήμην

Τον Νοέμβριο 2012, η αγαπητή αδελφή μας Φώφη Καρομανλή ανεχώρησε για φωτεινότερους κόσμους. Αξιοπρεπής και ευχάριστη παρουσία με σπιρτάδα πνεύματος, υπήρξε μέλος της Θ.Ε. εν Ελλάδα επί πολλά έτη.

Στους οικείους της εκφράζουμε τα σύνληπτήριά μας.

ΑΙΟ ΤΗΝ ΑΧΡΟΝΗ ΣΟΦΙΑ

Περὶ Τόλμης και Ελευθερίας

Κοντά στην γνώση, η τόλμη είναι πολύ ωφέλιμη. Χωρίς την γνώση, η τόλμη είναι βλαβερή και φέρνει δυστυχία.

ΕΥΗΝΟΣ

Την δίκαιη τόλμη και ο Θεός την βοηθάει.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ

Όλους ο Θεός άφησε ελεύθερους. Η φάση κανέναν δεν έχει κάνει δούλο.

ΛΑΚΙΔΑΜΑΣ

Ποτέ να μη γίνεις δούλος με την θέλησή σου, αφού μπορείς να πεθάνεις ελεύθερος.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

Θεμέλιο της ευτυχίας είναι η ελευθερία και της ελευθερίας η γενναϊότητα.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ

Δείχνουν τόλμη στους μύχθους οι ανδρείοι, ενώ οι δειλοί είναι ανάξιοι σε όλα.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

Δεν υπάσχει από την τόλμη εφόδιο μεγαλύτερο του βίου.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ

Η ελευθερία του λόγου είναι πράγμα πολύτιμο.

ΗΡΟΔΟΤΟΣ

Είναι χαρακτηριστικό δούλου το να μη λέγεις αυτά που σκέπτεσαι, όταν μάλιστα υπάσχει ανάγκη να μιλήσεις.

ΜΟΥΣΩΝΙΟΣ

Ο θαρραλός άνθρωπος σε κάθε πράξη πιο καλά προκόβει

ΟΜΗΡΟΣ

(Πηγή: Χαρολάμπου Μπάρακλι, «Γνωμικά και Παροιμίες»)

Η υπερβολική ελευθερία φαίνεται ότι δεν οδηγεί σε κάτι άλλο, παρά σε υπερβολική δουλεία τόσο τον πολίτη όσο και το κράτος.

ΠΛΑΤΩΝ

Ένας τύραννος που προτιμά να κυβερνάει σκλάβους παρά ελεύθερους ανθρώπους, σε τίποτε δεν διαφέρει από τον γεωργό εκείνο που προτιμάει να θερίζει ήρα από το χωράφι του παρά σιτάρι.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ

Στους λαούς εκείνους, που ανέχονται να διαρπάζονται τα αγαθά τους, δεν μένει άλλο κάτι από το να γίνουν πέρα ως πέρα δούλοι των εχθρών.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Ελευθερία αληθινή είναι η ελεύθερη ζωή, η δε ελευθερία εδράζεται επάνω στην ανδρεία.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ

Αν είχες λάβει πείρα της ελευθερίας, όχι μόνο με δόρατα αλλά και με τσεκούρια θα μας συμβούλευες να αγωνιζόμαστε.

ΗΡΟΔΟΤΟΣ

Να ζείτε σαν ελεύθεροι άνθρωποι. Γιατί κάθε πολίτης, φοβερότερες και από τον θάνατο ακόμη θέλει θεωρήσει την προσβολή και την ατίμωση, που μες την δούλη χώρα του θα αναγκαστεί να υπομείνει.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Την επικίνδυνη ελευθερία από την ήσυχη δουλεία προτιμώ.

ΤΑΚΙΤΟΣ

Μόνο το κράτος που έχει δύναμη ίση προς τα γειτονικά του κράτη, μπορεί να παραμείνει οριστικά ελεύθερο.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ

Το ξαναπόκτημα της χαμένης ελευθερίας συνιστά μια τόσο ακριβή υπόθεση, ώστε ούτε και τον θάνατο δεν πρέπει να υπολογίζουμε για να το επιτύχουμε.

ΚΙΚΕΡΩΝ

(Πηγή: Ν.Α. Ζαργκλαβήρα, Εργονόμοια της Αρχαίας και Νεότερης Σοφίας)



HOMO NOVUS

Αίζα Κατσαμποξάκη
(Κορήτη)

Έτος 2012

Η Ανθρώπινη ποτέ ποιν, στην γνωστή τουλάχιστον ιστορία της, δεν είχε επιτύχει τέτοια μηχανική πρόοδο σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα. Τα 100 τελευταία χρόνια έχουν πραγματοποιηθεί τα σημαντικότερα επιτεύγματα της σύγχρονης τεχνολογίας. Ο σύγχρονος άνθρωπος, στην προσπάθεια να ικανοποιήσει τις υλικές του ανάγκες, ανέπτυξε την διάνοια του, χρησιμοποίησε την σκέψη του, απέκτησε πλήθος εγκυκλοπαιδικών γνώσεων και έφθασε σε ανακαλύψεις που άλλαξαν ριζικά την μορφή της ζωής του. Όμως, η δύναμη της επιβολής του πάνω στην ορατή ύλη έγινε η αιτία να περιδεντεί μέσα στο ίδιο του το δημιουργήμα. Κάτι που θυμίζει τον πύργο της Βαβέλ. Οι άνθρωποι έφτιζαν και καθώς ο πύργος ανέβαινε όλο και ψηλότερα, νόμιζαν ότι μπορούσαν να φθάσουν τον Θεό με πέτρες και λάσπη. Απέκτησαν έτσι την ιερή νόσο. Την έπαυση! Και μαζί με αυτό την πεποίθηση ότι είναι ζωήσιμο να αποζητήσουν εξουσία πάνω στην Ζωή, ώσπου η Ζωή έβαλε φραγμό στις κατακτητικές τους διαθέσεις, αποστερώντας τους το σημαντικότερο στοιχείο πολιτισμού: τον λόγο! Που σαν μέσον επικοινωνίας οδηγεί στην αμοιβαία συμβίωση μεταξύ των ανθρώπων.

Στις μέρες μας συμβαίνει αυτό που περιγράφει ποιητικά ο Μενέλαος Λουντέμης: ποτέ οι στέγες των σπιτιών δεν ήταν τόσο κοντά και οι καρδιές των ανθρώπων τόσο μακριά. Ο Δημήτρης Λιαντίνης, στην επιστολή που άφησε στην κόρη του Διοτίμα πριν φύγει, γράφει: «Η τελευταία μου πράξη έχει το νόημα της δικαιώτησης για το κακό που ετοιμάζουμε εμείς οι ενήλικοι στις αθώες γενιές που έρχονται. Ζούμε την ζωή μας τρώγοντας τις σάρκες τους. Ένα κακό αβυσσαλέο. Η λύπη μου γι' αυτό το έγκλημα με σοτώνει»

Είναι η στερηγή της απόλυτης πώσης της ανθρώπινης ύπαρξης! Αποτελεί όμως παράλληλα μια αξιόλογη και άξιος σημαντική ιστορική στιγμή για τον πλανήτη μας, αλλά και για όλες τις μορφές ζωής

που υπάρχουν επάνω του. Η Γη πλησιάζει στο τέλος ενός πολύ μεγάλου κύκλου. Η συχνότητα του πλανήτη μας ανεβαίνει, και μαζί της ανεβαίνει και η συχνότητα όλων πάνω στην Γη. Η αρμονική συχνότητά της, γνωστή και ως αντήχηση της κοιλότητας Σούμαν, ανεβαίνει περιοδικά στα προβλέψιμα βήματα που αποτυπώνονται στην ακολουθία των αριθμών Φιμπονάτσι. Η τελευταία φορά που συνέβη αυτό ήταν περίπου πριν 13.000 χρόνια. Έχει φθάσει το πλήρωμα του χρόνου. Νέος εξελικτικός ή, μάλλον, ανελικτικός κύκλος αρχίζει. Τίποτα δεν είναι αιώνιο. Μόνο η αλλαγή είναι αιώνια, λένε ο Ηρόκλητος και ο Βούδας.



Η Εξέλιξη είναι μια δυναμική διαδικασία, αλλά δεν συμβαίνει γραμμικά όπως απεικονίζεται στο μοντέλο του Δαρβίνου. Τα είδη δεν μετατρέπονται απλά σε άλλα είδη όπως θεώρησε εκείνος. Επιτελείται μια ανελικτική διαδικασία εξέλιξης της συνείδησης ανά κύκλους, και οι αλλαγές κορυφώνονται στο τέλος κά-

θε κύκλου όταν ανεβαίνει η συχνότητα της κοιλότητας και ο χρόνος πηγαίνει πιο γρήγορα. Τώρα ζούμε μια τέτοια χρονική περίοδο. Τώρα προβάλλει επιτακτικά το όραμα του Homo Novus, του Νέου Ανθρώπου. Βασικό χαρακτηριστικό του νέου μοντέλου είναι ότι η συνείδηση είναι μια πραγματικότητα. Έχει υπόσταση και επιρροή. Ταυτόχρονα έχουμε μια ανατροπή της Αριστοτέλειας λογικής, όπου το μαύρο είναι μαύρο και το άσπρο είναι άσπρο. Υποκαθίσταται με την κβαντική λογική όπου μπορούμε να μιλάμε μόνο με πιθανότητες για το τί είναι κάτι. Δηλαδή μια ριζική αναθεώρηση της καθιερωμένης ανθρώπινης λογικής που εφαρμόζουμε εδώ και χιλιετίες, όπως υποστηρίζει ο καθηγητής Δημήτρης Νανόπουλος, στο έργο του *Homo Quanticum*.

Τα τελευταία χρόνια, μας λέει, μια σειρά από εργασίες έχουν δείξει ότι υπάρχει πιθανή εφαρμογή της κβαντικής φυσικής στην λειτουργία του εγκεφάλου. Ακούγεται τραβηγμένο, αλλά τα νευρικά κύτταρα ή νευρόνια έχουν εσωτερικές δομές: τα μικροσωληνίδια (microtubules) που έχουν βασικά χαρακτηριστικά κβαντικού συστήματος, και παίζουν ουσιαστικό ρόλο στην μνήμη και όλες τις βασικές λειτουργίες του εγκεφάλου. Δηλαδή είναι δυνατόν η αντίληψη, τα συναισθήματα, η σκέψη, η συνειδητοποίηση του εαυτού μας και του κόσμου που μας περιβάλλει, να είναι ουσιαστικά κβαντική!

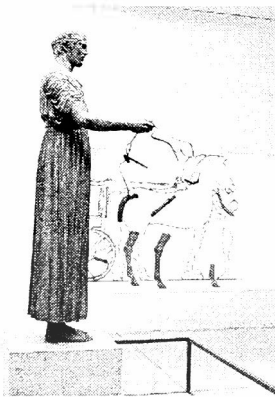
Καθένας πλέον με τον τρόπο του αντιλαμβάνεται ότι ζωή δεν μπορεί να είναι η διαίρεση αλλά η ενότητα. Στην Φύση, η ενότητα

αποτελεί προϋπόθεση για την δημιουργία. Από τα μεμονωμένα υλιστομικά σωματίδια έως την ορατή ύλη, δυνάμεις αλληλοεξαρτώμενες και στοιχεία αλληλοεπιδρώντα σε περιβάλλον αργάτης και αλληλεγγύης αυτό-διοργανώνονται και συγκροτούν ζωή. Μέσα στο χάος αυτού του ανέμου σύμπαντος κόσμου, ο σκοπός είναι η άρνηση Φύση να εξελιχθεί σε νοήμον πνεύμα. Το δε πνεύμα, υπερβαίνοντας τους φυσικούς νόμους, να καταστεί ανεργάτης και δημιουργός για να συνεχίσει το έργο της Θείας Δημιουργίας δια του νόμου της Λοιμότητας, με τον οποίο συντελέστηκε η εκδήλωση του πρώτου κύκλου των βασικών νόμων της. Αυτή η δημιουργία δεν θα σταματήσει ποτέ το έργο της.



Την αιμονία ως μέσον επίτευξης του ιδανικού, τόσο σε πνευματικό επίπεδο όσο και στην καθημερινή πρακτική, μας έχουν διδάξει κατά καιρούς οι σημαντικότεροι σοφιστές Έλληνες αλλά και σύγχρονοι φιλόσοφοι. Μάλιστα, σε βαθμό ανάλυσης που να μας οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι δεν μπορεί να είναι γνώση η οποία προέρχεται μόνο από θεωρητική εμπειρία, αλλά και από βιοματιική. Κάποτε, σε κάποια εποχή της προϊστορίας των Εδιδεξατομωρίων περίπου χρόνων εξέλιξης του γνωστού υλικού σύμπαντος, οι κοινωνίες ίσως να είχαν επιτύχει την ιδανική πολιτεία του Πλάτωνα, η οποία αργότερα να χάθηκε και η ανάμνησή της να απομένει καταγεγραμμένη στην χρηστική μνήμη του είδους. Για την αζοβία του λόγου, δεν χάθηκε αλλά ξεχάστηκε ή φηλάχθηκε η γνώση της στα χώματα, όπως μεταφορικά αναφέρεται στον «*Ηλιόχο*». Η γνώση δεν χάνεται, τίποτα δεν χάνεται αλλά παθαίνει βαθιά φηλάχμενη στην χρηστική μνήμη στα σημεία, όπως λένε οι πρόγονοί μας, στους μύθους, στις παραδόσεις. Άπτοι κώδικες που θα σπάσουν όταν αποκτηθεί η εξελιγμένη νόηση, η γνώση του εαυτού, η μνήμη που να την ανασύρει από την λήθη.

Η μνήμη κατά τους Ορφακούς, η «*νημοσύνη*», είναι η «*(...) γεννήσασα τας θεάς Μοῦσας με την λιγυράν φωνήν, ευρισκόμενήν μαζράν της λήθης της αιωνίως βλάπτουσας την φρόνησιν, την συνέχουσαν πάντα νοιν των θνητών τον συνυπάζοντα με τας φηζάς. Αυξάνουσα τον πανίσχυρον ζωταίο λογισμό των θνητών, ανταποκρινόμενη εις την εξέπτευσιν των αισθήσεων, τα πάντα υιομνήσκουσα, όσα έχαστος δύναται αιωνίως να καταγράψει εντός του (...)*». Εντός του θνητού, λοιπόν, βρρίσεται φηλάχμενη βαθιά στον προήνα της ατομικής φηζής η αιώνια γνώση, «*έως ότου νους και χείρας βροτών εργατημένων εις το φως την ανασύρουν*», δηλαδή την



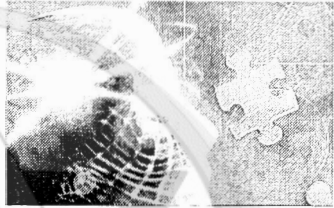
γνώση που χάθηκε στην λήθη. Ο Πλάτων, στο έργο του «Φαίδρος» διευκρινίζει, όχι τυχαία νομίζω δια στόματος Σιμμία και Κέβη, ότι η γνώση, στην προκειμένη περίπτωση εκείνη του εαυτού, είναι μνήμη, ενώ λήθη είναι η απώλεια της γνώσης. Ο άνθρωπος λοιπόν βρίσκεται σε λήθη και έχει απολέσει ένα μέρος του εαυτού. Στον «Τίμαιο», μας διηγείται ότι ο άνθρωπος και η γυναίκα υπήρξαν κάποτε ανδρόγυνο σε ένα σώμα. Έπειτα χωρίστηκαν και χάθηκαν, και έκτοτε ψάχνει το ένα μέρος να βρει το άλλο του μισό, την αδελφή ψυχή, και μαζί της την ολοκλήρωση της ύπαρξης και πάλι (και ο απαραίτητος αποσυμβολισμός: έδρα-πυρήνας της ψυχής= θηλυκό/η καρδιά, περιφέρεια= ο εγκέφαλος/αρσενικό, που του μεταδίδει τις δυνάμεις της με την μορφή των αισθήσεων).

Όταν ο άνθρωπος έχασε την επαφή με τους φυσικούς νόμους, τους δεσμούς, την σύνδεσή του με τον φυσικό κόσμο στον οποίο αποτελεί ενιαίο σώμα, έχασε και την επικοινωνία με την ίδια του την ύπαρξη. Απέμεινε μισός: δένδρο χωρίς ρίζες, παρόν χωρίς παρελθόν. Έχασε την πηγή που τροφοδοτεί τον νου, την νόηση με ενέργεια και αφέθηκε στην περιφέρεια ατελής. Άνδρας μόνος χωρίς γυναίκα, μέρα χωρίς νύχτα. Πόσο μακριά μπορεί να πάει; Και πάλι ο Ηνίοχος, που οδηγεί το άρμα της ζωής: «Ακαταπόνητος ηγωνίστην και αγωνισθήσομαι έως ότου πληρωθεί πάσα ψυχή αγαπής, και πάσα γη αξίων και ωραίων ανθρώπων, βροτών που ελεύθεροι θα ζουν αναπνέοντας δικαιοσύνην, κάλλος, έρωτα».

Στον Δυτικό κόσμο της διαίρεσης και της εξειδίκευσης, ο ανθρώπινος εγκέφαλος έχει δεξί και αριστερό ημισφαίριο, ανατολικό και δυτικό, θηλυκό και αρσενικό, ιδεολογία και επιδεξιότητα, φαντασία και επιστήμη. Προχωρεί σε χιλιάδες παρόμοιες διαιρέσεις σε επίπεδο κοινωνικό-πολιτικό-οικονομικό-θηρηγενετικό-πολιτιστικό κ.λπ. που εμποδίζουν και σταδιακά αποδυναμώνουν την ικανότητα του νου να εξελιχθεί, αποδυναμώνοντας την μνήμη, την συνείδηση δηλαδή της σύνδεσης με δυο ή περισσότερες πληροφορίες-ερεθίσματα που δεχόμαστε από το εξωτερικό περιβάλλον, μαζί με την αντίστοιχη πληροφορία από το εσωτερικό του σωματικού μας κόσμου. Η σύγχρονη νευροφυσιολογία έχει πλέον αποδείξει ότι η αρμονική ισορροπία στην λειτουργία των δύο ημισφαιρίων του εγκεφάλου είναι το κλειδί που ξεκλειδώνει τους κώδικες της αρμονικής εξέλιξης του ατόμου και όχι μόνον. Έξη χιλιάδες

πανεπιστημιακές έρευνες, που αφορούν τον υπερβατικό διάλογοισμό, έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια με σκοπό την διερεύνηση των δυνατοτήτων που δίνει στον άνθρωπο η συγχρονισμένη εγκεφαλική λειτουργία. Τα αποτελέσματα είναι εντυπωσιακά: ο νους σε κατάσταση ηρεμίας συνοδεύεται από μια μοναδική νευροφυσιολογική λειτουργία, μια ηλεκτροεγκεφαλική συνοχή, που σημαίνει ειδικότερα ότι η ηλεκτρική δραστηριότητα του δεξιού ημισφαιρίου συγχρονίζεται με την δραστηριότητα του αριστερού, και ο εμπροσθιος μετωπιαίος λοβός με τον πίσω ινιακό λοβό. Όλος ο εγκέφαλος λειτουργεί σαν μια ορχήστρα με πλήρη συνοχή, με πλήρως εννοποιημένο και συγχρονισμένο τρόπο.

Αυτή η εντάξια στην λειτουργία του εγκεφάλου είναι πολύ σημαντική, διότι συνοδεύεται με την μέγιστη εγρήγορση, την μέγιστη κατανόηση, την αύξηση της ευφυΐας και της δημιουργικότητας, των ακαδημαϊκών επιδόσεων της μνήμης, της ετοιμότητας και τον χρόνο αντίδρασης. Ενισχύει την σκέψη, την ψυχολογική σταθερότητα και την συναισθηματική ωριμότητα. Οτιδήποτε αφορά τον εγκέφαλο, εξαρτάται από αυτήν την αρμονική λειτουργία. Η δομή και η λειτουργία του ανθρώπινου εγκεφάλου δείχνουν ότι είναι προικισμένος για πολλά περισσότερα. Τα εκατομμύρια πυραμιδικών κυττάρων του εγκεφαλικού φλοιού δίνουν την δυνατότητα στην ανθρώπινη ύπαρξη να οριοθετεί στον χώρο και τον χρόνο. Δηλαδή να βρει την θέση της μέσα στο σύμπαν και να εξελίσσεται.



Η γλώσσα, με γνωστή ιστορία περισσότερο από σαράντα χιλιάδες έτη, εξελίχθηκε μαζί με τις αντίστοιχες εξελίξεις που έλαβαν χώρα στην ανθρώπινη ύπαρξη, στην συναισθηματική, διανοητική και πνευματική της ανάπτυξη. Ο W.H.Calvin, καθηγητής νευροφυσιολογίας, γράφει στο πολύ ενδιαφέρον βιβλίο του «*The Ascent of Mind*» (Η Εξέλιξη του Νου), ότι κύρια αιτία που οι άνθρωποι έγραφαν από δεξιά προς αριστερά, περίπου από το 2000πΧ έως το 1500πΧ, είναι ότι δεν είχαν εξελιχθεί διανοητικά για να εποπτεύουν και να έχουν γνώση των πράξεών τους. Το αριστερό ημισφαίριο του εγκεφάλου είναι υπεύθυνο για την λογική, την αφαίρεση, τον προγραμματισμό και γενικά την οργάνωση της ζωής. Το δεξιό είναι υπεύθυνο για την συναισθηματική εκδήλωση, την φαντασία, τον στοχασμό, το ονειροπόλημα κ.α. Η αρμονική ισορροπία των δύο ημισφαιρίων του εγκεφαλικού φλοιού δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την επιτυχία στην ζωή. Έτσι, λοιπόν, γύρω στα 1500πΧ

ολόκληρος ο τότε γνωστός κόσμος είχε καθήλωθεί στο γλωσσικό αδιέξοδο. Δεδομένου ότι από το επίπεδο εξέλιξης της γλώσσας προδιαγράφεται κάτι από το επίπεδο της πνευματικής εξέλιξης, η καθήλωση και το αδιέξοδο της γλώσσας δέσμευε και την πνευματική ανάπτυξη της εποχής. Τότε ήταν οι Έλληνες, λέει ο καθηγητής, που έβγαλαν την ανθρωπότητα από το αδιέξοδο.

Προζάλεσαν νοητική επανάσταση και μεταστροφή στον μέχρι τότε τρόπο σκέψης. Από μονοδιάστατο εξωστρεφή τον μετουσίωσαν σε διυδιάστατο, διπλής προσοχής τρόπο. Δηλαδή, το αριστερό ημισφαίριο –η σκέψη, η προσοχή, η αντίληψη, να αφήνει να περνούν τα συναισθηματικά ερεθίσματα του δεξιού ημισφαιρίου. Τώρα οι άνθρωποι μπορούσαν να γράφουν ακριβώς ό,τι άκουγαν, ό,τι σέφτονταν ή ό,τι αισθάνονταν. Ήταν το αριστερό ημισφαίριο που, λόγω της πνευματικής εξέλιξης των αρχαίων Ελλήνων, έπαιρνε την ευθύνη της πνευματικής περιπέτειας. Αυτογνωσία, φιλοσοφία, ποίηση, τέχνες κλπ αποτελούν μορφοποίηση της σημαντικής κατάκτησης. Βλέπουμε λοιπόν ότι η γνώση υπάρχει και έχει χρησιμοποιηθεί στο σχετικά πρόσφατο παρελθόν. Σε κάθε επίπεδο, η ενότητα αποτελεί φυσικό κανόνα εξέλιξης και διαδικασίας κατανόησης του Όλου.

Στην ανθρωπότητα συμβαίνει ό,τι ακριβώς και στο άτομο. Υπάρχουν στιγμές που σημειώνονται αλλαγές. Κάθε επτά χρόνια το σώμα μας αλλάζει. Εάν κάποιος ζήσει εβδομήντα χρόνια, τότε ολόκληρο το βιοχημικό του σύστημα θα έχει αλλάξει δέκα φορές. Η φύση της πραγματικότητας είναι η αλλαγή. Η σταθερότητα είναι ψευδαίσθηση. Αυτή είναι η βαθύτερη ενόραση που έχει επιτευχθεί ποτέ.



Την ημέρα εργάζεσαι, την νύκτα αναπαύεσαι. Έτσι, υπάρχουν περίοδοι που η ύπαρξη βρίσκεται σε ημέρα και περίοδοι που κινείται μέσα στην νύκτα. Δημιουργία και αποσύνθεση, ημέρα και νύκτα, χειμώνας και καλοκαίρι, φαινόμενα που φθάνουν στην κορυφή και ύστερα χάνονται στην κοιλάδα. Κύματα που υψώνονται να αγγίξουν τον ουρανό και ύστερα τραβιούνται στα βάθη του ωκεανού με κανονικό ρυθμό.

Τον κόσμο αυτό που είναι για όλα ίδιος, ούτε θεός ούτε άνθρωπος τον έπλασε. Μα ήταν πάντα και είναι, και θα είναι φωτιά αιώνια που ανάβει με μέτρο και σβήνει με μέτρο, λέει ο Ηράκλειτος. Ο κόσμος είναι ενέργεια, η ύπαρξη είναι φωτιά. Εμφανίζεται και χάνεται σύμφωνα με ένα κανονικό μέτρο όπως η ημέρα και η νύκτα. Τα πάντα κινούνται κυκλικά σαν τις εποχές. Άνοι-

ξη-καλοκαίρι-φθινόπωρο-χειμώνα. Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και με την ιστορία της ανθρωπότητας σαν σύνολο. Σε επίπεδο συνειδητότητας, κάθε είσοδο πέντε αιώνες έρχεται η κορύφωση. Ο κύκλος ολοκληρώνεται και πάλιν αρχίζει ο επόμενος υπάσχει ένα κενό. Εκεί τα πάντα είναι ρευστά, ένα ποτάμι που ρέει. Εάν μπορούσε να χρησιμοποιήσεις αυτήν την στιγμή, εύκολα μπορείς να φθάσεις στην φώτιση. Αυτή η στιγμή κρατάει λίγα χρόνια. Δυστυχώς δεν είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε επακριβώς. Φαίνεται όμως ότι πολλές στιγμές έχουν χαθεί.

Στην εποχή που μόνο φωτισμένες κοινωνικές ομάδες και άτομα θα μπορούσαν να βγάλουν τον κόσμο από τα αδιέξοδα, ποια Εξουσία μπορεί να επιτρέψει την υπάσχει φωτισμένων ανθρώπων; Η Εξουσία ενδιαφέρεται να κτιάζει Οργανωτικές κοινωνίες προσαρμοσμένες και ελεγχόμενες. Ο άνθρωπος της γνώσης δεν καταπιέζεται, όμως, και ούτε θέλει να καταπιέσει κανέναν. Στην διάσταση αυτή είναι ελεύθερος και βοηθά άλλους να ελευθερωθούν από τον κόσμο της σκλαβιάς. Στις ημέρες μας, το να δοκιμάσει κανείς να επιστρέψει στην πατρίδα, είναι μια επικίνδυνη επαναστατική πράξη. Η αυτογνωσία, δηλαδή η γνώση που γεννιέται όταν έρχεται αντιμέτωπος με την ίδια σου την οντότητα, όταν πλησιάζεις τον εαυτό σου σε όλη του την γύμνια όπως τον βλέπει ο Θεός, αποτελεί εξέγερση.

Κατά την θεολογική αντίληψη, που έχει αποδειχθεί επιστημονικά, κάθε άτομο ύλης είναι τόσο σύνθετο όπως ένα ολοκληρωμένο πλανητικό σύστημα σε μικρογραφία. Η διάσπαση του ατόμου απέδειξε τα τρομακτικά αποτελέσματα που επιφέρει η διάσπαση της ατομικής συνοχής του σαν ενότητα. Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει όταν το κοινωνικό άτομο επιλέξει, σε επίπεδο συμπεριφοράς από την διαφή του υπόσπωση, να επικεντρωθεί είτε στον εσωτερικό πνευματικό πυρήνα του είτε στην εξωτερική επιφανειακή του υπάσχει. Η δυσαρμονία που δημιουργείται τότε είναι εξίσου καταλυτική. Πού οφείλεται η ανάγκη της επίσπωσης; Είναι απαραίτητο να ποέπει ο άνθρωπος να διαλέξει εάν θέλει να λειτουργεί με το μυαλό ή με την καρδιά; Και γιατί;

Η ανθρώπινη ψυχή ως ψυχικό άτομο έχει κέντρο και περιφέρεια. Στην περιφέρεια είναι η ιστορία όλων όσων ανήκουν σε αυτόν τον κόσμο. Ο νους δεν είναι δικός σου, αλλά προϊόν της κοινωνίας. Ο νους κοιβάλλά όλες τις ασχίμες και τα μικρόβια του παρελθόντος, γιατί ανήκει στο σύλλογικό νοητικό. Χρειάζεται θάρρος να διασχίσεις την περιφέρεια, να είσαι παρατηρητής και να φθάσεις στο κέντρο. Τότε είσαι Θεός. Η αυτογνωσία είναι η μόνη σοφία, λέει ο Ηράκλειτος. Ταράζει στους ανθρώπους όλους να γνωρίζουν τον εαυτό τους και να είναι μετροημένοι. Η πολιμάθεια δεν διδάσχει την φρόνη-



ση. Στον αιώνα της πληροφορίας, η πρόσβαση στην γνώση είναι εύκολη. Οι βιβλιοθήκες είναι γεμάτες από γνώσεις. Μπορείς να βρεις οτιδήποτε έχει ειπωθεί για την αγάπη. Αλλά οτιδήποτε σχετιζό με αυτήν δεν είναι αγάπη, οτιδήποτε σχετιζό με τον θεό δεν είναι Θεός. Ο Διτιζός νους έχει εκπαιδευτεί να απομνημονεύει, αλλά η ικανότητα της απομνημόνευσης πληροφοριών δεν σχετίζεται με την ευφύια. Ο ανθρώπινος εγκέφαλος έχει την καταπληκτική ευχέρεια να καταχωρεί πληροφορίες που του μεταφέρονται με δυσκατομιμύρια ερεθίσματα με ταχύτητα μηδέν, και να επεξεργάζεται, να συσχετίζει, να ανασύρει, να καταχωρεί, να συγκρίνει, να κρίνει, να συνθέτει, να δημιουργεί άλλα τόσα. Η σύγχρονη εκπαιδευτική πρακτική, που απαιτεί από τους νέους ανθρώπους την μάθηση με το σύστημα της απομνημόνευσης, απλά γίνεται με δόλο. Εμβόλιμα φτυεύονται πληροφορίες που θα υποκαταστήσουν την αληθινή γνώση, ώστε η σκέψη να χειραγωγείται ανάλογα με την σκοπιμότητα της εκάστοτε Εξουσίας. Μια πολιτική-κοινωνική-οικονομική και γενικά αξιακή ρευστότητα επικρατεί σε παγκόσμια κλίμακα. Τα πάντα είναι ρευστά. Τίποτα δεν είναι σταθερό.

Πριν από είκοσι πέντε αιώνες γεννήθηκε στην Ινδία ο Γωτάμα Βούδας και ο Μαχαβίρα του Ζεν. Στην Κίνα ο Λάο Τσου και ο Τσουανγκ Τσου. Στην Περσία ο Ζαρατούστρα και στην Ελλάδα ο Ηράκλειτος. Αυτοί ήταν οι σοφιστές. Ποτέ πριν δεν υπήρξαν τέτοιες σοφιστώσεις, ή εάν υπήρξαν, δεν τις έχει καταγράψει η Ιστορία. Δεν γνωρίζουμε, όμως, τί συνέβη πριν από είκοσι πέντε αιώνες. Σήμερα είμαστε στην ίδια ρευστή κατάσταση. Το παλιό είναι χωρίς σημασία, το παρελθόν δεν έχει τίποτα ουσιαστικό να πει, το μέλλον αβέβαιο, το κενό είναι παρόν. Η Ανθρωπότητα θα ξαναφθάσει στην ίδια σοφίωση που είχε φθάσει την εποχή του Ηράκλειτου.

Όταν τα πράγματα είναι ρευστά, η μεταμόρφωση είναι εύκολη. Όταν είναι σταθερά, είναι δύσκολη. Είμαστε τυχεροί που γεννηθήκαμε σε μια εποχή που τα πράγματα βρίσκονται πάλι σε κατάσταση ρευστότητας. Τίποτα δεν είναι βέβαιο. Όλοι οι παλιοί κώδικες και οι εντολές αχρηστεύθηκαν ενώ τα νέα πρότυπα δεν έχουν ακόμη οριστικοποιηθεί. Η Ζωή κινείται σε κύκλο. Ο κύκλος ολοκληρώνεται σε είκοσι πέντε αιώνες. Πριν αρχίσει ο επόμενος υπάρχει ένα κενό από όπου ο άνθρωπος μπορεί να ξεφύγει από τον τροχό. Η στιγμή δεν θα διαρκέσει για πολύ. Εάν η Ανθρωπότητα μπορέσει να χρησιμοποιήσει αυτήν την στιγμή, η ανθρώπινη ύπαρξη θα φθάσει στην σοφίωση.

Όταν τα πράγματα είναι ρευστά, η μεταμόρφωση είναι εύκολη. Όταν είναι σταθερά, είναι δύσκολη. Είμαστε τυχεροί που γεννηθήκαμε σε μια εποχή που τα πράγματα βρίσκονται πάλι σε κατάσταση ρευστότητας. Τίποτα δεν είναι βέβαιο. Όλοι οι παλιοί κώδικες και οι εντολές αχρηστεύθηκαν ενώ τα νέα πρότυπα δεν έχουν ακόμη οριστικοποιηθεί. Η Ζωή κινείται σε κύκλο. Ο κύκλος ολοκληρώνεται σε είκοσι πέντε αιώνες. Πριν αρχίσει ο επόμενος υπάρχει ένα κενό από όπου ο άνθρωπος μπορεί να ξεφύγει από τον τροχό. Η στιγμή δεν θα διαρκέσει για πολύ. Εάν η Ανθρωπότητα μπορέσει να χρησιμοποιήσει αυτήν την στιγμή, η ανθρώπινη ύπαρξη θα φθάσει στην σοφίωση.



ΑΜΥΗΤΟΝ ΜΗ ΕΙΣΙΕΝΑΙ

Γιώργος Κομνητόπουλος

Ποιν ξεκινήσω το κύριο θέμα μας, θα μου επιτρέψετε να υπενθυμίσω, γιατί ασφαλώς κοιμίζω γλαύκας εις Αθήνας, ότι εμείς οι Έλληνες διαθέτουμε ένα σημαντικό προνόμιο, μια προίκα μοναδική: την υπέροχη Ελληνική γλώσσα μας από την γένεσή της μέχρι την σημερινή της εξέλιξη. Μπορούμε να πούμε ότι διαθέτουμε εκ γενετής –θα διακινδυνεύει να πω: «αποτυπωμένο στο DNA μας»– το εργαλείο που, αν το επιδιώξουμε, θα μας βοηθήσει να μελετήσουμε, να κατανοήσουμε και να αξιολογήσουμε αυτά που μέσα από την αρχαία αλλά και την νεότερη Ελληνική Γραμματεία, οι «περί πάντων φιλοσοφήσαντες» πρόγονοί μας κατέλειψαν στην Ανθρωπότητα σαν χρυσή παρακαταθήκη. Θα μου επιτρέψετε ακόμη να διευκρινίσω ότι η εκάστοτε και κατά περίπτωση αναφορά μας σε φράσεις παρμένες από την Ελληνική Γραμματεία δεν γίνεται ασφαλώς για λόγους εντυπωσιασμού ή για επίδειξη ενουσιότητας αλλά εξ ανάγκης, καθώς μέσα από αυτές αναδεικνύεται η στενότητα

τη σχέση της σύγχρονης φιλοσοφικής σκέψης, εσωτερικής ή μη, με αυτό ακριβώς το φιλοσοφικό υπόβαθρο που εδράζεται επί του Ορθού Λόγου. Είναι διαχρονικό και πανανθρώπινο το υπόβαθρο αυτό, γιατί έχει να κάνει με την ανέλιξη της ανθρώπινης Ψυχής στην πορεία της προς την ανεύρεση της Αλήθειας, στην πορεία της προς την Θέωση.

Μετά από αυτήν την υπενθύμιση, λοιπόν, ας μπούμε στο θέμα μας.

Μέσα στο Ιερό της Σαμωθράκης όπου, όπως είναι γνωστό, ετελούντο τα Καβείρια Μυστήρια, αναστάθηκε ένα ασπνήθιστο πύσμα που θα το λέγαμε «πύσμα μέσα σε πύσμα», και που ονομάστηκε «Ανάκτορον» προφανώς λόγω ιδιαίτερης ιερότητας. Έξω λοιπόν από το βόρειο δωμάτιο του «Ανακτόρου» βρέθηκε διάγωση επιγραφή που απαγόρευε την είσοδο. Στα Λατινικά: DEORUM SACRA QUI NON ACCEPERUNT NON ENTRANT και στα Ελληνικά: ΑΜΥΗΤΟΝ ΜΗ ΕΙΣΙΕΝΑΙ. Εδώ να επισημάνουμε για

μιαν αζόμη φορά την απαράμιλλη εκφραστική δύναμη της μοναδικής εννοιολογικής-νοηματικής Ελληνικής γλώσσας έναντι, στην προκειμένη περίπτωση, της σηματολογικής-σημειολογικής Λατινικής, η οποία, αν και ελληνοπελασγικών, κατά σημαντικό τουλάχιστον μέρος της, καταβολών, εντούτοις χρειάστηκε τέσσερις λέξεις παραπάνω για να



πει το ίδιο περίπου πράγμα. Δεν πρόκειται να κάνουμε αναδρομή στα Μυστηριακά συστήματα. Είναι τόσα πολλά και τόσο αξιόλογα και ενδιαφέροντα που το καθένα αποτελεί από μόνο του αντιζείμενο ιδιαίτερης έρευνας και ξεχωριστής ομιλίας. Εμείς θα δούμε μόνο από πού προέρχεται και ποια ήταν η αρχική σημασία της λέξης «αμύητος» του τίτλου μας και, βέβαια, των λέξεων: μυσώ, μύησις, μύστης, μυστή-

ριον, μυστικός και άλλων παραγωγών από την ίδια ρίζα.

«Αμύητος», λοιπόν, εκ του ρήματος μύω, αρχικός: μύζω. Επί οφθαλμών και χειλέων σημαίνει: κλείομαι, συγκλείομαι, και μεταβατικά: κλείω. «Ύπνος έμυσε κόρας», λέει ο ποιητής: ο ύπνος του έκλεισε τα μάτια. Η ρίζα είναι «μυ» και «μυζ» (γράφεται με ύψιλον, συνεπώς προφερόταν ως «μ κλειστό) που δηλώνει την θέση των χειλέων όταν μυζούν, εκμυζούν, δηλαδή: ρουφούν. Το ρήμα «μύω» επί μεν του στόματος σημαίνει σφίγγω τους μύες των χειλέων ώστε αυτά να συγκλείνουν, να στρογγυλέψουν αφήνοντας μικρό ή και καθόλου άνοιγμα του στόματος. Επί δε των οφθαλμών σημαίνει συσφίγγω, σφίγγω τα μάτια έτσι ώστε το φως να μη μπορεί να εισέλθει ελεύθερα.

Το ουσιαστικό «μύσις» είναι το κλείσιμο, ή η συστολή του στόματος ή των βλεφάρων, καθώς και η προσωρινή ή μόνιμη στένωση της κόρης των οφθαλμών. Από εκεί και η λέξη «μύωρ-μυωπία». Αλλά μια και στην φιλοσοφική αυτήν ομάδα στην οποία ανήκουμε, στην Θεοδοσιακή Εταιρεία δηλαδή, προσφέρουμε με σεμνότητα την γνώμη μας μετάξυ πολλών άλλων προς επιλογή, θα μου επιτρέψετε την παράθεση μιας προσωπικής φιλολογικής, ετυμολογικής θεώρησης, που έρχεται σε αντίθεση με την άποψη κάποιων λεξικογρά-

φον της αοχαίας Ελληνικής γλώσσας. Κατά την γνώμη μου, από την ίδια ονοματοποιημένη ρίζα προέρχεται και η λέξη «μύθος» που αοχακά σήμανε: «έπος, λόγος, ομιλία (μηδενί δέζην δικάσης ποιη αιφοίν «μύθον» αοούσεις, και και' Αοιστοαάνη: ποιη αν αιφοίν μύθον αοούσεις, ουκ αν δικάσης). Επίσης, το ρήμα «μυθέω» και κυρίως «μυθέομαι», όπου οι «μυροπες» (από το ρήμα μείρομαι-μερίζω και το οισιαοιζό οη), οι μείροπες, λοιπόν, «βροτοί» (οι άνθρωποι) μερίζουν την όπαι, διαοοούν δηλαδή την φωνή σε ήχους και εκφέρουν έναορθο λόγο με την ανάλογη κίνηση και προσαρμογή των μυών του στομάοου.

Θα μου επιτροέφετε εδώ να ανάλωσω ολίγον αοόση από τον χρόνο σας για να προσθέσω κάτι σχετικό με την παοαπάνω ετυμολογική θεώρηση, σε επίορροσή της: Η λέξη «μύθος», με την πάροδο του χρόνου—προσέλαβε στην γλώσσα μας την έννοια του «μυθόδου», κάτι δηλαδή του οοοίου η ιστορικότητα ελέγγεται, αιφισβητείται. Από δε τα χρόνια του Πινδάου η λέξη υπονοεί το «πλάστο», το «απατηλό».

Η αοαική έννοια της λέξης δηλώνει, όπωσ προσέπατε, ότι κάτι κάποτε περιγράφηκε με λόγια, με την μύθο δηλαδή σαν γεγονός. Γεγονός που, με την πάροδο του χρόνου και για ποιζύλους λόγους, οι λεπτομέρειές του ληομονηθήσαν ή αλλιοώθη-

σαν και το ίδιο έλαβε άλλες διαοάσεις, υνόθησε με νέα στοιχεία—τις περισσότερες φορές υπεοφανοικά— και πέοασε μέσα στην αελλή της συλλογικής μνήμης των ανθρώπων σαν «μυθέομαι», σαν «μυθόδους». Γι' αυτό ο Θουκυδίδης λέει ότι «άπτεται της αλήθειας το μυθόδους». Στην φράση αυτή, αοαπητοί μου φίλοι και αδελφοί, θέλω να επισημάνω το παιχνίδι (σε εισαοαοακά) ως προς την διπλή έννοια της λέξης «αλήθεια».

Αφενός δηλαδή της έννοιας του «αληθούς» σε αντιδιαοαολή προς το «φευδέ», το «απατηλό», όπωσ επιοοάτησε μετά τον Παομενίδη και, κυρίως, από τον Σιμωνίδη τον Κείο. Αφετέρου της παλαιοάτης Ηοιόδειας «Αλήθειας—Μη Αλήθης» σε στενή αλληλεξάρτηση με την «Μνήμη», την «Μημοσύνη». Δηλαδή, το να μη περιέλθει κάτι ή κάποιος σε καάοαση λήθης, να μη ληομονηθεί, να μη ξεχαστεί. Αυτό άλλοτε ήταν και το κύριο μέλημα του Έλληνα τον Ηοιοικών Χρόνων, που προσβλέποντας στην «ηρωοιήση» ήλιζε ότι δια του «Κλέους» και του «Κεύδους», των δύο δηλαδή όφρων της «Δόξης», αλλά και δια της «Αοετής» οι ποάξεις του, τα κατορθώματά του, δεν θα ληομονηθούν από τους ανθρώπους.

Κλείνει η παοένθεση γιατί και η ανοχή σας, την οοοία επικαλέστηκα, έχει και αυτή ασφαλώς τα όριά της. Έτσι, λοιπόν,

για να ξαναπαιάσουμε το νήμα εκεί όπου το αφήσαμε, η λέξη «μύστης» δήλωνε αρχικά αυτόν που κλείνει το στόμα του για να μην αποκαλύψει τίποτε από όσα είδε και άκουσε στον χώρο τελέσεως των Ιερών Δρώμενων που κατόπιν ονομάστηκαν Μυστήρια. Από αυτήν την αρχική έννοια του ρήματος «μύω» και των ουσιαστικών «μύσις» και «μύστης» παρήχθη μεταβατικά σειρά ολόκληρη λέξεων που χρησιμοποιήθηκαν από όλα τα συστήματα εσωτερικής φιλοσοφίας, εμπειριέχοντας πάντοτε ως προϋπόθεση και επιβεβλημένο καθήκον την έννοια της «εχεμύθειας».

Εχεμύθεια = εκ του έχω + μύθος σημαίνει: τήρηση σιγής, και εχεμύθew -λέξη Πυθαγόρειος- σημαίνει: σιγώ, σιωπώ, κλείνω το στόμα. «Έχε σιγήν μύθου», λέει ο Όμηρος, μην ομιλείς.

Σε όλα τα Μυστήρια ο μύστης «μύει», κλείνει το στόμα του και τηρεί σιγή. Δεν κοινοποιεί στους αμύητους όσα διδάσκονται και διαδραματίζονται στον ιερό χώρο εκτέλεσης των Μυστηρίων. Άλλωστε, υπάρχουν αποτρεπτικοί μηχανισμοί και επαπειλούμενες ποινές ώστε «αμύητον μη εισιέναι». Το παράγωγο ρήμα «μύω», και στην παθητική φωνή «μυσθίμαι», σημαίνει: εισάγω κάποιον στα μυστήρια, κατηγώ, διδάσκω μυστικές τελετές. Λέμε πχ μνήθηκε στα Ελευσίνια Μυστήρια. Κοινό και βασικό στοιχείο όλων των

Μυστηρίων είναι η ύπαρξη «μυστικών» - ακόμη μια λέξη παράγωγος από την ίδια ρίζα. Απαράιτητος όρος ο σεβασμός των μυστικών και η διατήρησή τους σαν τέτοια. Ας δούμε λίγο αυτά τα «Μυστικά».

Όλες οι θρησκείες έχουν μια εξωτερική-φανερή ιστορία, δηλαδή τα δόγματα και τους μύθους που διδάσκονται στους ναούς και στα σχολεία, είναι δηλαδή ανοικτά σε όλους. Έχουν και μια εσωτερική-κρυμμένη ιστορία, δηλαδή την ΜΥΣΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ που δημιουργήσαν οι Μύστες ή οι Προφήτες, και με αυτήν στήριξαν και διέδωσαν τις ίδιες αυτές θρησκείες.

Αυτή, όμως, η εσωτερική, η κρυμμένη ιστορία δεν είναι ανοικτή σε όλους αλλά μόνον στους «μεμνημένους», δηλαδή σε αυτούς που μέσα από μνητικές διαδικασίες κατέχουν την μυστική διδασκαλία. Σε αυτήν την δεύτερη, την κρυμμένη ιστορία, εμπίπτει και η έννοια του ΑΔΥΤΟΥ, τα ΑΓΙΑ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ. Τέτοιο ήταν και εκείνο το βόρειο δωμάτιο του Ανακτόρου που προαναφέραμε, στο Ιερόν της Σαμοθράκης, την είσοδο στο οποίο απαγόρευε ρητά η δίγλωσση επιγραφή: ΑΜΥΗΤΟΝ ΜΗ ΕΙΣΙΕΝΑΙ.

Έχετε δει ότι στους χριστιανικούς και όχι μόνον ναούς, όταν ο ιερέας μπαίνει στο ΑΒΑΤΟΝ, στον ιερό χώρο τον προορισμένο μόνο γι' αυτόν, κινεί από τους

«πιστούς» δεν είναι σε θέση να γνωρίζει τί κάνει και τί λέει εν ζωντανό και παρρησιώτο ο μύστης ιερείς, παρά μόνον αυτός. Οι *άλλοι*, το «ποίμνιον», οι «αμύητοι», δεν επιτρέπεται να γνωρίζουν. «Υμῖν μὲν δέδοται γνῶναι τα μυστήρια, ἐξείνοις δὲ οὐ δέδοται». *ἔλεγε* στους μαθητές Του ο Μέγας Μύστης Ιησούς. «Δια τοῦτο ἐν παρρησιᾷ αὐτοῖς λαλῶ, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι καὶ ἀκούοντες μὴ ἀκούωσι μηδὲ συνιώσι». Ἔτσι, λοιπόν, σε κάθε θρησκεία που στο εσωτερικό κομμάτι της, στον πυρήνα της, εδραϊεί το μυστηριακό φιλοσοφικοθρησκευτικό της σύστημα, έχουμε πιστούς, μεμνημένους και μύστες-μυσταγωγούς.



Ας αφήσουμε παρόμοια τους «πιστούς» και ας μείνουμε στους «μεμνημένους» και τους «αμύστες-μυσταγωγούς». Άραγε όλοι οι μεμνημένοι, δηλαδή όλοι όσοι έχουν περάσει επιτηγώς τις προβλεπόμενες από το εκάστοτε μυστικό σύστημα δογματικές, οι

οποίοι έχουν γίνει αποδεκτοί στην Ομάδα και συμμετέχουν κανονικά στις διδασκαλίες και στα δρώμενα, όλοι κατανοούν και ενστερνίζονται την Μυστηρική Διδασκαλία του; Το γνωρίζετε, βέβαια, *αλλά* αξίζει να το ξαναθυμηθούμε: «Ναοθηρογόροι μὲν πολλοί, βίαχος δὲ τε πάρος», *ἔλεγε* ο Πλάτων (*Τίμαιος*) μιλώντας για τα πλήθη που ακολουθούσαν την μεγάλη ποιμήτη των Ελευσινίων.

Πολλοί είναι αυτοί που κρατούν τον νάρθηκα –δηλαδή τον θρόνο, την ράβδο, σύμβολο του θεού Διονύσου– πραγματικοί όμως μύστες-ιεροφρονοί *ελάχιστοι*. Πόσο εύκολο είναι να γίνει κανείς βίαχος, μύστης-ιεροφρογός; Πόσο εύκολο είναι να καταστεί ένας Μύστης-Μυσταγωγός: «Ατακταίωρος τοῖς πολλοῖς ἡ ζήτησις τῆς ἀληθείας καὶ ἐπὶ τα ετοιμία μᾶλλον τρέπονται» (*Θουκυδίδου Ξηρολογίη*). Δεν νομίζω ότι χρειάζεται μετάφραση.

Ο ἀληθής μύστης δεν ανήκει «τοῖς πολλοῖς». Εργάζεται αβύρραστα αναζητώντας την δική του Αλήθεια, και όχι την εξ αποκαλίψεως ἀλήθεια των δογμάτων. Δεν «τρέπεται ἐπὶ τὰ ετοιμία», όπως μας λέει ο Θουκυδίδης. Θέλει δουλειά ἡ «ατακταίωρος», ἡ «ζήτησις τῆς ἀληθείας». Θέλει επιμονή, συνέπεια, διαρκή εργασία. Θέλει «ἀλημοσύνη» και με τις τρεις έννοιες της λέξης. Δηλαδή: υπομονή, ανεγκλιότητα, μεγαλοφυγία. Η «ζήτησις τῆς

Αληθείας» προϋποθέτει έφεση για πνευματική και ψυχική ανέλιξη. Θέλει ΑΡΕΤΗ και καθαρό Πνεύμα. Συνεπάρχεται κόπο και επιφέρει πόνο. Δεν είναι «αταλαίπωρος». Και για να θυμηθούμε τα λόγια του ψαλμοδού: «Ο επιστηθείς γνώσιν επίσταται άλγημα». Όλα αυτά, τόσος αγώνας, τόσον «άλγημα» για την ανεύρεση της Αληθείας, έχοντας επίγνωση ότι –το πιθανότερο– δεν θα την αντικρίσεις ολόκληρη ποτέ. Έτσι, η αναζήτηση της Αληθείας είναι εξ ορισμού και εκ προοιμίου ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΠΡΟ-

ΣΠΑΘΕΙΑ. Ακριβώς, όμως, επειδή είναι προσπάθεια δια βίου πρέπει να γίνεται αβίαστα, με γαλήνια ψυχική και ήρεμο πνεύμα, μεθοδικά και κατά επίπεδα. Να προχωρούμε βήμα-βήμα, για να μην πάθουμε και εμείς αυτό που έπαθε η Φραγκογιαννού η Φόνισσα στο διήγημα του Παπαδιαμάντη:

«Της Φραγκογιαννούς άρχισε πράγματι ΝΑ ΨΗΛΩΝΕΙ Ο ΝΟΥΣ ΤΗΣ. Είχε ΠΑΡΑΛΟΓΙΣΕΙ επί τέλους. Επόμενον ήτο, διότι ο νους της είχεν εξασθεί εις ανώτερα ζητήματα».



Μιαν ημέρα άκουσα την Άννα Μπέξαντ ανήσυχη να μου λέει: «Πες μου, γιατί οι άνθρωποι μόνο χρήματα θέλουν από εμένα; Καλοδέχονται τα χρήματα, δεν έχω όμως κάτι καλύτερο να τους προσφέρω;»

Έμεινα λίγο σκεπτικός, και μιαν άλλη ημέρα την ρώτησα: «Μητέρα, γιατί εμπιστεύεσαι τους ανθρώπους που συνέχεια σε εξαπατούν;»

Και εκείνη απάντησε: «Γνωρίζω ότι με εξαπατούν αλλά, αγαπητέ μου, ποτέ μη χάνεις την εμπιστοσύνη σου σε κάποιον. Ίσως εξαπατηθείς εκατό φορές. Αλλά πώς μπορείς να είσαι βέβαιος ότι η εμπιστοσύνη που εσύ δείχνεις, δεν θα καταστεί ο ένας παράγοντας που μπορεί να τον αλλάξει στην εκατοστή πρώτη προσπάθειά σου; Το να μην πιστεύει κανείς στην ύπαρξη της Θεότητας στον άλλον, αυτό συνιστά τον μόνο αθεϊσμό που αξίζει να καταδικαστεί.»

(Απόσπασμα συνομιλίας μεταξύ του Καθηγητή B. Sanjeeva Rao και της Άννας Μπέξαντ. Πηγή: Περιοδικό Theosophist, Σεπτέμβριος 2012)



ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΘΕΟΣΟΦΙΑ

C. Jinarayadasa

(Παγκόσμιος Πρόεδρος της Θ.Ε., 1945-1953)

(Ομιλίες στο Σικάγο, 1910, και στο Ετήσιο Συνέδριο της Θ.Ε. της Βιρμανίας, 1914)

(Θεοσοφικό περιοδικό The Light Bearer, Καναδάς, Μάιος 2004)
(Μετάφραση: Ιγνητία Κασταμονίτη)

Μέρος 6ον (Τελευταίο)

Θεοσοφία και Πολιτεία

Οι μεγάλες ηθικές διδασκαλίες απλοώθηκαν ή αφανίστηκαν από τον κόσμο ανάλογα τον βαθμό με τον οποίο επηρέασαν την συγκρότηση ενός κράτους. Εφόσον κάθε άνθρωπος αποτελεί μονάδα ενός κοινωνικού συνόλου, η αξία μιας ηθικής διδασκαλίας στην δική του ατομική ζωή είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένη με την δυνατότητα της ενφύτερης εφαρμογής της στην χώρα στην οποία αυτός ανήκει. Η κατανόηση ορισμένων απλών αληθειών της Θεοσοφίας τροποποιεί την αντίληψη του ανθρώπου για τον ίδιο του τον εαυτό. Κατά τον ίδιο τρόπο, εξετάζοντας κανείς υπό το φως της θεοσοφικής διδασκαλίας τι σημαίνει αληθινή Πολιτεία, επηρεάζεται η αντίληψή του και μεταβάλλεται καθοριστικά η στάση του απέναντι στους συνανθρώπους και το κοινωνικό του περιβάλλον.

Τι συνιστά πράγματι την σύγχρονη Πολιτεία; Σε γενικές γραμμές διαφέρει ελάχιστα από όσα συναντά κανείς στις αγέλες των ανώτερων σπονδυλωτών όντων, όπως είναι τα τσαζάλια και οι λύκοι. Σκοπός μιας αγέλης είναι να προστατεύει τα μέλη της από τον κοινό εχθρό και να εξευρύνει ενδεχομένως την τροφή της. Παρομοίως, βασικός σκοπός ενός σύγχρονου κράτους είναι να προστατεύει τους πολίτες του από πιθανές εξωτερικές επιθέσεις άλλων κρατών και να μεριμνά για την αΐξηση των μέσων συντήρησής τους. Η σημερινή κοινωνία, λοιπόν, κυριαρχείται από το πνεύμα της αγέλης. Έτσι, κά-

θε άτομο που δρα κατά της δύναμης της αντοχής της χώρας του ή της επιθετικότητας της δύναμης, ή προκαλεί μείωση στην επάρκεια της τροφής των πολιτών, θεωρείται εχθρός του κράτους.

Σε ό,τι αφορά την τιμωρία ενός κακοποιού, βιαικός στόχος της Πολιτείας είναι να αποτρέψει τα υπόλοιπα μέλη της από κάθε πιθανότητα παρόμοιας συμπεριφοράς, και όχι τόσο για να συνεννοηθεί ο ίδιος ο δράστης. Δεν εξετάζεται τί τον εξώθησε στην πράξη του, και ποιος ευθύνεται για το περιβάλλον που συνέβηκε ώστε να καταστεί πιθανή η εκτέλεσή της. Ένας πένητας θεωρείται είδος απορρίμματος για τον πολιτισμό, αποτυχημένος στην ζωή, και κανείς δεν αναρωτιέται μέχρι ποίου βαθμού ευθύνεται η ίδια η Πολιτεία για την κατάντια του. Ο στρατός και οι άλλες ένοπλες δυνάμεις αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του σύγχρονου πολιτισμού, και αλίμονο, πράγματι, στο κράτος που αρνείται να μμηθεί τα άλλα κράτη και δεν φροντίζει να προμηθευτεί τον ανάλογο πολεμικό εξοπλισμό καταστροφής.

Στον συνήθη τρόπο σύλληψης της ιδέας περί Πολιτείας, έτσι όπως το κατανοεί ο νους των περισσότερων ανθρώπων, το άτομο θεωρείται σε μεγάλο βαθμό ως είδος ζώου που πρέπει να χαλιναγωγηθεί προς όφελος του κράτους. Τα δε γειτονικά κράτη θεωρούνται αντίπαλοι και η χώρα οφείλει να επαγρυπνεί για κάθε πιθανή εκδήλωση εχθρότητας εκ μέρους τους. Αληθινά, πόσο διαφορετική είναι η θεοσοφική σύλληψη του ζητήματος θα διαπιστωθεί στην συνέχεια, καθώς θα εξετάσουμε τα συνήθη προβλήματα μιας χώρας με γνώμονα τις θεοσοφικές διδασκαλίες. Υπάρχουν δύο καθοριστικοί παράγοντες που ορίζουν την αληθινή Πολιτεία. Αυτοί είναι: πρώτον, το γεγονός ότι αποτελεί μια Αδελφότητα Ψυχών και δεύτερον, ότι συνιστά μια έκφραση της Θεϊκής Ζωής. Ας εξετάσουμε λοιπόν το ζήτημα υπό το φως των δύο αυτών αληθειών.

Η Πολιτεία είναι μια Αδελφότητα Ψυχών

Το άτομα που συγκροτούν μια Πολιτεία είναι ψυχές, αθάνατα εγώ μέσα σε γήινα σώματα. Είναι πολίτες της, προκειμένου να εξελιχθούν στο ιδανικό της τελειότητας μέσω αυτής. Ως ψυχές, που όλες μετέχουν στην μία Θεϊκή Φύση, είναι αδέρφια μέσα στα πλαίσια μιας χώρας. Πλούσιοι ή πένητες, μορφωμένοι ή αναλφάβητοι, έννομοι ή παράνομοι, όλοι οι πολίτες ενός κράτους είναι αδέρφια, και το γεγονός αυτό δεν αλλάζει οτιδήποτε και αν πράξει μια μεμονωμένη ψυχή. Οι μορφωμένοι, οι πλούσιοι και οι υπερήφανοι προφανώς αρνούνται να παραδεχθούν ότι έχουν φύση όμοια με εκείνην των αναλφάβητων και των ταπεινών. Ένας άνθρωπος με φύση αδύναμη ή

διάνοια εγγληματική πιθανόν να επιδείξει συμπεριφορά ζωώδη, κυρίως, παρά θεϊκή. Εντούτοις, η μία φύση της Θεϊκής Ζωής εμφυζώνει εξίσου τον ανώτερο και τον κατώτερο των ανθρώπων και κανείς δεν μπορεί να αποδυναμώσει τα δεσμά της αδελφούσης που τον συνδέουν με τους υπόλοιπους.



Αυτή η Αδελφότητα όλων των ψυχών ομοιάζει με την σχέση μεταξύ των μελών μιας οικογένειας. Τα φυσικά αδέρφια δεν έχουν την ίδια σωματική ηλικία, παρότι γεννήθηκαν από τους ίδιους γονείς. Κατά τον ίδιο τρόπο, σε μια κοινωνία υπάσχουν ψυχές παλαιότερες και νεότερες σε πνευματική ηλικία. Αυτή η διαφορά διακρίνεται στο πώς έκαστος πολίτης ανταποκρίνεται στα ιδανικά της συνεργασίας και του αλληλο-

οιού. Παλαιότερη ψυχή είναι εκείνος που σπεύδει να συνδράμει στην ευημερία των συναθρώπων του, ενώ νεότερη ψυχή είναι όποιος ενδιαφέρεται πρωτίτως για το προσωπικό του όφελος, ή την ικανοποίηση των αναγκών της δικής του οικογένειας μόνον, αρονούμενος να προσφέρει για το καλό των άλλων.

Η ταξική διαφορά που υφίσταται στις σημερινές κοινωνίες, ανάλογα τον υλικό πλούτο και την καταγωγή καθενός, δεν εκφράζει την πραγματική κατάσταση μεταξύ παλαιότερων και νεότερων ψυχών. Ένας άνθρωπος που έχει γεννηθεί από μια εύπορη οικογένεια σε μια ανώτερη κοινωνική τάξη, ίσως να φέρει μέσα του μια πολύ νέα ψυχή. Αντιθέτως, κάποιος που έχει γεννηθεί σε μια κατώτερη, κατά την συμβατική διάκριση, κοινωνική τάξη, ίσως φέρει μια εξελιγμένη ψυχή μέσα του. Σε κάθε χώρα υπάσχουν παλαιότερες και νεότερες ψυχές. Έτσι, ο Νόμος της Αδελφούσης απαιτεί από τις παλαιότερες να τείνουν περισσότερο προς την αυτοθυσία για λογαριασμό των νεότερων ψυχών, από όσο οι δεύτερες για τις πρώτες. Δεδομένου ότι στην μαζική πορεία των ενσωκλώσεων τους, η ζωή έχει προσφέρει περισσότερα στις παλαιότερες ψυχές από ό,τι στις νεότερες, απαιτεί εξίσου περισσότερα από αυτές στον τομέα της αυτοθυσίας και της υπευθυνότητας.

Ως αποτέλεσμα της φυσιολογικής εξέλιξης είναι συνεπώς αναπόφευκτο να επιφορτισθούν οι παλαιότερες ψυχές με τα προβλήματα της Πολιτείας. Δεν έχει σημασία ποιο είναι το πολίτευμα μιας χώρας, μοναρχία – ολιγαρχία – δημοκρατία, διότι από την στιγμή που αυτή θα αρχίσει να εξισώνει τα ουσιαστικά καθήκοντά της, την ευθύ-

νη των υποθέσεων οφείλουν να αναλάβουν οι καλύτερες ψυχές, η αριστοκρατία, δηλαδή οι παλαιότερες και ικανότερες. Όπως και να αποκαλέσουν τον εαυτό τους στηρίζοντας την δύναμή τους στην εμπιστοσύνη των μαζών, δεν αλλάζει το γεγονός ότι οι νεότερες ψυχές έχουν εναποθέσει στα δικά τους χέρια την διακυβέρνηση της χώρας. Έως ότου επέλθει η ημέρα του μακρινού παρελθόντος, κατά την οποία κάθε ψυχή θα καταστεί νόμος του εαυτού της ως Θεός Νομοθέτης, η διακυβέρνηση μιας χώρας πρέπει να εναποτίθεται στα χέρια εκείνων που αποκαλούμε Κυβερνήτες.



Στην διεκπεραίωση όλων των υποθέσεων ενός κράτους, οι κυβερνώντες οφείλουν να καθοδηγούνται από την Αρχή της Αδελφοσύνης, ένα σημαντικό στοιχείο που πρέπει να κυριαρχεί σε όλα τα θέματα.

Αυτό σημαίνει την ολοκάθαρη αναγνώριση του γεγονότος ότι κάθε οδύνη, άγνοια ή οπισθοδρομηση ενός, έστω, πολίτη που θα μπορούσε να έχει αποτραπεί, επηρεάζει καταστροφικά την ευημερία όλων των άλλων. Επίσης, ότι εφόσον το περωμένο καθενός είναι αδιαχώριστα συνδεδεμένο με εκείνο των συμπολιτών του, όταν ο ένας ανιψώνεται όλοι ανιψώνονται, και όταν ένας καταπίπτει όλοι καταπίπτουν. Ακόμη, δεν πρέπει να υφίσταται ίχνος εκμετάλλευσης μεταξύ των πολιτών ή των κοινωνικών τάξεων εις βάρος αλλήλων. Όλοι οι άνθρωποι είναι ψυχές. Έτσι, ακόμη και οι λιγότερο εξελιγμένοι ανάμεσα στους πολίτες μιας χώρας είναι εν δυνάμει θεοί. Χρέος, λοιπόν, εκείνων που διευθύνουν την εφαρμογή του νόμου και τους διάφορους φορείς είναι να απευθύνονται αδιαλείπτως στην κορυμμένη εντός του ανθρώπου θεότητα.

Σήμερα, πρώτιστο μέλημα ενός κράτους θεωρείται η ευθύνη να καθιποτάξει τα κατώλπα της κτηνωδίας στον άνθρωπο, λησιμονώντας, όμως, ολοσχερώς την ενυπάρχουσα δυνατότητα συνεργασίας για το κοινό καλό, την οποία μπορούν να αφυπνίσουν εάν απευθυνθούν στην εντός θεότητα. Όταν η Πολιτεία αναγνωρίσει την ύπαρξη αυτής της κορυμμένης θεότητας στον άνθρωπο, μια ολοκληρωτική επανάσταση θα επέλθει στον τρόπο που αντιμετωπίζεται ένας κακοποιός. Καταρχήν, οτιδήποτε και αν πράξει, εξακολούθει να είναι

αδελφός μας ως ψυχή. Ληθινά, είναι ένας νεότερος αδελφός των παλαιότερων ψυχών που σέβονται οικειοθελώς τους νόμους της χώρας. Συνεπώς, ακόμη και αν ο ίδιος έχει καταπέσει χιλιας φορές, δεν παύει να παραμένει αδελφός μας ως ψυχή ακόμη και μετά την χλιοστή. Το πρόβλημα της παραβατικής συμπεριφοράς, λοιπόν,



θα πρέπει να αντιμετωπίζεται κατά πρώτον μέσω μιας εξέτασης των αιτιών που συμβάλλουν στην εκδήλωσή της, και κατά δεύτερον μέσω ποίου τρόπου θα μπορούσε να οικοδομηθεί ορθά ο χαρακτήρας του κακοποιού, ώστε να μην επαναλάβει την πράξη του.

Τα αίτια που συνεργούν στην εκδήλωση μιας τέτοιας συμπεριφοράς έχουν εξίσου σωματική και διανοητική φύση. Σε σωματικό επίπεδο, η έλλειψη καλής υγείας αποτελεί τον σημαντικότερο παράγοντα και πιθανόν αυτή να οφείλεται σε ανεπαρκή διατροφή ή άσχημες οικογενειακές συνθήκες στην ζωή του κακοποιού. Όταν ένας άνθρωπος στερείται σωματικής υγείας λόγω μιας εκ των παραπάνω αιτιών, τμήμα της ευθύνης για την παραβατική συμπεριφορά του φέρουν οι κυβερνώντες την χώρα, καθώς και όσοι τους επέλεξαν σε αυτήν την θέση δια της ψήφου. Σε διανοητικό επίπεδο, η ευθύνη διαιμοιράζεται εξίσου στο ίδιο το άτομο που εγκληματεί και στην κοινωνία όπου ζει. Στον χαρακτήρα του υφίσταται μεν μια αδυναμία που τον απολειτουργεί από προηγούμενες ενσαρκώσεις, αλλά καλλιεργείται και ενδυναμώνεται από τις άσχημες συνθήκες που τον περιβάλλουν. Ο άνθρωπος ευθύνεται φυσικά για όσα πράττει λόγω της αδυναμίας του, αλλά αυτή και μόνον δεν αποτελεί καθοριστικό παράγοντα στην εκδήλωση της κακοποιού συμπεριφοράς του. Συχνά, ένα μεγάλο τμήμα της δύναμης που συμβάλλει στην διάπραξη ενός εγκλήματος έρχεται προς αυτόν από τρίτους.

Ας υποθέσουμε, για παράδειγμα, ότι ένας αδύναμος, μειωμένης αντίληψης άνθρωπος διαπράττει έναν φόνο υπό την επήρεια του αλκοόλ. Εάν αναλύσουμε σε βάθος την κορυμμένη αιτία της πράξης του, θα διαπιστώσουμε ότι επάνω στον δικό του θυμό ή την μανία είχε προστεθεί μια άλλη δύναμη, επίσης, προσερχόμενη από κάποιον έξω από αυτόν. Ίσως κάποιος άλλος άνθρωπος, νομοταγής πολίτης, να ένιωσε την επιθυμία να καταστρέψει έναν αντίπαλό του αλλά δίσταζε φοβούμενος τις συνέπειες του νόμου. Απελευθέρωσε όμως στην ατιμώσιμα μια σκεπτομορφή, η οποία, λόγω συγγένειας της φύσης της με τον θυμό του μεθυσμένου κατευθύνθηκε στο νοητικό του. Η δική του αδύναμη θέληση δεν ήταν βέβαια ικανή από μόνη της να διαπράξει εγκλημα. Αλλά η σκεπτομορφή, προσκολλούμενη στο νου

του την ίδια ακριβώς στιγμή που εκείνος είχε καταληφθεί από θημό, διοχέτευσε όλη την δύναμή της στην δική του σκέψη και έτσι πραγματοποιήθηκε ο φόνος διαμέσου του μεθυσμένου. Σε κάθε εγκληματική πράξη, λοιπόν, οποιοσδήποτε και αν είναι ο εκτελεστής, όλοι έχουμε μερίδιο ευθύνης. Οι φθονερές σκέψεις μίσους που γεννά ο νους των φαινομενικά έννομων πολιτών συνεργούν εξίσου στην διάπραξη ενός εγκλήματος, όπως και η έμφυτη αδυναμία του ίδιου του κακοποιού. Όλοι ευθύνονται για τα εγκλήματα των λίγων, διότι τους εξωθούν στην διάπραξη τους συνειδητά ή ασυναίσθητα, και όχι μόνον οι κακοποιοί. Ας εξετάσουμε στην συνέχεια με ποιο τρόπο θα μπορούσε να «θεραπευτεί» ένας κακοποιός.

Δεδομένου ότι πρόκειται για βαθιά ασθένει, και επειδή έχει συμβάλει σε αυτήν την κατάσταση το κοινωνικό του περιβάλλον, λιγότερο ή περισσότερο, η θεραπεία του δεν θα έπρεπε να εμπεριλαμβάνει ούτε την ελάχιστη σκέψη σκληρής τιμωρίας. Αντιθέτως, το σύστημα θα πρέπει να οδηγείται στην εξεύρεση μεθόδων με σκοπό την επανόρθωση. Η Πολιτεία, ως προστάτης των μελών της, οφείλει να βεβαιωθεί ότι έχει απομακρυνθεί από το περιβάλλον των αδύναμων καθετί που θα μπορούσε να θρέψει τον σπόρο του κακού μέσα τους. Όταν ένας τέτοιος άνθρωπος εγκληματεί, το γεγονός καταδεικνύει ότι η Πολιτεία έχει προδώσει την εμπιστοσύνη που εναποτέθηκε σε αυτήν από τον Θεϊκό Νόμο. Εμείς, ως πολίτες μιας χώρας, οφείλουμε να θεραπεύουμε την ασθένεια του κακοποιού εφαρμόζοντας το αίτημα της Αδελφούσνης και όχι κατακλύζοντάς τον με σκέψεις μίσους και τιμωρώντας τον σκληρά.

Εάν κάποιος υποφέρει από φυματίωση, δεν τον τιμωρούμε αλλά προσπαθούμε να τον θεραπεύσουμε με την καλύτερη δυνατή φαρμακευτική αγωγή, προσφέροντας δωρεάν ακόμη και από τα κρατικά αποθέματα προκειμένου να διασωθεί η ζωή του. Με παρόμοιο τρόπο θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ο κακοποιός για να θεραπευθεί από την ασθένειά του, διότι είναι αδελφός μας. Εάν μπορούσαμε να συνειδητοποιήσουμε τους δεσμούς της Αδελφούσνης που απλώνονται στους πολίτες μιας χώρας, θα ανακαλύπταμε δεκάδες τρόπους θεραπείας της παραβατικής συμπεριφοράς. Το ανξινόμενο ανθρωπιστικό συναίσθημα σήμερα έχει ήδη υιοθετήσει εναλλακτικές μεθόδους αντιμετώπισης του ζητήματος, όπως είναι η Επιτήρηση. Εφαρμόζεται σε αργετές χώρες για ενήλικα άτομα με πρότερο καθαρό ποινικό μητρώο, αλλά και σε Αναμορφωτήρια Ανηλίκων όπου αποδεικνύεται πολύ αποτελεσματική. Έτσι, αρχίζουμε να αντιμετωπίζουμε τα παραβατικά άτομα με τρόπο που καταδεικνύει ότι εξακολουθούμε να είμαστε ανθρωπίνι.

Μια μισοχή βελτίωση, ωστόσο, είναι ακόμη απαραίτητη ώστε να αποδεχόμαστε τους κακοποιούς ως αδελφούς μας εν ψυχγή. Όταν αυτό επιτευχθεί, μια πλημμυρίδα σοφίας θα κατακλύσει την ανθρωπότητα και με την βοήθειά της θα επιλύσουμε προβλήματα που σήμερα μας ταλαιπωρούν σε κάθε προσπάθειά μας για βελτίωση της ζωής. Εάν οι νόμοι καθοριστούν με τέτοιο τρόπο ώστε να διαφανεί το γεγονός ότι: α) οι ιερότατοι Θεομοί μας Πολιτείας ΔΕΝ συνιστούν δικαίωμα εξουσίας επάνω στους πολίτες *αλλά* τρόπους διατήρησης της Αδελφοσύνης, β) οι άνθρωποι δεν θεωρούνται «ζώα» με δεδομένη ζηνώδη συμπεριφορά, *αλλά* μάλλον γιοι Θεού, η θείκη φύση των οποίων συνεχώς αναμένεται να εκδηλωθεί ανταποκρινόμενη στα ιδανικά της αρετής, της ακεραιότητας και της Αδελφοσύνης και, γ) όποιος αρνείται να συνεργαστεί με την Πολιτεία δεν θα πρέπει να εκτιμάται λιγότερο ως πολίτης και αδελφός, *αλλά* να θεωρείται ως άτομο που έχει ανάγκη μεγαλύτερης προσοχής λόγω της αδύναμης φύσης του.

Εάν κάθε παιδί διδασκόταν αυτήν την σύλληψη της ιδέας περί Πολιτείας, και εάν αυτήν σεβόταν κάθε ενήλικας πολίτης, τότε, αληθινά, θα εξάλειφόταν βαθμιαία γενεά με γενεά κάθε παραβατική συμπεριφορά. Η χωρά της συνεργασίας μεταξύ των ανθρώπων θα αντιταθιστούσε την πικρία του ανταγωνισμού και για πρώτη φορά θα εγκαθιδριόταν μια αληθινή Πολιτεία επί Γης. Κάποια ημέρα, παντού σε ολόκληρο τον πλανήτη μας, θα υπάρχουν πράγματι αυτές οι αληθινές Πολιτείες, διότι στόχο του Θείου Σχεδίου αποτελεί η συνειδητοποίηση όλων των ανθρώπων πως μια Πολιτεία, μια Χώρα, είναι Αδελφότητα Ψυχών.



Η Πολιτεία είναι μια έκφραση Θείας Ζωής
Βήμα-βήμα σε μια ανودیκη κλίμακα ζωής, η Θείκη Φύση στην Έμφυτη όψη της εκδηλώνεται στον οργικό και τον φυτικό κόσμο, στα ασπόνδυλα και τα σπονδυλωτά όντα. Σε κάθε επόμενο στάδιο, αποκαλύπτεται ακόμη περισσότερο μέσω της πολλαπλοότερης σύνθεσης του οργανισμού των όντων, μεταφέροντας από την όψη Μορφή πολλές επιμέρους μονάδες προς οικοδόμηση ενός συνόλου, και

από την όψη Ζωή μια νέα έκφρασή της ανώτερη εκείνης της επιμέρους ζωής των συνθετικών μονάδων. Αυτή η διαδικασία λαμβάνει χώρα στον άνθρωπο και μέσω αυτού πραγματοποιείται η σύνθεση νέων οχημάτων για λογαριασμό της Θείας Ζωής. Σε ένα στάδιο είναι Θεός-Άνθρωπος, σε ένα μετέπειτα στάδιο είναι Θεός-Οικογένεια. Στην οικογένεια διακρίνουμε αμυδρά περισσότερες πιθανότητες εκδήλωσης της ζωής σε κάθε νέο μέλος της. Αναγνωρίζοντας αυτές τις πιθανότητες, διαισθανόμαστε ένα νέο κάλεσμα για θυσία και ιδεαλισμό προς όφελος της Οικογένειας. Ως συνθετική μονάδα μιας οικογένειας, ο άνθρωπος διαπιστώνει ότι η Θεία Ζωή τον περιβάλλει με μια μεγαλύτερη και μυστηριωδώς όμορφη ακτινοβολία, αγκαλιάζοντάς τον με τον ίδιο τρόπο όπως η θεραπευτική ύλη τον πυρήνα ενός κιττάρου.

Ένα ακόμη στάδιο ακολουθεί: ένα άλλο, πιο θαυμαστό κύμα Θείας Ζωής κατέρχεται στους ανθρώπους και μέσα από τις οικογένειες δομείται μια Πολιτεία. Ένα μεγαλύτερο σύνολο συντίθεται από τις επιμέρους μονάδες και νέες πιθανότητες ζωής εμφανίζονται. Μια νέα ατμόσφαιρα Θείας Ζωής αγκαλιάζει τις ψυχές που αποτελούν την Πολιτεία, τροφοδοτώντας με καινούργιες ελπίδες και όνειρα ζωής τα μέλη της, κατά τον ίδιο τρόπο όπως μια μητέρα θρέφει το έμβρυο τέκνο της μέσα στην μήτρα, παρέχοντάς του ζωτική τροφή με το δικό της αίμα.

Εάν οι πολίτες ενός κράτους αναγνώριζαν αυτήν την τροφοδοτούσα Ζωή, που είναι η ουσία της αληθινής Πολιτείας, με χαρά θα δομούσαν για την χώρα τους ένα τέλει όχημα αποτελούμενο από τους ίδιους, τις οικογένειές τους, τις πόλεις και τα χωριά. Η ασχήμια θα εξαφανιζόταν από την καθημερινότητα και, τότε, όμορφα οικήματα και ευχάριστες πόλεις θα την αντικαθιστούσαν. Η ασθένεια και η εξαθλίωση θα φάνταζαν εφιαλτικό όνειρο ενώ η πενία, η πικρία και ο μόγθος δεν θα μπορούσαν πλέον να διαταράξουν την γαλήνια και χαρούμενη ζωή της Πολιτείας.

Ενδιάκριτη θα ήταν η δόξα της στο πρόσωπο κάθε πολίτη: ο τεχνίτης που θα εργαζόταν προσφέροντας στην χώρα του θα πληροῦνταν από το κάλλος της αντοχής του κόπου του, ενώ ο κάλλιτέχνης και ο οραματιστής θα εκδήλωναν ένα δικό του κάλλος, διαφορετικό από εκείνο που εμπνέονται και αποτυπώνουν στα έργα τους. Διότι, όπως ο άνθρωπος αναζητά την Θεότητα, έτσι και η Θεότητα αναζητά τον άνθρωπο. Όπως ο άνθρωπος ανυψώνεται αργά-αργά από την κατάσταση ενός αργίου σε εκείνη ενός εξπολιτισμένου ατόμου, από ένα μονήρες και ιδιοτελές άτομο σε μέλος μιας οικογένειας και κατόπιν μιας χώρας, έτσι και η Θεότητα κατέρχεται στον άνθρωπο αργά-

χικά ως ατομική συνειδητότητα, κατοπιν ως οικογένεια, και τελικά ως η χώρα του, διότι η αληθινή Πολιτεία συνιστά μια Θεία αποκαλύψη. Επειδή όμως αυτό δεν έχει ακόμη πραγματοποιηθεί, ο άνθρωπος αγωνίζεται να μεταμορφώσει το κοινωνικό του περιβάλλον από καλό σε καλύτερο και από καλύτερο σε καλύτερο. Μέσα από την βωβαρότητα και την αριότητα, την εγωιστική αλήστια και τις φιλετιζές διαμάχες, οι χώρες του κόσμου αλλάζουν ανά τις εποχές και οι άνθρωποι ανιψώνονται σταδιακά από την ζωόδη κατάρπωση προς την θεϊκή. Μεταμορφώνονται επειδή η Θεϊκή Πολιτεία καλεί



τους πολίτες Της να Την κατοικήσουν.

Την γνώση αυτής της Θεϊκής Πολιτείας αποκαλύπτει η θεοσοφική διδασκαλία σε όλους όσους επιθυμούν να κατανοήσουν ποιο είναι το μέλλον που αναμένει την Ανθρωπότητα. Όταν λοιπόν οι άνθρωποι συνειδητοποιήσουν τί είναι εκείνο που συνιστά την αληθινή Πολιτεία, θα επέλθει μια πλη-

ρέστερη αποκαλύψη της Θεότητας ως Παγκόσμιας Πολιτείας. Διαμέσον όλων των επιμέρους χωρών θα εκδηλωθεί τότε ένας σκοπός ευρύτερης κλίμακας, μεγαλύτερης από οτιδήποτε άλλο έχει οραματιστεί ο άνθρωπος. Κάθε κράτος θα αναπτυχθεί σε νέα μορφή με καλαίσθητα επιτεύγματα, καθώς υπεράνω όλων θα πνέει η Ισχυρή Δύναμη του Θεϊκού Σχεδίου που θα έχει επιτέλους εκπληρωθεί. Ουδείς θα διερωτάται ποια χώρα είναι καλύτερη, διότι εκεί όπου απλώνεται η Θεϊκή Χείρ κυριαρχεί η τελειότητα.

Αντιζοίζοντας κανείς ένα θεϊκό θαύμα όπως είναι το ηλιοβασιλέμα, αναρωτιέται αν η ροδαλή απόχρωση του ορίζοντα είναι ωραιότερη από την γαλαζοπύ ή την χρυσαφένια: 'Η, για ποιο λόγο ένα ηλιοβασιλέμα είναι μονόχρωμο; Έτσι θα είναι ο κόσμος όλος κάποια ημέρα, όταν η Θεϊκή Σοφία «σχημή και τρυφερή θα διευθύνει όλα τα πράγματα». Σε εκείνη την Ημέρα όλων των ανθρώπων προσβλέπουν οι χώρες του κόσμου και θα επιτύχουν, τελικά, τον στόχο τους διότι έτσι ορίζει το Θεϊκό Σχέδιο. Σοφία στο σχεδιασμό, πεποίθηση στην προσπάθεια, και μια ευδιάθετη ματιά σε όλα τα πράγματα της ζωής νυχθημερόν, όλα αυτά ανήκουν σε εκείνον που αντιζοίζει τον κόσμο του Θεού και τον κόσμο του ανθρώπου υπό το φως της Θεοσοφίας.

Μόνο απέχθεια αισθάνομαι για εκείνον τον Κυβερνήτη που, για διαφόρους λόγους, φοβάται να εφαρμόσει όσα γνωρίζει πως είναι καλύτερα για την Πολιτεία. Όσο για τον άνθρωπο που τοποθετεί την προσωπική φιλία υπεράνω της κοινωνικής ευημερίας, και αυτόν άχρηστο τον θεωρώ.

Σοφοκλής (Αντιγόνη)



Μη παίρνετε την ελευθερία ως πρόφαση για σαρκικές απολαύσεις, αλλά δια της αγάπης να εξυπηρετείτε ο ένας τον άλλον. Διότι όλος ο κόσμος εκπληρώνεται με μία φράση:

«Αγάπησε τον πλησίον σου όπως τον εαυτό σου»

Εάν ο ένας δαγκώνει και κατατρώγει τον άλλον, προσέχετε μήπως καταφαγωθείτε μεταξύ σας.

Προς Γαλάτας 5:13-15



Ο πολιτικός που αγνοεί τα αίτια των γεγονότων και αδυνατεί να κρίνει ποίων συγκεκριμένων περιστάσεων αποτελέσματα αυτά υπήρξαν, μπορεί κάλλιστα να συγκριθεί προς τον γιατρό που αδυνατεί να διαγνώσει τα αίτια της νόσου την οποία κλήθηκε να θεραπεύσει. Και οι δύο είναι εξίσου άχρηστοι και δίχως καμία αξία. Διότι ο μὲν τελευταίος αγνοεί τον τρόπο θεραπείας του σώματος, ο δε πρώτος αδυνατεί να βρει τα μέσα απαλλαγής από τα δεινά που ενίοτε εμφανίζονται στα ζώατη. Πολλές φορές, τα υγιή σημασίας προβλήματα αρχίζουν από ορισμένα μικροπράγματα. Είναι δε ευκολότερο να καταπολεμηθεί κάποιος το κακό όταν αρχίζει, παρά να το εκριζώσει αργότερα όταν θα έχει πλέον τούτο ανδρωθεί.

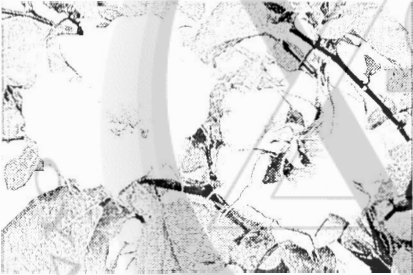
Πολύβιος

Ποια Βούληση;

(Περιοδικό Theosophy Ezine, Νοέμβριος 2011)
(Μετάφραση: Ιγνηένια Κασταμονίτη)

Αγαπητοί φίλοι,

Μελετώντας καινείς τα έργα και τις επιστολές διάσημων Θεόσοφων που διαμόρφωσαν την σύγχρονη Θεοσοφική κίνηση, θα παρατηρήσει ότι εξετάζαν και εξηγούσαν με ανιστηρό τρόπο τα σημαντικά γεγονότα της εποχής τους από εσωτερική άποψη. Σε προηγούμενο τεύχος είχα αναφερθεί στην ελεύθερη θέληση



και το ερώτημα εάν ακολουθούμε την βούληση της Ψυχής ή την βούληση της Προσωπικότητας. Ο σημερινός πολιτισμός μας διεγείρει σε σημαντικό βαθμό αυτήν την δεύτερη. Δεν το αντιμετωπίζουμε καθημερινά στα διάφορα γεγονότα:

Διαμέσου της προσωπικότητας, η ψυχή εγκαθιδρύει πολιτισμούς ως συλλογική έκφραση της σημαντικότητας θείας δυναμικότη-

τας. Δίχως την ψυχή δεν θα υπήρχε αγάπη ούτε όραμα, αλλά ούτε και κάποια δεσμευτική δύναμη για την διατήρηση του πολιτισμού. Η ψυχή έχει θέση εξουσίας απέναντι στην προσωπικότητα, ενώ οι αρετές της υπακοής και της ταπεινότητας επιτρέπουν σε αυτήν την δεύτερη να ζει αρμονικά με την ψυχή. Οι συγκρούσεις που διαπιστώνουμε γύρω μας καθημερινά, αποτελούν μια προειδοποίηση για όσα πρόκειται να συμβούν μελλοντικά στον κόσμο μας εάν εξακολουθήσουμε να αγνοούμε τις πνευματικές αλήθειες που τόσο κατανοητά μας αποκαλύπτει η Θεοσοφία.

Ως Θεόσοφος θεωρώ ότι τα περισσότερα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα οφείλονται στο γεγονός ότι το κύριο ρεύμα του υλιστικού πολιτισμού μας απορρίπτει γενικά τις θεοσοφικές αλήθειες. Το αποτέλεσμα είναι εμφανές: καθώς δεν υπάρχει επαρκής γνώση περί ψυχής, Η ανθρωπότητα εξακολουθεί να κυριαρχείται σήμερα από τον υλισμό. Παρότι υπάρχουν στις τάξεις της πολλά θρησκευόμενα

άτομα, επιάρεται υπερβολικά για τα επιτεύγματά της θεωρώντας ότι γνωρίζει σχεδόν τα πάντα. Είναι λογικό, βέβαια, δεδομένης αυτής της στάσης της, ότι στο μέλλον θα συμβαίνουν ολοένα περισσότερα πράγματα που θα αψηφούν τις τωρινές γνώσεις και τον κύριο τρόπο σκέψης του κόσμου. Τελικά, η ανθρωπότητα θα ταπεινωθεί και θα συνειδητοποιήσει ότι κάτι της λείπει. ● α μάθει τότε να ανοίγεται σε νέες πιθανότητες για τις οποίες δεν μπορεί προς το παρόν να μιλήσει ή να τις καθορίσει.

Οι υπάρχοντες φορείς απλώς είναι ανεπαρκείς στην αντιμετώπιση της ανάπτυξης και της εξέλιξης του σημερινού κόσμου. Η ανεπάρκειά τους θα αυξάνεται ολοένα περισσότερο, έως ότου ξεφουσκώσει η υπερηφάνεια της υλιστικής εποχής και ο άνθρωπος είναι έτοιμος να αναζητήσει κάτι καινούργιο, δίχως να προσπαθεί να το ορίσει ή να το ελέγξει μέσω της υλιστικής γνώσης του παρελθόντος.

Ειρήνη και Φως
Christian Bodhi

Ο Νόμος που κυριαρχεί επάνω σε όλους τους νόμους είναι η απάρνηση του εαυτού, και όχι η εστίαση της προσοχής μας στην ελευθερία της εγωιστικής προσωπικότητας. Πρωταρχικό συμπαντικό νόμο αποτελεί το ζην για όλα τα πράγματα και όχι η δοξασία ότι καθείς πρέπει να ζει μόνο για τον εαυτό του, έχοντας ως στόχο του την ανάπτυξη των ατομικών λανθανουσών δυνάμεών του προς ίδιον όφελος.

Αυτή η δοξασία εμπεριέχει τόση αλήθεια στην ουσία της όσο μια οποιαδήποτε κοινότυπη, στεγνή και ατελής δήλωση. Ταυτόχρονα, είναι θεωρία επικίνδυνη, άσοφη και παραπλανητική, και συνεπώς ανίερη ως εσωτερική, δηθεν, εκπαιδευτική και αν πάντοτε συνοδεύεται εμπράκτως από το παρακάτω δίδαγμα:

Απαρνήσου την ζωή σου εάν θέλεις να την βρεις.

Ζήσε προς όφελος της ανθρωπότητας, διότι αυτό είναι το πρώτο βήμα (προς την πνευματική πρόοδο).

G. de Purucker



ΠΕΡΙ ΑΝΟΧΗΣ

Άννα Μπέζαντ

(Περιοδικό *Theosophist*, Ιούλιος 2012)

(Απόσπασμα της ομιλίας της: «*The Ideals of Theosophy* / Τα Ιδανικά της Θεοσοφίας», στο ετήσιο Συνέδριο της Θ.Ε., 1911)

(Μετάφραση: Ιωάννη Καστανιώτη)

Ανοχή δεν σημαίνει πως αδιαφορούμε για όσους θεωρούμε ότι λαθεύουν, αφήνοντάς τους να ακολουθήσουν τον δικό τους δρόμο προς την καταστροφή. Δεν σημαίνει ότι μπορεί κανείς με έπαυση να πει: «Ναι, σε ανέχομαι και σου επιτρέπω να εξοράσεις τις απόψεις σου». Αλλά σημαίνει ότι αναγνωρίζουμε με βεβαιότητα πως κάθε άτομο πρέπει να είναι ελεύθερο να επιλέξει την δική του οδό, χωρίς προτροπές τρίτων και χωρίς παρεμβάσεις στην απόφασή του. Η Ανοχή δεν επιζητεί να κρίνει και να σχολιάζει τους άλλους με την πρόθεση να τους υποδείξει, μάλλον, ποια άποψη πρέπει να ακολουθήσουν, ή να τους επιβάλλει να την ενστερνιστούν. Κατανοεί και υποκλίνεται εμπρός στην αλήθεια της σπουδαίας Σουφικής ρήσης: «Οι δρόμοι του Θεού είναι τόσο πολλοί, όσες οι αναπνοές των τέχνων του ανθρώπου». Επίσης, αντιλαμβάνεται την βαθιά έννοια των λόγων του Σοφ Κρίονα: «Όποια οδό και αν διαλέξει ένας άνθρωπος για να με προσεγγίσει, τον θαλωσορίζω, διότι όλες οι οδοί είναι δικές μου».

Η αληθινή ανοχή αποκηρύσσει κάθε προσπάθεια καθορισμού μιας συγκεκριμένης οδοί, που όλοι οφείλουν να διαβούν. Αντιλαμβάνεται ότι κάθε φορά που ένα ανθρώπινο Πνεύμα αναζητεί τον Θεό, κάθε φορά που μια ανθρώπινη διάνοια προσπαθεί να ανιψωθεί προς το Θείον, κάθε φορά που μια ανθρώπινη καρδιά διψά για επαφή με την πηγή της, εκεί χωράει μια οδός προς τον Θεό, και αν ο άνθρωπος την διαβεί θα τον οδηγήσει τελικά στον στόχο του. Οι διάφορες οδοί ποικίλουν επειδή οι σκέψεις και οι καρδιές των ανθρώπων ποικίλουν, διότι έχουν γαλουχηθεί με διαφορετικούς τρόπους σκέπτεσθαι και, από αφημιμόνευτες εποχές

που εκτείνονται πολύ πίσω έως την αυγή του χρόνου, έχουν συνηθίσει σε ποικιλία θρησκευτικών πεποιθήσεων, θεωριών και απόψεων. Είναι όλες χρήσιμες και όχι κακές, διότι η αλήθεια έχει τόσες πολλές όψεις και μπορεί να προσεγγισθεί από τόσες πολλές πλευρές, ώστε κάθε νέα θεώρηση είναι προσθετική και δεν παρεμποδίζει την επίτευξη του στόχου.

Όταν μελετούμε κάτι που μας φαίνεται διαφορετικό και προσπαθούμε με υπομονή να μάθουμε από αυτό, ώστε να διακρίνουμε ότι ο άλλος διακρίνει, αυτό σημαίνει καλλιέργεια της εσωτέρας όρασης, που τελικά θα αγκαλιάσει ολόκληρη την αλήθεια και όχι απλώς ένα τμήμα της. Όσο περισσότερο μελετούμε, τόσο περισσότερο συνλαμβάνουμε την ενότητα μέσα από την διαχωριστικότητα, τόσο καλύτερα αναγνωρίζουμε το μεγαλείο της. Οι άνθρωποι που αποδέχονται μία μόνον θρησκεία, μία φιλοσοφία και μία άποψη περί ζωής, μοιάζουν με εκείνους που απαιτούν ότι, εφόσον το φως του ήλιου είναι λευκόχρωμο, δεν πρέπει να υπάρχουν άλλες αποχρώσεις στην ζωή. Τα διάφορα χρώματα δεν παράγονται μέσα στο λευκό φως, αλλά οφείλονται στην ποικιλόμορφη σύνθεση των σωματιωμάτων επάνω στα οποία διαχέεται. Παρότι το ίδιο το φως είναι ομόχρωμο, η ποικιλία στην σύνθεση και τον τρόπο με τον οποίο δομοούνται τα άνθη, η γλήδη και τα σώματα των ζώων, εμφανίζουν στην όρασή μας τις διάφορες αποχρώσεις.

Καθετί απορροφά από το λευκό φως ό,τι του είναι απαραίτητο, απορρίπτοντας ό,τι δεν χρειάζεται, και έτσι έχουμε το χρώμα ενός άνθους, ενός ζώου ή ακόμη και του ουράνιου θόλου. Το ίδιο συμβαίνει με τον μέγα λευκό Ήλιο της Αλήθειας, που διαλάμπει επάνω στις διάνοιες των ανθρώπων, τις τόσο διαφορετικές μεταξύ τους σε σύνθεση, παρέχοντας σε καθεμία ό,τι είναι απαραίτητο ως τροφή της, ενώ τα αχρησιμοποίητα τμήματά του επιστρέφουν στο περιβάλλον και εμφανίζονται ως διαφορετικά χρώματα στην οπτική μας αντίληψη. Εκτός και αν επιθυμούμε ένα λευκό σύμπαν ύλης, ή ένα λευκό σύμπαν σκέψης, γιατί να μην χαρόμαστε την διαφορετικότητα που παρέχει στον κόσμο του νου τόσα πολλά χρώματα, όπως ακριβώς χαρόμαστε τον κόσμο της ύλης με τις αναρίθμητες αποχρώσεις του; Εξετάζοντας, λοιπόν, όλες τις διαφορετικές απόψεις που συναντούμε, διαβλέπουμε την αξία της ποικιλίας που προσθέτει πλούτο και κάλλος στην δική μας θεώρηση περί αλήθειας.

Μελέτη δίχως κατανόηση σημαίνει ότι διακρίνουμε μόνον φεγάδια. Μελέτη με κατανόηση σημαίνει ότι αντιλαμβανόμαστε την ιερότητα. Ποτέ δεν θα κατανοήσουμε το κάλλος μιας πίστης και την κυ-

διαφορία της στο νου των αζόλουθόν της, εάν δεν την μελετήσουμε με βλέμμα αγάπης και συμπόνιας, και εάν δεν νιώσουμε μέσα μας τις δονήσεις που διεγείρει σε εκείνους στους οποίους απευθύνεται. Εάν επιθυμείτε να αποβείτε αληθινοί εραστές της Θείας Σοφίας, ανιψοφθείτε υπερίνω της μουσολοδοξίας που υπαγορεύει στον άλλον ποια είναι η ελευθερία του Πνεύματος, και ότι μόνο μέσω αυτής μπορεί να ανακαλύψει την αλήθεια. Μελετήστε περισσότερο εκείνο με το οποίο δεν συμφωνείτε, παρά εκείνο με το οποίο συμφωνείτε. Γνωρίστε τις απόψεις του άλλου, μάλλον, ημέρα με την ημέρα, και μην προσοχλάστε σε ένα θέμα εξετάζοντάς τον από μία μόνον πλευρά. Μάθετε περισσότερο από εκείνους με τους οποίους διαφωνείτε, παρά από εκείνους με τους οποίους συμφωνείτε. Με τον τρόπο αυτό θα αποκτήσετε τόσες απόψεις όσα και τα πρόσωπα της ίδιας της αλήθειας. Τέλος, όταν ανιψοφθείτε στο μεγαλείο της τέλει γνώσης, θα ανακαλύψετε ότι κάθε τμήμα της κατέχει την θέση του στο τέλει όλον, και ότι κάθε θρησκεία που έχει έως τώρα ασπαστεί ο άνθρωπος, είναι μια νότα της μεγαλοδύναμης χοροδίας που μιλά στον άνθρωπο για τον Θεό.

Θα ήθελα να σας ζητήσω, όχι μόνον να αποδεχθείτε την ανοχή ως θεωρία αλλά και να την εξασκήσετε στην ζωή σας. Προσπαθήστε να συμβάλλετε στην απαλλαγή της ανθρωπότητας από την φυσιολογική μουσολοδοξία της, αναζητώντας το καλό, χωρίς, μέσα σε κάθε άτομο και κάθε άτομη παρά το κακό. Διαμορφώστε καλύτερα μια εννοϊκή πρώτη γνώμη για ένα βιβλίο παρά μια εχθρική. Σχηματίστε μια πρώτη εντύπωση για έναν άνθρωπο εξετάζοντας περισσότερο τις αρετές του και όχι τα ελαττώματά του. Διότι όσο καλύτερος σας φαίνεται ένας άνθρωπος, τόσο καλύτερα αντιλαμβάνεστε τον Εαυτό που προσπαθεί να εκδηλωθεί μέσα από τον νου και το σώμα του συνανθρώπου σας. Τα σφάλματά του δεν είναι παρά σύννεφα που σκεπαινάζουν τον ήλιο, αλλά καθώς ο ήλιος ανιψοφνέται, το φως του λάμπει καλύτερα, και τότε το σύννεφο εξαφανίζεται και ο αληθινός Εαυτός διακρίνεται ολοκάθαρα.



ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΜΙΛΙΩΝ ΤΗΣ ΘΕΟΣΟΦΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Είσοδος Ελευθέρα – Ώρα 8:00 μμ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

- Τρίτη 8. ΗΛΙΟΣ. Εργασίες μόνο για τα μέλη της στοάς
- Τετάρτη 9. ΑΜΜΩΝΙΟΣ ΣΑΚΑΣ. Κυριακή Αντωνίου: Περί Ελευθερίας
- Πέμπτη 10. ΑΡΤΕΜΙΣ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ - Μόνο για τα μέλη της Στοάς
- Παρασκευή 11. ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ. Θεόδωρος Κατσικής:
Προβλήσεις και Προοπτικές του σύγχρονου Εσωτερισμού
- Τρίτη 15. ΟΡΦΕΥΣ. Εργασίες μόνο για τα μέλη της στοάς
- Παρασκευή 18. ΑΛΚΥΩΝ. Γιώργος Γιανναδάκης: Ο Αθεϊσμός ως Θρησκεία
- Δευτέρα 21. ΑΘΗΝΑ. Νίκος Τσεζούρας: Ο Θυμός και η Εκδήληση
- Τρίτη 22. ΗΛΙΟΣ. Εισήγηση/συζήτηση θεοσοφικού θέματος
- Τετάρτη 23. ΑΜΜΩΝΙΟΣ ΣΑΚΑΣ. Γιώργος Γιανναδάκης: Η Πίστη στον Χριστιανισμό, τον Ισλαμισμό, στον Βουδισμό, στον Δωδεκαθεϊσμό
- Πέμπτη 24. ΑΡΤΕΜΙΣ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ - Μόνο για τα μέλη της Στοάς
- Παρασκευή 25. ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ. Ελένη Εξηταβελώνη:
Ο Νους ως ενδιάμεσο μεταξύ Πνεύματος και Ύλης
- Δευτέρα 28. ΥΠΑΤΙΑ. Γιώργος Γεωργιάδης: Οι Επιστολές των Μαχίτιμα
- Τρίτη 29. ΟΡΦΕΥΣ. Εισήγηση/συζήτηση θεοσοφικού θέματος

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

- Παρασκευή 1. ΑΛΚΥΩΝ. Ελεύθερη συζήτηση με θέμα: Αιχμηρίας Θεώρησης
- Δευτέρα 4. ΑΘΗΝΑ. Αντώνης Παπανδρέου: Εν Αγγλῇ ἦν ὁ Λόγος
- Τρίτη 5. ΗΛΙΟΣ. Εργασίες μόνο για τα μέλη της στοάς
- Τετάρτη 6. ΑΜΜΩΝΙΟΣ ΣΑΚΑΣ. Βασίλης Ρένεσης:
Ανάγκης βίαι. πρώτος υπάροξος παρὰ το Δί' ἐστί (μέρος 4ου)
- Πέμπτη 7. ΑΡΤΕΜΙΣ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ - Μόνο για τα μέλη της Στοάς
- Παρασκευή 8. ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ. Νίκος Ρούσης: Υπέρο Φύση
- Δευτέρα 11. ΥΠΑΤΙΑ. Εργασίες μόνο για τα μέλη της στοάς
- Τρίτη 12. ΟΡΦΕΥΣ. Εργασίες μόνο για τα μέλη της στοάς
- Παρασκευή 15. ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΑΔΥΑΡ – Κοπή Πίττας
- Δευτέρα 18. ΑΘΗΝΑ. Σταύρος Οικονομίδης:
Εσωτερική Θρησκεία των αρχαίων Ελλήνων

- Τρίτη 19. ΗΛΙΟΣ. Εισήγηση συζήτηση Θεοδοσιζού θέματος
- Τετάρτη 20. ΑΜΜΩΝΙΟΣ ΣΑΚΑΣ. Βασίλης Ρένινης:
Ανάγνη βία, ζώτος υπάξειος παρά το Αί εστί (μέρος 5ον)
- Πέμπτη 21. ΑΡΤΕΜΙΣ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ - Μόνο για τα μέλη της Στοάς.
Ολοζήτηση Πρώτου Επιπέδου.
- Παρασκευή 22. Παναγιώτης Παπασιλάκης:
Η έννοια της Αδελφούσης στο Θεοδοσιζο Ιδεώδες
- Δευτέρα 25. ΥΠΑΠΑ. «Υπάχει Δημιουργός» - Προβολή βίντεο για συζήτηση
- Τρίτη 26. ΟΡΦΕΥΣ. Εισήγηση συζήτηση Θεοδοσιζού θέματος
- Τετάρτη 27. ΑΜΜΩΝΙΟΣ ΣΑΚΑΣ. Γεώργιος Γιανναδάκης: Ο Αθιασμός ως Θρησκεία

ΜΑΡΤΙΟΣ

- Παρασκευή 1. ΑΛΚΥΩΝ. Νίκος Χαριστάκος: Ο Μύθος Γράβιγγρο
- Δευτέρα 4. ΑΘΗΝΑ. Αντώνης Παπαναστασίου: Σοφία Μενάνδρου
- Τρίτη 5. ΗΛΙΟΣ. Εργασίες μόνο για τα μέλη της στοάς
- Τετάρτη 6. ΑΜΜΩΝΙΟΣ ΣΑΚΑΣ. Κυριακή Αντωνίου: Περί Δημιουργίας
- Πέμπτη 7. ΑΡΤΕΜΙΣ. Γεώργιος Αρσώης: Η κατάργηση των δεσμών της υλικής
τομής, απορροφώντας την ενέργεια της πλανητικής σφαίρας
του Ήλιου. Η ύμνηση τέχνη μιας αζήμιξης μετουσίωσης.
- Παρασκευή 8. ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ. Ελεύθερη συζήτηση με θέμα:
Θεοσοφία-Νέα Εποχή-Παρζουμοποίηση
- Κυριακή 10. Εκδρομή σε ασχολογικό χώρο Συνεστίαση
(πληροφορίες: Πίνακας Ανακοινώσεων)
- Δευτέρα 11. ΥΠΑΠΑ. Ανοικτή συζήτηση με θέμα: Ο γάμος του Επίκουρου
- Τρίτη 12. ΟΡΦΕΥΣ. Εργασίες μόνο για τα μέλη της στοάς
- Παρασκευή 15. ΑΛΚΥΩΝ. Μάριος Βουτσίνος:
ΟΤεχνολογικός Γιαντισμός και Ηθικός Νανισμός
- Κυριακή 17. Τακτική Γενική Συνέλευση των Μελών (ώρα προσέλευσης: 10.30πμ)
- Δευτέρα 18. ΑΘΗΝΑ. Σπύρος Παπασιλάκης: Η Μονάς και η Δνάς
- Τρίτη 19. ΗΛΙΟΣ. Εισήγηση συζήτηση Θεοδοσιζού θέματος
- Τετάρτη 20. ΑΜΜΩΝΙΟΣ ΣΑΚΑΣ. Γεώργιος Γιανναδάκης:
Ο Σπυριτισμός (Πνευματισμός) στην Βραζιλία
- Πέμπτη 21. ΑΡΤΕΜΙΣ. Μαρία Βέρμα: ΕΠΤΑ ΛΟΤΟΙ: Οι Επτά Πύλες προς την
Εσωτερική Αφύπνιση. Ταντρική Διδασκαλία. Μέρος 1 / Κύκλος Β
- Παρασκευή 22. ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ. Δημήτρης Δεληπέτρος: Ηθική χωρίς Πίστη
- Τρίτη 26. ΟΡΦΕΥΣ. Εισήγηση συζήτηση Θεοδοσιζού θέματος
- Παρασκευή 29. ΑΛΚΥΩΝ. Γεώργιος Γαδούγκας: Η τερότητα της ζωής

ΘΕΟΣΟΦΙΚΗ ΣΤΟΑ «ΚΑΒΕΙΡΟΣ», ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Κυριακή 20. Θεοσοφικά Μαθήματα από το βιβλίο «Εισαγωγή στη Θεοσοφία» του Κωνσταντίνου Μεταξοπούλου - Διαλόγισμός.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Κυριακή 24. Ομιλία Κόστα Παπαγιάννη: Τα Καρμικά Μυστήρια - Διαλόγισμός.

ΜΑΡΤΙΟΣ

Κυριακή 24. Ομιλία Νέλη Λεωνίδα - Διαλόγισμός.

ΘΕΟΣΟΦΙΚΗ ΣΤΟΑ «ΜΙΝΩΣ», ΚΡΗΤΗ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Αστρολογία 2012 - Η Μεγάλη Αρθίμηση

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Κοινωνικός Ιστός - Αποσάθωση και Ενδυνάμωση

ΜΑΡΤΙΟΣ

Υπερασπίστη Αντίληψη

ΘΕΟΣΟΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ 'ΠΡΟΚΡΙΣ', ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ/ΜΑΡΤΙΟΣ

Εργασίες επάνω στο βιβλίο: «Το Κλειδί της Θεοσοφίας»

Παρακαλούμε τους συνδρομητές του περιοδικού ΙΑΙΣΟΣ να μεριμνούν τακτικά για την εξόφληση της ετήσιας συνδρομής τους, η οποία ανέρχεται στο ποσό των 15€ για Ελλάδα & Κύπρο και 20€ για το εξωτερικό (δηλ. 4 τεύχη ετησίως συν ταχυδρομικά έξοδα). Αν διαμένετε στην επαρχία, μπορείτε να επικοινωνείτε με τους κατά τόπους αντιπροσώπους μας.

Μεταξύ μας

ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΑΣ

Τα Γραφεία του «ΙΛΙΣΟΥ»
Βουκουρεστίου 25, α΄ όροφος,
είναι ανοιχτά κάθε ημέρα από
19.30 - 21.30, εκτός Σαββάτου
και Κυριακής.

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ-ΛΩΡΕΕΣ

Παρακαλούμε όπως απο-
στέλλετε με ταχυδρομική
επιταγή προς: Περιοδικό

« **Ι Λ Ι Σ Ο Σ** »

**ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ 25,
106,71 Αθήνα.**

Επίσης αποστέλλετε με τρα-
πεζική επιταγή μόνο εις:

Θεοδοσική Εταιρεία, Βου-
κουρεσίου 25, 106 71, Αθήνα
ή με κατάθεση στον λογ/σμό
Εμπορικής Τράπεζας:

IBAN GR22 0120 3380 0000
0003 4738 734

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΟΥ ΙΛΙΣΟΥ

Κεφαλλονιά, Γ. Διαμαντάτος,
τηλ.. 6944331000

Βόλος, Γ. Κουκουβίνος,
τηλ.. 6946146763

Κρήτη, Στ. Βασιλάκης,
τηλ.. 6937005048

Θεσ/νίκη, Γ. Βαφειάδης,
τηλ.. 2313016807

Τρίκαλα, Στ. Λιγάτσικας,
τηλ.. 6977679184/

Πάτρα, Σ. Ιγγλέσης,
τηλ.. 6944907479

Σύρος, Π. Ζαφαρονίτης,
τηλ. 6932327646

Θράκη, Γ. Τρανοπούλου,
τηλ.. 6976488448

Κύπρος, Αθ. Παπαδόπουλος,
τηλ.. 00035724654511

Τα άρθρα που δημοσιεύονται στο περιοδικό ΙΛΙΣΟΣ,
φέρουν την ευθύνη των αρθρογράφων για το περιεχό-
μενό τους και δεν λογοκρίνονται ούτε απηχούν απα-
ραιτήτως τις απόψεις του περιοδικού.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΠΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΘΕΟΣΟΦΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ:

Στα Πόδια του Διδασκάλου - Κρισναμούρτι	5€
Η Εξέλιξη της Μορφής και της Ζωής - Άννη Μπέζαντ	10€ 5€
Προσέγγιση στην Πραγματικότητα - N. Sri Ram	8€
Οι Βαθύτερες Όψεις της Ζωής - N. Sri Ram	8€
Επιλογή Ιλισού - τόμος 1959-61, τόμος 1962-65, τόμος 1966-70, τόμοι 1973-78, τόμος 1991, 1992, τόμος 1993	12€
Τεύχη Ιλισού 1976-99	1€
Τεύχη Ιλισού 2000-2009	2€
Τεύχη Ιλισού 2010 -	3€
Το Κλειδί της Θεοσοφίας - Έλενα Η. Μπλαβάτσου	18€
Η Φωνή της Σιγής - Έλενα Η. Μπλαβάτσου	10€
Τα Πρώτα Βήματα στον Αποκρυφισμό - Έλενα Η. Μπλαβάτσου	10€
Αόρατοι Βοηθοί - C. W. Leadbeater	10€
Σ' Εξείνους που Πενθούν - C. W. Leadbeater	8€
Οι Επτά Κοσμικές Ακτίνες - Ernest Wood	16€
Το Φως της Ασίας - Sir Edwin Arnold	16€ 8€
Γιόργα και Αποκρυφισμός - Έλενα Η. Μπλαβάτσου	30€
Ζωή στο Επέκεινα - C. W. Leadbeater	25€

*Διατίθενται στα κεντρικά βιβλιοπωλεία και
στα γραφεία της Θ.Ε. Βουκουρεστίου 25,*

T.T. 106 71

Τηλ. + Fax. 210 3610961

Τηλ. 210 3620702

Ταχυδρομική ή τηλεφωνική παραγγελία με αντικαταβολή

Όνοματεπώνυμο.....Τηλέφωνο.....

Οδός.....Αριθμός.....Πόλη.....Τ.Κ.....

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ από τις Θεοσοφικές Εκδόσεις



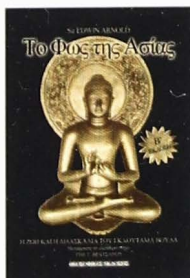
C W. Leadbeater
**Σ' Εκείνους
που Πενθούν**



C W. Leadbeater
Αόρατοι Βοηθοί



Ernest Wood
**Οι Επτά
Κοσμικές Ακτίνες**

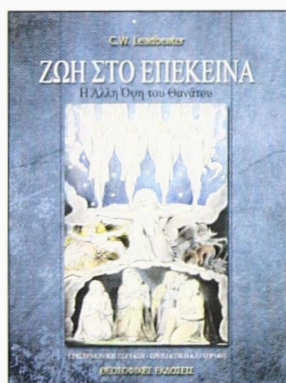


Sir Edwin Arnold
Το Φως της Ασίας

Κυκλοφόρησε
από τις ΘΕΟΣΟΦΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
το έργο του C. W. Leadbeater

ΖΩΗ ΣΤΟ ΕΠΕΚΕΙΝΑ Η Άλλη Όψη του Θανάτου

(Επιστημονική έρευνα - Προσεκτική καταγραφή)



Υπάρχει ζωή μετά τον θάνατο; Πού πηγαίνουμε; Τι είναι το καθαρτήριο και η γαρζα ζώνη; Πώς αντιμετωπίζεται το στοιχειακό της επιθυμίας; Γιατί ορισμένοι άνθρωποι αποβιώνουν πρόωρα; Τι συμβαίνει με τα μικρά παιδιά;

Αντικρούοντας την δεισιδαιμονία και τον φόβο περί θανάτου, ο συγγραφέας επιχειρεί να παρουσιάσει μιαν άλλη όψη του αναπόφευκτου αυτού συμβάντος και των προεκτάσεών του. Προσπαθεί να δώ-

σει σαφείς απαντήσεις στα διάφορα ερωτήματα που ανέκαθεν απασχολούσαν τον άνθρωπο σε κάθε εποχή, να καταπολεμήσει την άγνοια που γεννά την δυστυχία, να απαλύνει τον ανθρώπινο πόνο και την αγωνία για την απώλεια των προσφιλών προσώπων. Αφιερώνει ένα μεγάλο μέρος στην ύπαρξη οπτασιών, το φαινόμενο των οποίων πραγματεύεται με ιδιαίτερη προσοχή. Τι είναι, πότε εμφανίζονται και τι επιζητούν; Πώς πρέπει να συμπεριφερθεί κανείς;

Επιπλέον, παραθέτει τα συμπεράσματα εκτεταμένης έρευνας περί πνευματισμού, θέτοντας εύλογα ερωτήματα. Τι είναι εκείνο που επικοινωνεί; Υπάρχουν επιπτώσεις στο διάμεσο και τους συμμετέχοντες σε μια πνευματιστική συνεδρία; Πώς επηρεάζεται ένας νεκρός από την πρακτική αυτή; Ποια είναι η θέση της Θεοσοφίας;

(σελ. 370, μέγεθος: 17X24, Λ.Τ. 25 €)

(Συνδρομητές ΙΛΙΣΟΥ & Μέλη της Θ.Ε. 20 €)

ΘΕΟΣΟΦΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ